

# Gorenjski Glas

PETEK, 26. JANUARJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 8, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

## V Snoviku je zdaj tudi eko kamp

V Termah Snovik so ob dvaindvajsetletnici delovanja odprli eko kamp z devetimi postajališči za avtodome in počitniške prikolice, dvajsetimi mesti za šotore in sanitarnim objektom.

ANA JAGODIČ DOŽAN

**Snovik** – »Vrsto leto smo imeli postajališče za avtodome, zaradi velikega obiska in povpraševanja gostov smo se določili, da uredimo kamp,« je na slavnostnem dogodku, ki so ga pripravili v sredo popoldne, povedala direktorica Term Snovik Katarina Adam. Nove nastanitvene kapacitete so v bližini apartmajev, s svojo lego ob potoku Snoviščica ter nedaleč od gozda in termalnega kompleksa bodo po besedah direktorice nudile pristoje doživetje narave, hkrati bodo lahko izhodišče za

termalna doživetja, pohodništvo in druge rekreacijske dejavnosti. Poudarila je tudi trajnostni pristop k naložbi, za katero so namenili 450 tisoč evrov. »Uporabili smo les, ki smo ga dobili na naši parceli in v bližnji okolici; vsa dela so opravili domačini iz Tuhinjske doline.« Kamp bo odprt vse dni v letu, poleg priklopa na elektriko in pitno vodo ter oskrbovalne postaje za počitniška vozila gostom nudi skupni prostor za žar, v sanitarnem objektu pa toaletne prostore, prhe, pralnico perila... Pričakujejo tuje in domače ljubitelje kampiranja.

V tem času so njihovi gostje zlasti ljubitelji smučanja, ki oddih v Tuhinjski dolini združujejo z obiskom Velike planine in Kravca. V apartmajskem naselju, ki ga sestavlja osem hiš, so od leta 2005, ko so odprli prvi del, zabeležili nekaj več kot 627 tisoč nočitev, njihove baze pa je v 22 letih obiskalo 2.800.000 kopalcev. Kot je ob odprtju pridobitve še povedala direktorica, je epidemija spremenila razmerje med domačimi in tujimi gosti. Lani se je delež tujih po zaslugi različnih dejavnosti ponovno okrepil.

▶ 6. stran



Slovesno odprtje nove pridobitve v Tuhinjski dolini / Foto: Gorazd Kavčič

## Peticija proti gradnji na Bobovku

Civilna iniciativa zbira podpise pod spletno peticijo, ki nasprotuje ideji kranjske občine, da bi v naravnem rezervatu glinokopnih bajerjev na Bobovku uredili športna igrišča in dva gostinska obrata.

SIMON ŠUBIČ

**Bobovek** – Civilna iniciativa za zaščito Naravnega rezervata na Bobovku je pred dnevi objavila spletno anketo proti pozidavi območja naravnega rezervata glinokopnih bajerjev na Bobovku. Kot navajajo, nasprotujejo nameri Mestne občine Kranj (MOK), da tam postavi športno-rekreacijska in otroška igrišča ter dva objekta. Na MOK odgovarjajo, da gre le za idejno zasnovo celostne ureditve naravnega rezervata, ki so jo predstavili na lanskem zboru krajanov in je bila dobro sprejeta.

▶ 6. stran



Naravni rezervat glinokopnih bajerjev na Bobovku je s posebnim odlokom zavarovano naravovarstveno območje. / Foto: Primož Pičulin

## Goodyear zvišuje plače

ALEŠ SENOŽETNIK

**Kranj** – Proizvajalec pnevmatik Goodyear Slovenija je s prvim januarjem zaposlenim v proizvodnji osnovne plače zvišal za deset odstotkov, dodatni štiriodstotni dvig pa načrtujejo aprila. Kot pojasnjujejo v podjetju, se bodo tako skupno plače glede na lansko leto v povprečju povišale za 14,4 odstotka. Najnižja bruto plača v proizvodnji (4-izmensko delo) tako za polni delovni čas znaša najmanj 1.850 evrov, pri čemer znesek ne vključuje dodatka za delovno dobo, plačila za prevoz in malico ter drugih dodatkov in stimulacij. Kot pravijo v podjetju Goodyear, so se za potezo odločili zaradi doseganja najboljših rezultatov, pozitivnega delovnega okolja ter zadovoljstva.

V podjetju bodo zaposlenim aprila izplačali še regres za letni dopust v višini stoodstotne zadnje uradno objavljene povprečne bruto plače v Sloveniji, ob koncu leta pa se ob izpolnjevanju zastavljenih ciljev zaposleni lahko nadejajo še letne nagrade v višini tisoč evrov bruto.

V kranjskem podjetju, kjer so v zadnjem obdobju precej investirali v širitev proizvodnje, so trenutno v iskanju novih proizvodnih delavcev, ki jih privabljajo z različnimi ugodnostmi, med drugim z dodatnim pokojninskim zavarovanjem, financiranjem študija ob delu, izdelanim sistemom nagrajevanja, brezplačno rekreacijo, dejavnostmi za družinske člane in drugimi aktivnostmi.

### AKTUALNO

#### Razvojni izzivi iz prve roke

Platforma Sodelovanja s predsednikom Anžetom Logarjem na čelu se je na svojem prvem regijskem obisku mudila na Gorenjskem, kjer so se srečali z župani, podjetniki ...

2

### GG+

#### V mestu diši po kolumbijski kavi

Toni Čosić je mlad Jeseničan, ki je skupaj z ženo Lauro, ki prihaja iz Kolumbije, Jesenice prepojil z vonjem vrhunske kolumbijske kave. Ta nosi ime Lau Café, kar pomeni Laurina kava.

11

### KULTURA

#### Ohranjeni spomin na Šeliga

Ob 20. obletnici smrti Rudija Šeliga je v prostorih Društva slovenskih pisateljev potekal dogodek v njegov spomin. Ob izbranih govornikih so predstavili tudi knjigo Ohranjeni spomin.

14

### ZANIMIVOSTI

#### Od jutri na smuko na Zatrnik

Družinsko smučišče Zatrnik, ki je pokrito s tridesetcentimetrov odejo naravnega snega, bo v soboto začelo obratovati. Kot so sporočili iz RTC Zatrnik, so urejene vse smučarske in sankarske proge.

24

### VREME

Precej jasno bo, zjutraj bo po kotlinah megla.

☀️ ☁️ -6/8 °C

▶ jutri: precej jasno



## KOTIČEK ZA NAROČNIKE

## Naš zvesti naročnik Pavel Lamberger

Pavel Lamberger s Posavca pri Podnartu je na Gorenjski glas naročen že 66 ali celo 67 let. Nanj je zelo navezan, saj je vedno nekje okoli njega, najpogosteje v jedilnem kotu v kuhinji. Brati ga začne od zadaj – najprej pregleda male oglase, nato prebere Miklavčičevo, reši križanko, pregleda šport, obvezno kroniko in rubriko Gorenjski priimki. Na splošno mu je zelo všeč. Žena Irena najprej prebere horoskop, preostalo preleti, medtem ko Pavel vse podrobno prebere. Ko je Ireni pred leti zacvetel filodendron, kar je menda zelo redko, jo je obiskala novinarka in prispevek je bil objavljen v Glasu.



Irena in Pavel Lamberger z optimizmom premagujeta vse težave.

Pavel pove, da ima z Gorenjskim glasom nekaj skupnega – kot vajenec je začel delati v Splošnem gradbenem podjetju Projekt Kranj na Nazorjevi ulici 1, kjer je danes uprava Gorenjskega glasa. Tam se je izučil in se naročil na Gorenjski glas, ki mu je bil vedno zanimiv. Samo v desetletju, ko je delal v Nemčiji, ga je zamenjal oče, ko pa se je dve leti po poroki za stalno vrnil, je naročnino spet prevzel sam.

Irena prihaja iz Podljubelja, in ker se je Pavel tam zaradi prehajanja meje pogosto vozil, ga je nekoč »uštopala«, ona stara dvajset let, on pa že skoraj trideset. Zdaj sta poročena že 51 let. Najstarejša hči Sonja, ki živi v Celju, ima dva sinova in bo letos stara petdeset let. Sledila je hči Petra, ki je učiteljica na Jesenicah in ima dve hčerki, nato pa sta se družini pridružila še dvojčka – Peter je na Bitnjah zgradil hišo in ima dva sinova, in Pavel, ki se je pri 27 letih žal smrtno ponesrečil z motorjem, a je zapustil hčerko. Irena in Pavel imata kar sedem vnukov. V zadnjih letih se srečujeta z mnogimi zdravstvenimi težavami. Pavel je imel tri operacije na hrbtu, zamenjali so mu zlomljeni kolk in zdaj hodi z berglami. Irena je pred dvema letoma zbolela za rakom, prestala je 18 kemoterapij in 15 obsevanj, zaradi česar so ji ostali mravljinčci v nogah. Zamenjali so ji tudi koleno in od takrat naprej ima to nogo centimeter in pol daljšo, zato potrebuje posebno terapevtsko obutev. Sicer še vedno čisto vse naredita sama, Irena pa vsak dan skuha še za vnuka Jaka, ki živi v zgornjem nadstropju njune hiše in je po poklicu pek. Pavel rad rešuje križanke in izdeluje okrasne cvetlične lončke, ki jih obloži s kamenčki ali pa z ostanki keramičnih ploščic, ki mu jih prinese sin Peter, ki se ukvarja s pečarstvom.

**Darilo**  
izžrebanemu naročniku časopisa  
**Gorenjski Glas**

Knjigo prejme ZDRAVKA FON iz Vodice.

## Josipina Turnograjska tudi na znamki

Kranj – Pošta Slovenije je izdala nove priložnostne poštne znamke. V seriji Ljubezen je nova voščilna znamka v obliki srca. V seriji Znamenite osebnosti znamki posvečajo slikarju Marku Pernhartu in smučarskemu skakalcu Janezu Poldi. Začenjajo tudi novo serijo znamk Slovenske ustvarjalke in na prvi predstavljajo Josipino Urbančič Turnograjsko. Z znamko v bloku zaznamujejo 100-letnico izobraževanja medicinskih sester v Sloveniji, z znamko v polji pa 100-letnico zavarovanja Triglavskega narodnega parka. Serijo Naravna jezera Slovenije pa dopolnjujejo z znamko v bloku, na kateri bo predstavljeno Podpeško jezero. Kot so sporočili, bo še ta mesec dopolnjena tudi ponudba rednih poštinih znamk, ki so natisnjene v polah po 50 znamk na samolepilnem papirju. Izšle bodo štiri znamke, ki jih bodo krasili motivi lilij.

# Razvojni izzivi iz prve roke

Platforma Sodelovanja s predsednikom Anžetom Logarjem na čelu se je na svojem prvem regijskem obisku mudila na Gorenjskem, kjer so se srečali z župani, podjetniki in predstavniki javnih zavodov.

MAŠA LIKOSAR

**Bled** – Člani društva Platforma Sodelovanja, ki je bilo ustanovljeno maja lani z namenom spodbujanja širše razprave o razvojnih izzivih Slovenije, so v sredo in četrtek obiskali več krajev na Gorenjskem. Kot je pojasnil predsednik Anže Logar, bo njihovo delovanje obsegalo dve ravni. Na eni strani bodo z javnimi tribunami odpirali ključna vprašanja na nacionalni ravni, na drugi pa s terenskimi obiski regij razvijali svoj program – kot pravi Logar – od spodaj navzgor. »Predstavniki občin so namreč neposreden stik z državljanji, na ta način pa tudi jasen kazalnik, kako učinkovita je država pri izvajanju temeljnih funkcij,« je poudaril Logar ob zavedanju, da so tovrstni obiski odlična priložnost, da se z razvojnimi izzivi lokalnih skupnosti seznanijo iz prve roke.

Sredin obisk so začeli v občini Bohinj, nadaljevali na Bledu in Jesenicah ter ga sklenili v Trziču. Na četrtkovem obisku so se seznanili še z izzivi občin Naklo, Šenčur, Cerklje, Preddvor, Škofja Loka in Žiri. Srečali so se z župani, predstavniki podjetij in javnih zavodov ter drugimi deležniki, ki sooblikujejo družbo. Njihov pristop temelji zlasti na poslušanju, je pojasnil Logar. »Da slišimo, kaj so ključni problemi in vprašanja, hkrati



Ekipa Platforme Sodelovanja, dr. Anže Logar, Mitja Čander in dr. Jernej Pikalo, na obisku pri blejskem županu Antonu Mežanu / Foto: Primož Pičulin

pa skušamo najti ustrezne rešitve zanje,« je dodal.

Prvi dan so obiskali še podjetja Venturia, Kov in Caretronic, naslednji dan M-Sora. Ob tem so v Platformi Sodelovanja prepričani, da je Slovenija lahko gospodarsko uspešna le, če država podjetnikov ne bremeni z dodatnimi davki in nepotrebno birokratizacijo, ampak jim pri vsakdanjih izzivih, kot sta denimo iskanje ustreznega kadra in umeščanje objektov v prostor, stoji ob strani. »V drugi fazi, ob sami pripravi programa, se bomo z istimi sogovorniki pogovarjali o konkretnih rešitvah, z namenom, da ugotovimo, ali

ustrezajo njihovim pričakovanjem programa za Slovenijo 2034,« je dejal Logar.

Dodal je, da regijski obiski nimajo značaja predvolilne kampanje niti ne nakazujejo na ustanavljanje kakršne koli politične stranke. »Gre izključno za vsebinsko izmenjavo stališč in predlogov, ki bodo podlaga za naš program. Tega bomo kot skupek nujnih ukrepov za razvojni preskok Slovenije ponudili političnim akterjem in drugim, ki imajo možnost vplivati na skupni razvoj,« je poudaril Logar.

Med terenskimi obiski je Logar še spoznal, da si občine želijo sogovornika na državni ravni, ki ni

le poslušalec, temveč aktivni partner v iskanju rešitev za izzive, s katerimi se občine same težje spopadajo. »Učinkovito delovanje občin in zagotavljanje kakovosti življenja sta močno olajšana, če imajo zagotovljeno neposredno sodelovanje z vlado. Iz dosedanjih pogovorov je razvidno, da je ta vez trenutno rahlo pretregana ali pa celo v primerih, ko je vzpostavljena, pogosto ne pride do realizacije dogovorjenega. Zato je ključno, da država sprejme vlogo servisa, predvsem v zagotavljanju ustreznih storitev in podpore tako gospodarstvu kot regionalni samoupravi.«

## Ljudske obveznice v začetku februarja

Prvega februarja bo ministrstvo za finance izdalo obveznice za državljane. Minimalni znesek vpisa bo 1000 evrov, maksimalni 100.000 evrov, njihova ročnost pa bo znašala tri leta.

NIKA TOPORIŠ

**Kranj** – Kot so zapisali na ministrstvu, bodo obveznice namenjene polnoletnim fizičnim osebam s stalnim ali začasnim prebivališčem v Sloveniji. Kasneje, ko bodo obveznice uvrščene na trgovanje na Ljubljanski borzi, bodo prosto prenosljive in jih bo lahko kupil kdorkoli. »Z osredotočenjem na takšno bazo investitorjev zasledujemo tudi cilj opismenjevanja in seznanjanja fizičnih oseb o varnih naložbenih priložnostih – alternativah bančnim depozitom, s poudarkom na varčevanju,« so sporočili in dodali, da želijo doseči tudi cilj zaupanja, razvoja in oživitve kapitalskega trga z novimi

instrumenti in novo vrsto vlagateljev. Na sredini novinarski konferenci je minister za finance Klemen Boštjančič sporočil, da bodo obveznice izdane s 1. februarjem, obrestna mera pa bo znašala 3,4 odstotka.

**Obrestna mera bo znašala 3,4 odstotka, obveznice bodo na voljo na 186 vpisnih mestih, vpis pa bo potekal med 1. in 16. februarjem.**

Ljudske obveznice, katerih obseg izdaje je predviden v višini 250 milijonov evrov, predstavljajo prvo izdajo državnih dolžniških vrednostnih papirjev, namenjeno neprofesionalnim vlagateljem v Sloveniji. Gre za vrednostne papirje, s katerimi se izdajatelj le-teh – v

tem primeru država – zavezujejo, da bodo kupcu obveznice izplačali pridobljena sredstva ter pripadajoče obresti. »Minimalni znesek vpisa bo 1000 evrov, maksimalni pa 100.000 evrov, pri čemer bo v primeru pre-

sežnega vpisa lahko številno obveznic, ki bodo dodeljene posameznemu vlagatelju, manjše od vpisanega zneska, vendar ne manj kot 1000 evrov,« so sporočili s pristojnega ministrstva. Gre za naložbe, ki so namenjene zagotavljanju likvidnosti za potrebe države.

Obveznice bodo dostopne na 186 vpisnih mestih, in sicer prek petih distributerjev – NLB, NKBM, BKS, SKB in Ilirika. Bodo pa obresti fizičnih oseb, ki vlagajo v vrednostne papirje države, izdane v letih 2024, 2025 ali 2026, pri plačilu dohodnine izenačene z obravnavo obresti iz denarnih vlog pri bankah. »To pomeni, da te obresti, skupaj z obrestmi iz denarnih vlog, ne bodo obdavčene do višine 1000 evrov,« so še sporočili z ministrstva za finance. Naložba v obveznice je sicer nekoliko bolj varna kot pri nakupovanju delnic, saj so pri obveznicah obresti znane do vračila sredstev, vseeno pa večja varnost pomeni tudi nižje donose.

# Stavka, ki nas vse skrbi

Zdravniška stavka, ki tudi minulo sredo s pogajanjem ni bila uspešna, poteka že drugi teden. Delo po posameznih javnih zdravstvenih zavodih je različno organizirano. V gorenjskih zdravstvenih domovih si, kot ponekod poudarjajo, želijo predvsem boljše delovne pogoje. Enotnega mnenja ni niti glede obveznosti izdajanja bolniških listov. Bomo delali bolni?

SUZANA P. KOVAČIČ

**Ljubljana, Kranj** – Do zaključka včerajšnje časopisne redakcije do preklica zdravniške stavke še ni prišlo. Zdravniški sindikat Fides in vladna pogajalska stran sta ostali vsaka na svojem bregu, pacienti pa nemočni opazovalci. Poudarjamo, da se informacije glede izvedbe stavke po posameznih javnih zdravstvenih zavodih lahko dnevno spreminjajo, pacientom zato svetujemo sprotno spremljanje organizacije dela.

## Stavka po Gorenjskem

V minulih dneh smo zbrali nekaj podatkov. V Zdravstvenem domu (ZD) Škofja Loka so med stavko ambulantne odprte po običajnem razporedu in dosegljive osebno ter po telefonu, aplikacija doZdravnika pa do nadaljnjega omogoča samo naročanje na pregled. Zdravniki ZD Škofja Loka sicer v celoti podpirajo stavkovne zahteve stanovskega sindikata Fides, prav tako zdravniki ZD Trzin, kjer so poudarili: »Še posebej podpiramo tiste stavkovne zahteve, ki so usmerjene v preprečevanje razgraditve javnega zdravstva in slabšanja razmer tako za paciente kot za zdravstvene delavce.« Delo v ZD Trzin za zdaj poteka še po ustaljenih urnikih, brez omejitve za paciente. »Zdravniki in zobozdravniki pa se, tako kot doslej, po lastni presoji odločajo o morebitni zavrnitvi neutemeljenih zahtev pacientov ali nepotrebnih obiskov v zdravstvenem domu.«

## Za boljše delovne pogoje

Družinski zdravniki v ZD Jesenice, vključno z zdravstvenima postajama Žirovnica in Kranjska Gora, podpirajo stavko, ker si tudi oni želijo boljših delovnih pogojev in manjših administrativnih obremenitev. »Za zdaj bodo ambulantne družinske medicine še delovale po ustaljenem urniku. Do svojih osebnih zdravnikov pacienti lahko dostopajo osebno, po telefonu, po pošti in z aplikacijo doZdravnika.« Komunikacije po e-pošti pa bo v njihovih splošnih ambulantah, če stavka ne bo preklicana, od 27. januarja začasno ukinjena. Elektronski dostop bo omogočen z uporabo aplikacije doZdravnika. Poleg tega v času zdravniške stavke družinski zdravniki ZD Jesenice ne bodo več izdajali potrdil za komercialne



Prazne čakalnice naj ne postanejo nova (postcovidna) realnost za javni zdravstveni sistem, ki s(m)jo ga dolgo gradili. / Foto: Gorazd Kavčič

zavarovalnice, prehrano na delovnem mestu, dodatne dni dopusta pri kroničnih bolnikih in za udejstvovanje na rekreativnih športnih tekmovanjih.

## Urgentna ambulanta dela nemoteno

Kot stavkajoči so se opredelili tudi zdravniki v ambulantah ZD dr. Julija Polca Kamnik, zdravniki urgentne ambulante pa delajo nemoteno. Direktor Sašo Rebolj je poudaril, da si vsi zdravniki prizadevajo, da bi stavko pacienti čim manj občutili. Delovni proces je v njihovem zdravstvenem domu med stavko organiziran v

**Stavka Fidesa je po mnenju komisije za medicinsko etiko tudi ob spoštovanju vseh stavkovnih pravil s stališča etičnih vrednot za bolnike nekoristna, škodljiva in nepravilna. Kot so navedli, stavka ne povečuje le stisk bolnikov, ampak se večajo tudi stiske zaposlenih v zdravstvu. Zato obe strani pozivajo, da čim prej skleneta sporazum.**

skladu z zakonodajo, ki so dolžni izvajati tiste zdravniške storitve, katerih opustitev bi v kratkem času vodila v nepopravljivo hudo okvaro zdravja ali v smrt. »Delujejo ambulantne, kjer obravnavajo akutne okužbe in kronična stanja, prav tako so opravljeni vsi triažni pregledi.«

## Izdaja bolniških listov

Na sredini novinarski konferenci na zdravstvenem ministrstvu so sodelujoči znova poudarili, da morajo stavkajoči zdravniki izdati vse listine, ki bi lahko vplivale na pacientovo zdravje ali socialni status, kar vključuje tudi listine s področja bolniških odsotnosti, ki so pomembne tudi zaradi obračuna nadomestila plače. Nasprotno pa v Fidesu menijo, da ni pravne podlage, na osnovi katere bi lahko ministrstvo za

zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) od stavkajočih zdravnikov zahtevala, da pacientom izdajajo za njihovo zdravstveno stanje nenujne dokumente, med katere sodijo tudi potrdila o bolniški odsotnosti. Po njihovem mnenju bolniški list lahko uredi tudi imenovani zdravnik na ZZZS.

»To ni ne sprejemljivo ne izvedljivo. Ponovno opozarjamo, da zdravniki, ki ne izdajajo bolniških listov, kršijo zakon o stavki in so za taka nezakonita dejanja tudi individualno odgovorni,« poudarjajo na ZZZS. Zavarovanim osebam svetujejo,

da vztrajajo pri izdaji bolniškega lista in da se v primeru težav s pritožbo najprej obrnejo na vodstvo zdravstvenega doma oz. zasebnega izvajalca, nato na zastopnika pacientovih pravic ter v izjemnem primeru s prijavo odgovorne osebe na zdravstveni inšpektorat.

## Poziv gospodarstva

Tudi reprezentativne delodajalske organizacije, ki kot navajajo, spoštujejo izvajanje stavkovnih aktivnosti, pozivajo pristojne k nemotenemu izdajanju potrdil o bolniški odsotnosti v času zdravniške stavke skladno z določbo 229. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki je izključno v pristojnosti izvajalcev zdravstvenih storitev.

Konkretno ZD Kranj družinski zdravniki trenutno

izdajajo bolniške liste enkrat na teden, ob četrtek. »V primeru nadaljevanja neuspešnih pogajanj se po navodilih Fidesa to lahko še spremeni, o tem bomo obvestili sproti.«

## Prijave na inšpektorat

»Zdravstveni inšpektorat je v povezavi s stavko zdravnikov od sedaj (do srede, op. a.) prejel deset prijav, ki se nanašajo na odpoved že določenih terminov zdravstvenih obravnav, nedosegljivost ambulant za naročanje (predvsem telefonsko) in zaključevanje bolniških dopustov,« je na sredini novinarski konferenci pojasnila inšpektorica Andreja Mojskrc. Zdravstveni inšpektorat je v tem tednu aktivno začel izvajati tudi nadzor pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, kjer preverjajo spoštovanje določil zakona o zdravniški službi ter zakona o pacientovih pravicah.

## Nadurno delo

Stavkajoči razmišljajo tudi o umaknitvi soglasij za delo po zakonsko določenem mesečnem obsegu ur. Kaj o tem pravi zakon o zdravniški službi? »Zdravnikom lahko odredimo osem ur nadurnega dela na teden, kar mesečno zneso 32 ur, vse, kar je več od tega, pa zahteva soglasje delavca. To pomeni, da bi lahko delali le 48 ur na teden, če umaknejo soglasja in če to zahteva drugačno organizacijo dela, predvsem glede dežurstev, saj delo v večini zdravstvenih ustanov teče 24 ur,« je pojasnila v. d. direktorica Direktorata za zdravstveno varstvo Jasna Humar in dodala, da na ministrstvu pripravljajo navodila za zdravstvene zavode, kakšne zakonske možnosti imajo za razporejanje delavcev, ki bi se odločili za ta način protesta.

K

KOMENTAR  
KLARA MRAK



## Okus po snegu

Sneg, lepoto in tišino, ki vejeta iz njega, so opevali mnogi. »Brez konca pa daš, drobni sneg, na tihi gozd in na poljano, neke kraguljčki, hitri beg, spet molk za mano in pred mano,« je eno lepših o snegu napisal Josip Murn - Aleksandrov. Nekaj romantičnega je v neskončnosti snežink, ki trumoma padajo na zemljo in jo prekrivajo z belo odejo. »Po beli preprogi odpelji me s sanmi,« pa je minuli petek zvenela iz radijev pesem Anike Horvat. 'Nasankali' so tisti, ki so se od točke A do točke B morali peljati po avtocesti, tisti, ki so čakali na avtobus, ki ga ni bilo, tisti, ki so zaradi zamud vlakov zamujali v službo. Omenjenim se petkovo sneženje zagotovo ni zdelo prav nič romantično. Nisem ena tistih, ki bentijo nad cestnimi službami, kako so vedno znova nepripravljene. Priznam pa, da mi onega dne ni bilo treba na avtocesto. Če bi se znašla tam in bi se zgodilo, da bi (ob)stala v koloni, bi najbrž podlegla godrnjavosti in temu, da smo vedno vsi naravnani k večnemu hitenju.

Nekaj malega okusa po snegu smo v minulih dneh le doživeli. Še najbolj zagrizeni nasprotniki mrzlih dni in snega so – ko so nehali negodovati, da je v petek sneženje spet presenetilo cestne službe – v minulem koncu tedna skorajda radostno opazovali čudovite barve in kontraste. Kristalčke, ki so se lesketali na zmrzlinah, meglice nad vodami ... Kra-

ljestvo ledenih sveč, ki so se v vsej svoji lepoti bohotali s skalnih previsov, ob nizkih temperaturah je poledenelo celo kakšno jezerce.

Še en precej samodejni vzgib v zvezi s snegom, ki smo ga kot otroci redno udeleževali, se mi je porajal (in tudi udeleževal) ob sprehodih po belih planjavah. Kakšen je že okus snega? Jasno, da je bilo treba preveriti. Pred dnevi je to precej odmevno storila ameriška oskarjevka Reese Witherspoon, ki je prah dvignila s svojim kavno-karamelnim napitkom. V videoposnetku, ki je zbral že na milijone ogledov, je sneg, ki ga je nabrala kar na dvorišču pred hišo, popestrila s hladno kavo, slano karamelo in čokoladnim prelivom. Usula se je vrsta komentatorjev, ali je to zdravo ali ne ... »Kot Kanadčanu se mi to zdi smešno,« je zapisal eden izmed uporabnikov TikToka in dodal, da so sneg jedli že kot otroci. Drugi pa je pristavil, da je njegova družina pozimi uživala v izdelavi snežnega sladoleda, pa zaradi tega ni nihče zbolel.

Kakor koli, malce žalostno je, da je bila sicer zajetna snežna pošiljka za tiste, ki smo jo dobesedno okusili, morda zadnja v letošnji zimi. Zato izkoristite lepe sončne dni in se podajte tja, kjer se najdete okus po snegu – in prebudite v sebi tisto prvinsko radost, ki jo lahko doživimo le s pomočjo narave. V zadnjem času nam sneg ponudi zelo redko.

## Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA  
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE  
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO  
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosa, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Nika Toporiš, Ana Volčjak Aleksič  
stalni sodelavci:  
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA  
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK  
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA  
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE  
Jana Triller, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

## Več kot milijon za malo gospodarstvo

Občina Jesenice v letošnjem letu namenja 50 tisoč evrov nepovratnih sredstev za spodbujanje razvoja malega gospodarstva.

URŠKA PERNEL

**Jesenice** – Občina Jesenice že vrsto let namenja nepovratna sredstva za spodbujanje razvoja malega gospodarstva. V sklopu razpisa Pomoč de minimis za razvoj malega gospodarstva v občini Jesenice je letos v občinskem proračunu na voljo 50 tisoč evrov, in sicer za dva ukrepa. Prvi je spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj, drugi pa subvencioniranje stroškov za delovanje mladih podjetij. Vsako leto pripravijo tudi javno predstavitev razpisa, letos bo potekala v četrtek, 1. februarja, po aplikaciji Zoom. Rok za prijavo je 18. marec.

### Že več kot milijon evrov

Kot so nam povedali na Občini Jesenice, na ta način spodbujajo razvoj malega gospodarstva že od leta 2000, v teh letih pa so za to namenili skoraj 1,3 milijona evrov. Kot ugotavljajo, med jeseniškimi podjetniki obstaja velik interes za razpis, saj so skoraj vsako leto porabljena vsa razpoložljiva proračunska sredstva.

Podjetniki so nepovratna sredstva namenili denimo za investicije v razširjanje

dejavnosti in razvoj, za promocijske aktivnosti, odpiranje novih delovnih mest in samozaposlovanje ...

Koliko denarja bodo vsako leto namenili iz občinske blagajne za to, odločijo občinski svetniki ob sprejemanju proračuna. Prva leta je bilo to 20 tisoč evrov, zatem pa je bilo zanimanja vse več

### Lani je nepovratna sredstva prejelo 27 upravičencev.

in so tudi znesek povečevali. Največ, 150 tisoč evrov, so tako med male podjetnike razdelili v letih 2018 in 2019, vrsto let je znesek znašal 95 tisoč evrov.

### Koliko prejme posamezni podjetnik

In koliko denarja lahko prejme posamezni podjetnik? Najvišji znesek dodeljene pomoči je znašal nekaj več kot 8600 evrov, ki ga je upravičenec prejel za ukrep Spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj.

Najnižji znesek dodeljenih sredstev pa je znašal 610 evrov za ukrep Spodbujanje usposabljanja in promocijskih aktivnosti.

## Predstavili največje projekte

Prednost obnovi po lanskim naravnim ujmi, največji projekt je gradnja prizidka v radovljiškem vrtcu, kjer bo imela prostore tudi razvojna ambulanta.

MARJANA AHAČIČ

**Radovljica** – Radovljiški župan Ciril Globočnik je na novinarski konferenci predstavil največje občinske projekte, načrtovane za letošnje leto, pri čemer je najprej poudaril obnovo cestne in komunalne infrastrukture po lanskim naravnim ujmi.

Občina Radovljica je za izvedbo nujnih ukrepov za odpravo posledic po poplavih in zemeljskih plazovih avgusta lani že prejela predplačilo države v višini skoraj 4,4 milijona evrov, je povedal župan. Sredstva namenijo sanaciji občinskih cest, med katerimi je tudi cesta v dolini Drage, nadomestni gradnji šestih mostov, sanaciji kanalizacijskega omrežja (predvsem v najbolj prizadetih Begunjah in Vrbnjah), nekaterih gozdnih cest in zemeljskih plazov ter javnih parkirišč v Krpinu in na letališču v Lescah.

### Projektna dokumentacija že v pripravi

Za osem prioritarnih sanacijskih projektov je občina že naročila projektno dokumentacijo, ki se nanaša na izgradnjo nadomestnih mostov, zahtevno sanacijo dela ceste v Dragi in ureditev odvodnjavanja pod skalnim podorom v Krpinu, je pojasnila direktorica občinske uprave Alenka Langus.



Prizidek je umeščen na severovzhodno stran radovljiškega vrtca, dokončan bo do začetka prihodnjega šolskega leta. / Foto: Tina Dokl

»Sledi še naročilo potrebne dokumentacije za sanacijo ceste in plazu na Dobravici, sanacije skalnega podpora v Krpinu, plazu na Slatni ter poškodovanih vodovodov. Projektna dokumentacija bo izdelana do konca maja, sledila bodo javna naročila za izbor izvajalcev. Občina načrtuje začetek del najkasneje v juliju, saj mora državna sredstva porabiti leto do konca oktobra,« je poudarila.

Trenutno izvajajo sanacijo škode na vodnih zajetjih v dolini Drage, intervencijska dela za zaščito ceste in vodnih zajetij na območju struge potoka Begunjščica pa so že zaključena. Že ta mesec se bo začela sanacija

poškodovanih odsekov gozdnih in makadamskih cest, vodovodov in kanalizacije, za katere ni potrebna izdelava projektne dokumentacije.

### Prizidek k vrtcu največji projekt

Sicer pa je največji občinski projekt v teku gradnja prizidka k radovljiškemu vrtcu, ki se je začela konec leta 2022. V novem delu vrtca, ki ima skupno površino približno 1250 kvadratnih metrov, bodo športna igralnica, tri igralnice, igralnica razvojnega oddelka in prostor za dodatne dejavnosti. V prizidku bo tudi razvojna ambulanta. Skupna ocenjena vrednost naložbe znaša 2,4 milijona evrov, od tega

bo skoraj milijon evrov prispevalo ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, gradnjo in opremo razvojne ambulante pa bosta poleg občine podprla še Osnovno zdravstvo Gorenjske in ministrstvo za zdravje. V razvojni ambulanti je načrtovanih pet terapevtskih prostorov, ambulanta s sestrskim prostorom in spremljajoči prostori.

Kot je pojasnil župan, pa je občina gradbena dela, ki so v teku, izkoristila še za dozidavo kuhinje, tako da bodo do jeseni lahko urejene tudi zunanje površine vrtca. Približno osemsto tisoč evrov vredna naložba v razširitev kuhinje bo končana v prihodnjih letih.

## Povezovanje je ključ do gospodarske rasti

Prejšnji petek je v zasneženi Planici potekala prva konferenca Zamejske gospodarske koordinacije, na kateri je bila osrednja tema »Čezmejno sodelovanje – kako aktualne izzive spremeniti v priložnosti«.

NIKA TOPORIŠ

**Rateče** – Zamejska gospodarska koordinacija (ZGK), ki je začela delovati 13. decembra 2022, je bila ustanovljena na pobudo zamejskih organizacij, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Njen glavni namen se usmerja predvsem v medsebojno povezovanje, mreženje ter sodelovanje slovenskih gospodarskih organizacij v vseh štirih sosednjih državah. Konferenca je med drugim v Planico privabila predstavnike zamejskih organizacij, ki so se v pogovoru z ministrom za gospodarstvo, turizem in šport Matjažem Hanom in ministrom za Slovence v zamejstvu Matjejem Arčonom dotaknili



Vsi zbrani so se strinjali, da je sodelovanje in povezovanje ključ do nadaljnjih uspehov in rasti v gospodarstvu. / Foto: Tina Dokl

potencialnih izzivov in priložnosti iskanja sinergij za skupni gospodarski razvoj. »Naš namen je zagotoviti, da sodelovanje poglobimo predvsem v gospodarskem delu, saj se v našem resorju zavedamo, da nam lahko naši ljudje v sosednjih državah

neizmerno pomagajo pri preboju gospodarstva. Ne nazadnje je Slovenija izvozno naravnana družba, kar 30 odstotkov svoje trgovinske menjave namreč realizira s sosednjimi državami,« je pojasnil minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han.

### Primarno povezovalna vloga

Tudi minister za Slovence v zamejstvu Matej Arčon je izrazil zadovoljstvo nad delovanjem ZGK. »Vloga našega urada je primarno povezovalna in zares zelo vesel in počaščen,

da iščemo skupne poti in krepimo Slovence v zamejstvu,« je dejal. Poleg tega je v ospredje postavil še nekaj prihajajočih projektov, kot so objava razpisa za redno financiranje delovna gospodarskih združenj v vseh štirih sosednjih državah in priprava gospodarskega razvojnega programa za vsa štiri zamejstva od leta 2025 naprej.

### Podpora je ključna za gospodarsko rast

Positivni učinki delovanja ZGK so že opazni na drugi strani meje. Robert Frandolič, predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja iz Trsta, je dejal, da gre v prvi vrsti za pristojnemu ministru ter uradu, saj jih podpirajo pri prizadevanjih, da

kot narodna skupnost v sosednjih državah tudi gospodarsko rastejo. »Narodna skupnost bo v sosednjih državah lahko obstala samo, če bo gospodarsko močna. Poleg tega pa je nujno, da postanemo tudi družba znanja. Izkušnje so za zdaj zelo pozitivne, saj vidimo velik potencial v razvoju naše narodne skupnosti, poleg tega pa vidimo potencial tudi v razvoju in povezovanju med Slovenijo in državo, katere del smo,« je dejal Frandolič. Dogodek so s svojimi pogledi dopolnili tudi predsednik Slovenske gospodarske zveze iz Celovca v Avstriji Benjamin Wakounig, predsednik SLO CRO Poslovnega kluba iz Hrvaške dr. Saša Muminović, Vesna Humar, državna sekretarka na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, mag. Dejan Židan, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, Feliks Wieser, podpredsednik Slovenske gospodarske zveze v Celovcu, ter drugi.

# Drzalna avantura na trajnostni površini

Turistično društvo Gorje je občinam Gorje, Bled in Jesenice priskrbelo inovativne drsalne površine, izdelane iz trajnostne sintetične podlage. Material je okolju prijazen in predstavlja korak v smeri varovanja našega planeta.



Dršališče v Gorjah / Foto: Miro Zalokar

Zavezo trajnostnemu razvoju in inovativnosti Turistično društvo Gorje udejanja tudi v zimski sezoni. Z njihovo pomočjo lahko domačini in obiskovalci občin Gorje, Bled in Jesenice uživajo na dršališčih, ki so okolju prijazna. Drzalna površina iz sintetične podlage prispeva k ohranjanju vodnih virov, saj prihrani približno 15.000 litrov vode. Deluje brez potrebe po električni energiji za vzdrževanje nizke temperature, kar zmanjšuje porabo energije, enakovredno potrebam okoli 290 povprečnih gospodinjstev na mesec. Hkrati vsako dršališče prispeva k zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida za približno 7,7 tone.

Napredna sintetična podlaga, na kateri je mogoče drsati z običajnimi drsalkami, zagotavlja vrhunsko drsalno izkušnjo z minimalnim trenjem in odličnim oprijemom. Poleg tega je manj spolzka v kot naravnega ledu, kar povečuje varnost obiskovalcev, predvsem otrok in starejših.

## Brezplačno drsanje

Dršališča so v vseh treh občinah zažvela decembra. Na Jesenicah in v Gorjah boste drsalne elemente in korake lahko urili vse do konca februarja, medtem ko bodo na Bledu drsalno sezono zaključili 3. marca. Uporaba dršališč je v vseh treh občinah brezplačna, v Gorjah in na

Jesenicah prav tako izposoja drsalk v času obratovanja. Na Bledu boste za izposajo odšteli pet evrov, za najmlajše pa so brezplačno na voljo drsalni pripomočki v obliki tjujnja.

## Disko na ledu

Gorjansko dršališče, ki je na igrišču v bližini Gorjanskega doma, obratuje vsak dan v tednu od 16. do 20. ure, ob koncih tedna in prazničnih dneh pa od 10. do 21. ure. Zeleno avanturo drsanja so ob koncih tedna popestrili s tematsko obarvanimi večeri. Še danes (26. januarja) se boste na dršališču lahko zavrteli ob disko ritmih in se posladkali s slastnimi palačinkami, vselej

pa vas postrežejo s toplim čajem. Najmlajši obiskovalci gorjanskega dršališča se radi preizkusijo v hokeju, medtem ko starejši drsalci uživajo v kegljanju na ledu.

## Nepozabni spomini

Na Bledu je dršališče postavljeno na spodnji ploščadi Trgovskega centra. Obiskovalce vsak dan pričakajo glasbena spremljava, osvetljena ploskev in disko krogla, ki poskrbi za večbarvno razsvetljavo okolice. Hišica za izposajo drsalk je odprta ob koncih tedna, prav tako bo v času zimskih počitnic, in sicer med 10. in 20. uro. Drsanje z lastnimi drsalkami je možno tudi zunaj obratovalnega

časa hišice za izposajo drsalk. Kot so poudarili v Javnem zavodu Turizem Bled, je dršališče plod rednega sodelovanja s Turističnim društvom Gorje in njihove podpore lokalnemu prebivalstvu. »Ob tem so upoštevali trajnostne vidike in strategijo razvoja Občine Bled, ki si prizadeva za zmanjšanje ogljičnega odtisa. Ker je dršališče letošnja novost in dodatna ponudba v kraju, je odziv dober,« so poudarili. V času pustnega konca tedna, 10. in 11. februarja, bo na blejskem dršališču med 10. in 20. uro potekalo pustno drsanje. Vsem maškaram bo v tem času na voljo brezplačna izposoja drsalk, ob dršališču bo tudi foto koti-

ček za ustvarjanje nepozabnih spominov.

## Inovativna pridobitev

Jeseniško dršališče na Stari Savi v muzeju na prostem je odprto vsak delovni dan od 16. do 19. ure, medtem ko lahko ob koncih tedna, prazničnih in med počitnicami drsate med 14. in 19. uro. »Sodelovanje s TD Gorje je zares dobro. Mislim, da smo se odlično ujeli in skupaj prišli do rešitev pri dobavi in postavljanju te inovativne pridobitve za jeseniško občino. Opazi pa se, da so Jeseničanke in Jeseničani navajeni naravnega ledu, zato se na plastično alternativo še navajajo,« so zadovoljni na Občini Jesenice.



Blejsko dršališče / Foto: Gorazd Kavčič



Jeseniško dršališče na Stari Savi / Foto: Občina Jesenice

## Podobe Vintgarja skozi oči Mira Zalokarja

Miro Zalokar, strasten ljubiteljski fotograf iz Zgornjih Gorij, že več let sodeluje s Turističnim društvom Gorje. Očarljive podobe soteske Vintgar, njeno okolico in znamenitosti ter živahen društveni utrip z izjemnim občutkom in spretnostjo lovi v fotografski objektiv.

Do nedavnega je bila v Hotelu Astoria na Bledu na ogled samostojna razstava Mira Zalokarja, posvečena slikoviti soteski Vintgar. Razstava je bila obenem sklepno dejanje praznovanja visokega jubileja. Lani avgusta je namreč soteska Vintgar zaznamovala 130 let od odprtja za obiskovalce.



Foto: osebni arhiv

Iz svojega bogatega arhiva, v katerem je več kot tisoč fotografij te edinstvene naravne vrednote državnega pomena, je Miro Zalokar izbral trideset podob soteske v različnih letnih časih. Razstavo je osnoval tako, da so si fotografije sledile od vstopne točke vse do slapa Šum, s čimer je dosegel doživeto izkušnjo naravnega okolja soteske na fotografskem platnu. Posebno pozornost je pritegnila fotografija slapa Šum, ki združuje posnetka 3. in 4. avgusta 2023 in nazorno prikazuje spremembe v vodostaju zaradi poplav. »Soteska Vintgar je za fotografa idealno okolje, kjer lah-

ko s tehniko dolge ekspozicije in igro svetlobe ujameš svilnate podobe narave,« je dejal fotografski mojster. Četudi se čari soteske Vintgar fotografu ponujajo sami po sebi, Zalokar poudarja pomen pravega trenutka. »Soteska je najlepša v jutranjih urah, ko je zavita v meglico in se sončni žarki odbijajo od reke Radovne. Tedaj zaživi v posebni lepoti, ki se je ne naveličaš. Vedno znova ponudi nekaj novega, nek nov kader in podobo, ki je še bolj očarljiva,« je pojasnil.

Odkar sodeluje s Turističnim društvom Gorje, sotesko obišče večkrat letno. »Soteska se je v teh letih precej spremenila. Predvsem je viden napredek pri organizaciji in upravljanju obiska, za kar je zaslužno Turistično društvo Gorje.« Zalokarjeva strast do fotografije se je začela leta 2012, ko si je kupil prvi digitalni zrcalnorefleksni fotoaparati. Kot samouk je znanje črpal iz knjig in revij, izkušnje pa so ga privedle do enega aktivnejših in vidnejših članov Fo-

tokluba TNP Bled. Redno sodeluje na skupinskih razstavah, za svoje fotografske stvaritve je prejel več nagrad. S fotoaparatom v rokah ga pogosto vidimo na prireditvah v Gorjah in na Bledu. Poleg fotografije ga navdušuje tudi glasba legendarne zasedbe Pink Floyd. Petdesetletnici njihovega albuma Dark Side of The Moon je posvetil posebno pozornost ob odprtju razstave Slikovita soteska Vintgar s projekcijo različnih fotografij, ki so bile odete v mavrične barve.



Foto: Miro Zalokar

## Pošta v Zgornjih Gorjah

Zgornje Gorje 6b, 4247 Zgornje Gorje

**Delovni čas: pon., sre. in pet. od 8. do 13. ure, tor. in čet. od 13. do 18. ure, sob., ned., prazniki zaprto.**

Pogodbena pošta 4247 Zgornje Gorje, ki jo vodi podjetje Soteska Vintgar, je kontaktna točka, ki izvaja poleg obvezujoče **univerzalne storitve še druge poštne, bančne, finančne in druge storitve pogodbene pošte:** sprejem drugih vrst pošiljk, sprejem pošiljk pogodbenih strank, poizvedovanje o pošiljkah, storitve Športne loterije in Loterije Slovenije, izročitev pošiljk, ki niso bile vročene pri dostavi, dvig gotovine na POS terminalu, vplačilo – poštne nakaznice, vplačila, varčevanja in izplačila s TRR Nove KBM, plačilo UPN QR do 3.000 EUR s TRR Nove KBM, prodaja znamk, embalaže, kuvert in voščilnic. Poslovalnica pošte je **nadgrajena z redno prodajno ponudbo** s poudarkom na izdelkih lokalnih ponudnikov. Na voljo so tudi pisarniški material, šolske potrebščine, koledarji, baterije, polnilni kabli, SIM-kartice, vrednostne kartice, polnilne postaje, svetilke, bralna očala, navijaške zastave, dežniki, igrače in sladkarije. Prodajajo sveče in žalne komplete. Širok je darilni program, ki vključuje voščilnice, darilne vrečke in ovojni papir, ter knjižni program. Kupite lahko knjige, romane in priročnike. Pogodbena pošta je obenem **prevzemno mesto** vstopnic za določene prireditve (koncert Kvinteta Vintgar, Veselo po domače) in zbornika Skrivnostna soteska vabi.



Turistično društvo Gorje

Soteska Vintgar – turizem, gostinstvo in druge dejavnosti, d. o. o.  
T: 051 621 511 | E: info@vintgar.si | www.vintgar.si



## V Snoviku je zdaj tudi eko kamp

◀ 1. stran

Lidija Koren, predsednica Združenja kampov Slovenije, se je na praznovanju obletnice Term Snovik zahvalila za zgled, ki ga dajejo s svojo trajnostno usmeritvijo in tesno povezanostjo z lokalnim prebivalstvom, pri čemer uspešno sledijo



Direktorica Term Snovik Katarina Adam / Foto: Gorazd Kavčič

trendom turizma. Modereno urejen kamp, umeščen v naravno okolje, neposredno ob termah in blizu smučišča je po besedah Korenove kombinacija ponudbe, po kateri je veliko povpraševanja.

Novost – gre sicer za tretji kamp v občini Kamnik – je pozdravil tudi župan Matej Slapar. Po njegovem mnenju prinaša dodano vrednost kamniškemu turizmu, v katerem so Terme Snovik tudi največji ponudnik.

Idejni vodja in prokurist najvišje ležečih term v Sloveniji Ivan Hribar je poleg

pomena stalnega vlaganja v razvoj poudaril sodelovanje. »Pomembni so ljudje, znanje, energija, vztrajnost,« je dejal. Po uspešnem kandidiranju na razpisu za sofinanciranje vlaganj v turistične nastanitve intenzivno projektirajo Kneipp Naturhotel ter iščejo rešitve za uresničitev načrtovane inve-

sticije, s katero bi radi postavili piko na i celoviti turistični ponudbi.

Letos imajo v načrtu tudi prenovo restavracije Potočka, v kateri so v preteklem letu postregli več kot 128.000 obrokov. »Želimo osvežiti njeno podobo in narediti še en korak v smeri dobrega počutja gostov,« je pojasnila direktorica Katarina Adam. Ob tem je spomnila, da sledijo filozofiji Sebastiana Kneippa, utemeljitelja celostnega naravnega zdravljenja, ki je med drugim poudaril pomen uravnotežene prehrane.

## Proti gradnji na Bobovku

◀ 1. stran

### Edini naravni rezervat v Kranju

Po navedbah civilne iniciative ima MOK namen neposredno ob Čukovem bajerju postaviti informacijski center s kavarno v velikosti 195 kvadratnih metrov, na zahodnem travnatem delu rezervata pa športni biro z večjim gostinskim in servisnim delom v velikosti 315 kvadratnih metrov, ki bo tudi v funkciji oddajanja in urejanja športnih igrišč (za odbojko, košarko, nogomet, balinanje). Načrtovanemu projektu iniciativa nasprotuje, ker je 29 hektarjev velik naravni rezervat na Bobovku, edini tovrstni v kranjski občini, zavarovano območje in pomemben ekosistem, ki s tremi bajerji in pestrim vodnim ter okoliškim rastlinjem nudi dragocen življenjski prostor številnim, tudi redkim in zaščitenim živalskim vrstam: od okoli 150 vrstam ptic, enajst vrstam vodnih hroščev, 41 vrstam metuljev, kačjim pastirjem, dvoživkam, malim sesalcem ... Kot še navajajo v iniciativi, naravni rezervat s Čukovim bajerjem, v katerem je dovoljeno kopanje, hkrati predstavlja tudi neprecenljivo okolje in kopalnišče za ljubitelje neokrnjene narave, ki z izjemo lesenega pomola ne vsebuje nobenih grajenih struktur.

Iniciativa občini predlaga, naj namesto postavitve gostinskih obratov in športnih igrišč v rezervat poseže bolj premišljeno. Na



Naravni rezervat na Bobovku je pomemben ekosistem, ki s tremi bajerji in pestrim vodnim ter okoliškim rastlinjem nudi dragocen življenjski prostor številnim, tudi redkim in zaščitenim živalskim vrstam. / Foto: Primož Pičulin

obstoječem travnatem športnem igrišču bi lahko postavili enotno zasnovan prostor z lesenimi klopmi in mizami, že načrtovano leseno otroško igrišče in fitness na prostem, ob robu rezervata pa manjše makadamsko parkirišče. Na območju Čukovega bajerja pa predlagajo, da ob soglasju lastnikov zemljišč obnovijo obstoječi leseni pomol in postavijo lesene stopnice za lažji vstop v vodo.

### Občina: zgolj idejna zasnova

Na MOK pojasnjujejo, da je bila na pobudo lokalnih prebivalcev leta 2019 izdelana idejna zasnova za ureditev športnih površin, kjer stoji nogometno igrišče, ter preureditev obstoječe infrastrukture na zasebnih zemljiščih, a so idejo opustili, ker ni bilo mogoče

pridobiti ustreznih soglasij. »Idejna zasnova za celotno ureditev naravnega rezervata Bobovek, ki posega zgolj na površine v lasti občine, krajevne skupnosti ali države, pa je bila lani predstavljena na zboru krajanov Kra-

kopenskih, močvirskih in vodnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, kot to določa tudi leta 2016 sprejeti odlok o Naravnem rezervatu glinokopnih bajerjev z okolico na Bobovku pri Kranju. Med cilji tega od-

**Načrtovanemu projektu iniciativa nasprotuje, ker je 29 hektarjev velik naravni rezervat na Bobovku, edini tovrstni v kranjski občini, zavarovano območje in pomemben ekosistem.**

jevne skupnosti Kokrica. Idejna zasnova za ureditev obstoječih športnih površin je bila sicer dobro sprejeta, podpira jo tudi zavod za varstvo narave. Poudarjamo pa, da gre za idejno zasnovo,« so odgovorili.

Kot so še poudarili, se zavedajo pomena naravnega rezervata za ohranjanje močvirskega sistema opuščanih glinokopnih bajerjev,

loka je tudi spoznavanje in doživljanje narave, obiskovanje in urejanje infrastrukture. »Vsi naslednji koraki urejanja tega območja bi bili mogoči zgolj skladno z omenjenim odlokom, ob soglasju zavoda za varstvo narave ter vsekakor v sodelovanju z domačini, krajevno skupnostjo in naravovarstvenimi organizacijami,« še poudarjajo.

## V spomin Valentinu Kokalju, 7. del

ZORMANOV MLIN NA VISOKEM

DANIJELA BAKOVNIK

Tragično se je v vojni končalo tudi življenje Tinete nečakinje Anči Kokalj in mlinarskega pomočnika Janeza Koselja, ki sta v bojih padla že leta 1942, le nekaj mesecev po tem, ko sta odšla v partizane (Janez nad Davovcem pod Krvavcem, Anči pa v Udin borštu). Celotno sosednjo Ledrarjevo oz. Jerinovo družino pa so Nemci aretirali in odpeljali že dan po Tinetovi aretaciji – najprej v Goričane pri Medvodah, kmalu zatem pa izselili v Nemčijo (kjer je oče Miha umrl še istega leta). Vojno sta preživela le Tinetova hčerka Albinca in nečak Edo, ki so ju rešili sorodniki.

Žalostno usodo pa je po vojni doživela tudi Tinetova

domačija, nekdanj tako trden in mogočen Zormanov mlin. Menjavalni so se lastniki in neveščki gospodarji,



**Miha Jerina, gospodar sosednje Ledrarjeve domačije; umrl je v izgnanstvu 21. oktobra 1942 star 87 let.**

mlin pa je vedno bolj propadal in rešitve ni bilo. Rušenje je bilo neizbežno. Na njegovem zemljišču pa danes stoji kar osem novih hiš, osem domov, na katere smo krajan lahko ponosni.

S postavitvijo spomenika ob nekdanjem Zormanovem mlinu naj bi sokrajani vsaj simbolično izpolnili tudi Tinetovo zadnje željo, ki jo je izrekel sojetniku in prijatelju na kraju svojih moči – v nacističnem taborišču Gusen. Želel je namreč, da v domovini poskrbijo za njegov mlin, ki naj z vsem, kar je med vojno prispeval za osvoboditev in pravičnejšo družbo, služi prihodnjim rodovom, še posebno pa mladim ljudem – za spomin in zgled. Največja oddolžitev Tinetu pa je prav gotovo sedanje



**Ledrarjeva družina; stojijo Ana (druga z leve) in zraven nje Franciška; sedijo Mica, Marija, sin Miha, oče Miha, sin Tone in hčerka Angela z možem.**

Kulturno-umetniško društvo na Visokem, ki nosi njegovo ime, saj se tako pionirja na našem kulturnem področju spomnimo ob vsaki naši prireditvi; 16. september pa se je (kljub

občasnim prizadevanjem, da bi bilo drugače) ohranil kot praznik naše krajevne skupnosti (KS Visoko - Milje). Naj tudi v prihodnosti živijo spomini na nekdanjega

mlinarja Valentina Kokalja in njegove najbližje – družinske člane, sosede in druge sokrajane, ki so po vojni nadaljevali njegovo delo.

Desetletja po vojni se je v kraju veliko govorilo o Tinetu in njegovih sodelavcih. V zadnjih letih pa njegova podoba in življenjska usoda ter pomen in vrednost njegovega dela in prizadevanj za boljše življenje našega kraja in ljudi ter za ohranitev slovenskega jezika in slovenske pesmi vse bolj bledijo in odhajajo v pozabo. Današnje mlade generacije žal premalo poznajo preteklost svoje domovine in svojih domačih krajev ter svojih prednikov in se tudi ne zavedajo njihovih žrtv za življenje, kakršnega živimo zdaj.

(Se nadaljuje)



# Skleniti je treba koncesijsko pogodbo

Pretekli teden so za mizo sedli predstavniki Občine Cerklje in družbe RTC Krvavec. Tema sestanka, ki ga je skicala občina, je bila oskrba s pitno vodo.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

**Cerklje** – Na območju Krvavca je oskrba s pitno vodo v rokah družbe RTC Krvavec. To pristojnost upravljavcu smučišča dajeta vodno dovoljenje za rabo vode iz izvira Brezovski graben, izdano s strani države v letu 2003, ter glede na pridobljeno dovoljenje občinski odlok, ki ureja izvajanje oskrbe. Vanj je cerkljanska občina konec lanskega leta v skladu z veljavno zakonodajo tudi zapisala, da je RTC Krvavec z občino dolžan skleniti koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo z veljavnostjo do izteka vodnega dovoljenja konec julija 2029.

»Eden od sklepov naše sestanke je bil, da osnutek pogodbe pripravijo do 23. februarja. Pri oblikovanju in izvajanju pogodbe je treba upoštevati zakonodajo in občinski odlok o oskrbi s pitno vodo, kar med drugim



Na področju oskrbe s pitno vodo je pomemben tudi popis porabe. / Foto: Gorazd Kavčič

pomeni, da mora izvajalec javne službe poročati o vodoskrbi občinskemu svetu. Tudi cene mora na podlagi izdelanega elaborata predložiti v potrditev občinskemu svetu,« je poudaril župan Franc Čebulj po srečanju

s predstavnikoma RTC-ja, na katerem je sicer tudi povedal, da je občina pripravljena prevzeti vso vodovodno infrastrukturo na območju Krvavca in izvajanje javne službe predati Komunali Kranj. »Zavedam se, da bi

to imelo finančne posledice, dejstvo pa je, da je treba zagotoviti zaščito vodnih virov. Zato tudi načrtujemo gradnjo kanalizacije s Krvavca, za katero trenutno kaže, da bo zaradi premajhnega števila stalno prijavljenih prebivalcev na plečih občine in občanov, ter sočasno obnovo vodovoda v večini hribovskih vasi. Enako rešitev vidim za vodovodni sistem na Krvavcu, po mojih podatkih je v slabem stanju. Poleg tega je pomembno, da se pravilno ugotavlja količina porabljene vode in da se podatki posredujejo Komunali Kranj, saj je to osnova za izvajanje in obračun storitve čiščenja in praznjenja greznic, ki jo je na vodovarstvenem območju treba izvajati pogosteje.« Kot je ob tem povedal župan, je inšpekcijski pregled pokazal, da okoli 60 objektov ni med porabniki pitne vode. RTC Krvavec je dobil nalogo, da do konca januarja opravi popise vodnih

števecv za vse objekte, ki jih oskrbuje z vodo, ter podatke posreduje na inšpekcijsko službo in Komunalo. V zvezi s tem so se na sestanku dogovorili, da bo občina pomagala pri pridobivanju podatkov o stavbah iz javnih evidenc.

## Ukrepanje

Na Komunali Kranj so nam glede podatkov in praznjenja greznic pojasnili, da imajo evidenco vseh objektov, prav tako redno izvajajo predpisano dejavnost. »Komunala Kranj bo tudi letos poskrbela za čiščenje tistih greznic, ki so 'aktivne' na podlagi podatkov o porabljeni vodi. Ravno komunala je občino seznanila z dejstvom, da večina objektov, ki jih sicer s pitno vodo oskrbuje RTC Krvavec kot imetnik koncesijske pravice, ne beleži nikakršne porabe, medtem ko blato v greznicah nastaja. Skupaj z občino smo o tem obvestili

pristojne inšpekcijske službe.« Ob tem so poudarili, da se zavzemajo za usklajeno delovanje vseh deležnikov, ter ocenili, da bi ustrezen nadzor zagotovil prenos oskrbe s pitno vodo v njihovo upravljanje.

Cerkljanska občina je lani opozorila tudi na domnevno nelegalne okoljske in gradbene posege na Krvavcu. O tem na sestanku niso govorili. »Ugotovitve inšpekcijskih služb bomo posredovali stroki, prosili bomo za mnenja, na podlagi katerih se bomo odločali o nadaljnjih korakih,« je napovedal Čebulj. »Upoštevati je treba, kaj se sme in kaj ne, predvsem pa se je treba zavedati, da nedovoljeni posegi, od neprimerne parkiranja do gradenj, ogrožajo vire pitne vode za občane petih občin. Tudi zato se čudim pomanjkanju kontrole in medlemu odzivu države, ko iščemo možnosti sofinanciranja kanalizacije,« je zaključil.

## Projektiranje novega mostu

ANA JAGODIČ DOLŽAN

**Medvode** – Lanske poplave so uničile skoraj 90 let staro povezavo med Vikrcami in Mednim. Pokrit lesen most, dolg več kot devetdeset metrov, namenjen pešcem in kolesarjem, ki so ga zgradili po načrtih inženirja Stanka Dimnika, je okoliškim prebivalcem med drugim omogočal dostop do železniške postaje. Pred dvema letoma sta ga solastnici, Občina Medvode in Mestna občina Ljubljana, obnovili, avgustovska ujma pa je bila tako silovita, da bo treba postaviti novega.

Načrtovanje nove brvi vodi Občina Medvode. Kot so pojasnili, so bili narejeni že geodetski posnetek in geomehanske raziskave, pridobili so napotke Državne tehnične pisarne, ki bo pred

izvedbo projekta opravila še recenzijo, svoje pogoje je podala tudi Direkcija za vode. Ker gre za zahteven objekt, je tudi izdelava projektne dokumentacije zahtevna in obsežna, so poudarili v med-

**Za odstranitev ostankov stare brvi, ki je bila kot tehnična dediščina vpisana v register kulturne dediščine, bo poskrbela Mestna občina Ljubljana.**

voški občinski upravi. Računajo, da bo projektiranje zaključeno v prvi četrtini leta, nato bo lahko sledilo javno naročilo za izbor izvajalca. Ob tem so napovedali, da nova brv ne bo replika stare, pač pa bo odgovarjala

na potrebe in izzive današnjega časa. Predvideno je, da bo daljša in postavljena višje, kar bo omogočalo večji pretok Save in zavarovanje novega mostu v primeru ponovnih poplav.

Za odstranitev ostankov stare brvi, ki je bila kot tehnična dediščina vpisana v register kulturne dediščine, bo poskrbela Mestna občina Ljubljana. Projekt rušitve je že pripravljen, izbran je tudi izvajalec, in sicer podjetje Žurbi team, ki bo dela izvedlo ob primernih vremenskih razmerah.

Sredstva za izdelavo dokumentacije bo prispevalo podjetje HSE Invest, član skupine Holding Slovenske elektrarne. Kot pomoč pri odpravi posledic poplav bo občinama doniralo skupno 39.870 evrov.

## Smučarski tek diplomatov, politikov in gospodarstvenikov

VILMA STANOVNIK

**Rudno polje** – Športno društvo Strelca bo organiziralo tradicionalni, že 31. Smučarski tek gospodarstvenikov, diplomatov in politikov.

Prireditelj bo jutri, 27. januarja, na območju Športnega centra Pokljuka, začela pa se bo 11. uri. Rekreativno športno tekmovanje je hkrati tudi neformalno srečanje slovenskih gospodarstvenikov s

politikami ter diplomati in dokazuje, da je z dobro voljo in športnim duhom možno premagati vsa nasprotja in ovire. V vseh letih se je namreč stkalo tudi veliko prijateljstev.

## VELIKI DOBRODELNI KONCERT LIONS KLUBA ŠKOFJA LOKA

**BIG BAND BLEED** DIRIGENT PRIMOŽ GRAŠIČ

**UROŠ PERIČ**

**ALENKA GODEC**

**OTO PESTNER**



Vstopnina 15 €

Nakup vstopnic:

EVENTIM: prodajna mesta  
TIC ŠKOFJA LOKA, Cankarjev trg  
GORENJSKI GLAS, Kranj

sobota,  
27. januar 2024,  
ob 19. uri

Športna dvorana TRATA  
ŠKOFJA LOKA

Generalni  
pokrovitelj



## Skoki na Ljubnem, poleti v Kulmu

VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Z današnjimi kvalifikacijami se začne svetovno prvenstvo v poletih v Kulmu. Na njem nastopajo tudi naši smučarski skakalci. To so Peter in Domen Prevc, Lovro Kos, Žiga Jelar in Timi Zajc. Žal si je Anže Lanišek v torek na treningu v Planici poškodoval koleno in bo moral predvidoma dva meseca počivati.

Ženske bodo ta konec tedna tekmovali na Ljubnem. Spored se začne danes z uradnim treningom in kvalifikacijami, na tekmah pa bo nastopilo kar dvanaest naših tekmovalk na čelu z vodilno v svetovnem pokalu Niko Prevc. Tekme se veseli tudi Nika Križnar, trenutno sedma v skupnem seštevku. Zaradi zdravstvenih težav



**Nika Prevc bo na Ljubnem nastopila v rumeni majici.**

/ Foto: Gorazd Kavčič

ne bo nastopila Ema Klinec, navijači pa bodo lahko stiskali pesti še za Ajdo Košnjek, Tajo Bodlaj, Katro Komar, Neško Repinc Zupančič, Tino Erzar, Uršo Vidmar, Niko Krašovic, Živo Andrič, Laro Logar in Jerico Jesenko.

## Hrovatova končala kariero

VILMA STANOVNIK

**Kranjska Gora** – Alpska smučarka Meta Hrovat je na družbenih omrežjih objavila, da znova zaključuje svojo tekmovalno kariero. »Če ne gre, pač ne butaš z glavo skozi zid, ampak najdeš pot okoli,« je 25-letna Gorenjka zapisala na Instagramu.

Kot je znano, je Hrovatova kariero precej

nepričakovano zaključila že oktobra leta 2022, nato pa je aprila lani prekinila športno upokožitev. Vrnila se je na treninge in znova postala del slovenske ženske reprezentance za svetovni pokal. Sezone še ni začela, ta teden pa je sporočila, da jo ponovno zaključuje. Kot je pojasnila, so vzrok za to številne zdravstvene težave.

### Plezalci po Šenčurju v Škofjo Loko

**Škofja Loka** – Alpinistični odsek Kranj pri PD Kranj je bil zadnji dve nedelji v dvorani v Šenčurju organizator prvih letošnjih tekem Zahodne lige. V težavnosti so najprej nastopili najmlajši. Med mlajšimi cicibankami je zmagala Lara Dijana Luznar (DRPK), med mlajšimi cicibani pa Arne Oblak (PK Škofja Loka). Med starejšimi cicibankami je bila najboljša Sofija Slokar (PK Scena), med starejšimi cicibani pa Tine Pibernik (ŠPO Komenda). Med mlajšimi deklicami je zmagala Ajda Skukan Mlačnik (ŠPO Tržič), med mlajšimi dečki pa Tibor Mohar (ŠPO Radovljica). V kategoriji starejših deklic je bila najboljša Liza Babič (ŠPO Jesenice), v kategoriji starejših dečkov pa Erazem Janžekovič (PK Kamnik). Med kadetinjami je zmagala Kaja Potočnik (PK Škofja Loka), med kadeti pa Lukas Kalan (PK Žirovnica). Jutri in v nedeljo (začetek oba dneva ob 8.30) bo tekmovanje Zahodne lige potekalo v Škofji Loki. Organizator tekem v balvanih, ki bo v plezalnem centru na Partizanski cesti, je Plezalni klub Škofja Loka.

### Žan Kranjec tretji v Schladmingu

**Kranj** – Žan Kranjec je bil v torek na nočnem veleslalomu pod reflektorji v Schladmingu na tekmi svetovnega pokala v alpskem smučanju tretji. Enaintridesetletni smučar iz Bukovice pri Vodichah se je s tretjo uvrstitvijo na oder za zmagovalce povzpел na tretje mesto v veleslalomskem seštevku svetovnega pokala. Na sredinem slalomu je odstopil.

### Naši rokometiški za peto mesto z Madžari

**Kranj** – Slovenska moška rokometna reprezentanca je v zadnjem krogu drugega dela evropskega prvenstva premagala Dansko z 28 : 25 in osvojila končno tretje mesto v skupini 2. S tem so si varovanci selektorja Uroša Zormana zagotovili nastop v Kölnu, kjer bodo danes igrali za končno peto mesto. Tekma je na sporedu ob 15. uri, tekme naši pa so Madžari.

# V Škofji Loki za Malmö

Slovenska reprezentanca v floorballu bo priložnost za uvrstitev na svetovno prvenstvo iskala na domačem kvalifikacijskem turnirju, ki bo naslednji teden potekal v dvorani Poden v Škofji Loki.

VILMA STANOVNIK

**Škofja Loka** – Svetovno prvenstvo v floorballu za člane bo decembra potekalo v mestu Malmö na Švedskem, na njem pa si želi nastopiti tudi naša reprezentanca. Varovanci selektorja Gorazda Tomca so priprave na tekmovanje začeli že lani, o tem ter tudi o igranju floorballa in načrtih pa sva se pogovarjala s 23-letnim Škofjelčanom Luko Peklajem.

### Zakaj ste med številnimi športi zbrali prav floorball?

Floorball sem začel igrati pred domačo hišo, zasluge za to pa ima oče. Ves prosti čas smo preživeli ob igranju na dvorišču, kmalu pa sta se nam pridružila tudi mlajši brat in starejša sestra. Ko sem začel hoditi v šolo, sem se vpisal tudi v škofjelški InSport. Na treningih smo igrali z Blažem Tomcem in Lovrom Oblakom, s katerima smo postali tudi dobri prijatelji. Tako nikoli nisem pomislil, da bi si izbral kakšen drug šport, čeprav sem preizkusil tudi precej drugih.

### Floorball je v svetu precej bolj priljubljen kot pri nas. Kaj vas spodbuja, da vztrajate?

Gotovo so to najprej prijatelji, nato pa tudi dobri rezultati, ki so se začeli že pri mladincih. Seveda smo si vsi želeli, da bi kdaj zaigrali tudi med člani, tako v državnem prvenstvu kot v reprezentanci. Hodili smo na tekme, tudi na tekmovanja v tujino. Mislim, da je zdaj ravno pravi čas, da nam uspe, da znova zaigramo na svetovnem



**Luka Peklaj si v domači dvorani želi uspeha naše reprezentance.** / Foto: Dori Nyerges

prvenstvu in se pomerimo z najboljšimi na svetu.

### Izkušnje ste dobivali tudi v mladi reprezentanci. Kaj je bil za vas največji uspeh?

Nedvomno so bile to kvalifikacije za ekipe do 19 let v Moskvi, kjer smo se uvrstili na svetovno prvenstvo v Kanadi. Tam smo bili drugi v diviziji B, kar pomeni deseti na svetu. To je za zdaj najboljši rezultat in upam, da

ga bomo ponovili še v članski konkurenci.

### Kako so potekale priprave?

Skoraj tri četrtine članov reprezentance je iz naše ekipe InSporta, zato je bilo marsikaj lažje. Prav tako imamo že od oktobra tudi reprezentančne priprave. Začelo se je enkrat tedensko, nato dvakrat, zdaj se srečujemo še pogosteje. Sicer pa se tako dobro poznamo, da se vsi v ekipi

počutimo kot klubski prijatelji. Trenutno se taktično najbolj pripravljamo na Belgijce in Italijane, upam, da nam bo uspelo presenetiti tudi Dance. Tekma s Švicarji, ki je na sporedu zadnja, bo za nas črna na torti. Uživali bomo in igrali po najboljših močeh.

### Nekaj Slovencev je že igralo v klubih v tujini. Ste kdaj razmišljali o tem?

Tudi jaz sem dobil ponudbe iz čeških klubov, vendar se nisem odločil. Malce zaradi službe, pa tudi zaradi vsega drugega.

### Kakšen cilj ste si zastavili pred začetkom kvalifikacij?

Gotovo imamo priložnost, da se uvrstimo med tri najboljše ekipe, kar bo zadoščalo za Malmö. Vsi si tega želimo in upamo tudi na pomoč navijačev. Računam, da nas bodo podprli tako domačini kot ljubitelji športa od drugod.

**Kvalifikacijske tekme se bodo začele v sredo, 31. januarja, najprej pa se bosta ob 17. uri pomerili reprezentanci Švice in Italije. Naša reprezentanca se bo ob 20. uri pomerila z Dansko. V četrtek ob 17. uri je na sporedu tekma med Belgijo in Švico, ob 20. uri pa se bo naša reprezentanca pomerila z Italijo. V petek, 2. februarja, je Slovenija prosta, na sporedu pa sta tekmi Italija – Belgija (ob 17. uri) in Švica – Danska (ob 20. uri). V soboto bo ob 15. uri tekma med Dansko in Italijo, ob 18. uri pa se bo Slovenija pomerila z Belgijo. V nedeljo bo ob 11. uri tekma med Belgijo in Dansko, ob 14. uri pa še med Slovenijo in Švico.**

## Čestitke športnikom invalidom

Priznanja so v Zvezi za šport invalidov – Paralimpijskem komiteju Slovenije podelili na Brdu, najboljši pa so atletinja Leja Glojnarič, strelec Franček Gorazd Tiršek in ženska reprezentanca v odbojki sede.

VILMA STANOVNIK

**Brdo pri Kranju** – Predsednik zveze Damijan Lazar je na slovesnosti spomnil na številne nastope na domačih in mednarodnih tekmovanjih. »Skrbimo za spodbujanje mladih invalidov za športno udejstvovanje. V šestih desetletjih smo zrasi v resno organizacijo z ugledom,« je povedal Damijan Lazar.

Športnike je nagovorila tudi predsednica države Nataša Pirc Musar in spomnila,



**Športniki invalidi so dobili priznanja za uspehe v minulem letu.** / Foto: Gorazd Kavčič

da so letos na sporedu tudi paralimpijske igre.

Večer je bil namenjen predvsem zahvali športnikom in podelitvi nagrad. Za najboljše športnike invalide minulega leta so bili proglašeni gluha atletinja Leja Glojnarič, strelec Franček Gorazd Tiršek in ženska reprezentanca v odbojki sede. Poleg glavnih nagrad za športnike leta so podelili še številne druge, s filmskim zapisom pa so se spomnili tudi preminulega strelca Franca Pinterja.



# Hidroelektrarna do konca leta

Do konca leta bo začela delovati hidroelektrarna družbe Helios TBLUS. Skupaj s sončnimi elektrarnami bodo tako v podjetju proizvedli osem odstotkov lastne električne energije.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Količevo** – V družbi Helios TBLUS bodo obnovili hidroelektrarno na Količevem, ki je nekoč že obratovala. Za obnovo so se odločili zaradi zmanjšanja ogljičnega odtisa podjetja. Kot pojasnjujejo, so trenutno v fazi naročanja glavne opreme za proizvodnjo električne energije, pričakujejo

**Naložba v lastno hidroelektrarno bo vredna tristo tisoč evrov.**

jo pa, da bo hidroelektrarna začela delovati do konca leta. Nazivna moč bo znašala 59 kilovatov, letno pa bo proizvedla do 280 megavatnih ur elektrike, kar je enako sončni elektrarni z zmogljivostjo 300 kilovatov.

Naložba v lastno hidroelektrarno bo družbo, ki ima v proizvodni enoti v Preski in na Količevem, stala tristo tisoč evrov, 150 tisoč evrov pa so lani že investirali v urejanje brežine potoka na Količevem, kar je bil pogoj za gradnjo. Nadejajo se tudi nepovratnih sredstev z razpisa za obnovljive vire energije.



Helios TBLUS, sicer del skupine Kansai Helios, povečuje delež obnovljivih virov energije.

/ Foto: Aleš Senožetnik

Po dve sončni elektrarni že delujeta na lokacijah v Preski in na Količevem,

da bodo proizvedli do osem odstotkov lastne energije na letni ravni. »V dolgoročni

z razpoložljivimi površinami, ki jih lahko izkoristimo za izgradnjo sončne elektrarne,« pravijo v družbi, kjer sicer načrtujejo tudi dodatne investicije v višini 1,2 milijona evrov v zmanjševanje porabe energije. »Naš dolgoročni načrt je, da postopoma povečujemo delež obnovljivih virov in tako sledimo zeleni strategiji razvoja podjetja,« še dodajajo.

**Nazivna moč hidroelektrarne bo znašala 59 kilovatov, letno pa bo proizvedla do 280 megavatnih ur elektrike.**

kar jim omogoča lastno proizvodnjo elektrike, in sicer 5,5 odstotka letne porabe podjetja. Z naložbo v hidroelektrarno pa računajo,

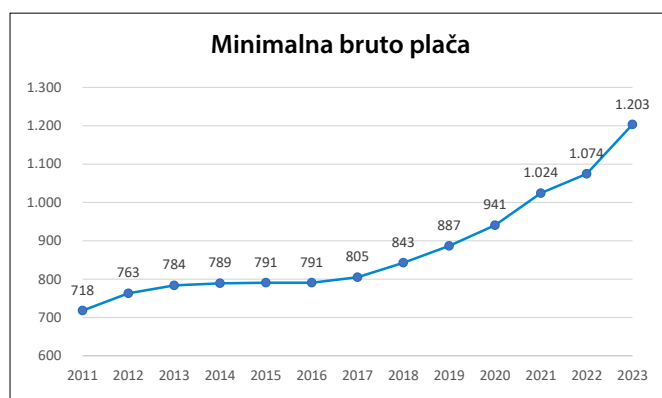
nem načrtu imamo tudi nekaj dodatnih sončnih elektrarn, vendar je treba upoštevati dejstvo, da smo zaradi narave izdelkov omejeni

# Minimalna plača višja za petdesetaka

Nova minimalna plača, usklajena z rastjo inflacije, bo višja za dobrih petdeset evrov in bo znašala 1253,90 evra bruto.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Ljubljana** – Minimalna plača se je v skladu z zakonom uskladila z rastjo cen življenjskih potrebščin, pri določitvi pa se upoštevajo še nekateri drugi zakonsko določeni kriteriji. Letna rast inflacije je lanskega decembra znašala 4,2 odstotka in za toliko je višji tudi znesek minimalne plače v letošnjem letu. V primerjavi z lanskim letom, ko je bruto minimalna plača znašala 1.203,36 evra, je nova 1.253,90 evra. Znesek, ki bo izplačan že za opravljeno delo v januarju, bo tako višji za dobrih petdeset evrov.



Rast minimalne bruto plače od leta 2011 do leta 2023

/ Foto: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

V neto znesku to predstavlja 902 evra oz. približno 24 evrov več kot lani.

Nova definicija minimalne plače velja od leta 2018.

Kot je poudaril minister za delo Luka Mesec, so rezultati zgovorni. »Od leta 2011 do 2017 se je minimalna plača povečala za 17,4 odstotka,

v zadnjih petih letih pa za 42,7 odstotka. Torej za skoraj trikrat toliko. Povprečna plača se je v sedmih letih povečala za 10,3 odstotka, v zadnjih petih letih pa za 30,1 odstotka. Torej tudi za trikratnik. Pozitivni učinki naših ukrepov na področju minimalne plače so jasni,« je povedal Mesec. Kot je dodal, bo treba v prihodnje večji podatek nameniti tudi dvigu drugih plač, številni plačni razredi so namreč pod ravnjo minimalne plače. Minimalna plača mora postati osnovna plača, meni Mesec, ki si bo prizadeval tudi za ureditev drugih plačnih razmerij.

## Furs lani pobral več davkov

**Ljubljana** – Po prvih podatkih je Finančna uprava lani pobrala 22,5 milijarde evrov dajatev, kar je 1,5 milijarde evrov oziroma sedem odstotkov več kot v letu 2022 in 3,3 milijarde evrov oziroma 17,2 odstotka več kot v letu 2021. Vse štiri blagajne javnega financiranja so prejele več sredstev, z izjemo davka od dohodkov pravnih oseb pa so bili višji tudi prihodki pri vseh vrednostno pomembnejših vrstah dajatev.

## Ajpes ob četrtek ne bo imel uradnih ur

**Kranj** – Ajpes spreminja poslovni čas svojih izpostav. Od 1. februarja dalje tako ne bo več imel uradnih ur ob četrtek. Od prihodnjega meseca dalje bodo uradne ure Ajpesa ob ponedeljkih od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure, ob torkih in petkih od 8. do 13. ure, ob sredah pa od 8. do 12. in od 13. do 17. ure. Poslovni čas za poslovanje s strankami po telefonu in elektronskih medijih ostaja nespremenjen vse dni v tednu.

DOBRO JE VEDETI

## Jamstvo za bančne vloge

CVETO ZAPLOTNIK

Slovenija je s sprejetjem zakona o sistemu jamstva za vloge pred nekaj manj kot osmimi leti prenesla v pravni red evropsko direktivo o sistemu zajamčenih vlog. Direktiva je ohranila jamstvo za vloge do sto tisoč evrov, skrajšala rok za izplačilo zajamčenih vlog imetnikom, okrepila obveščanje vlagateljev o jamstvu za vloge pred sklenitvijo pogodbe in dodatno zavezala države k vzpostavitvi posebnega sklada za jamstvo. Do jamstva so upravičene vloge, vplačane pri banki ali hranilnici s sedežem v Sloveniji, prav tako pa tudi vloge v bankah iz držav članic EU, ki v Sloveniji opravljajo bančne storitve preko podružnice ali neposredno. V tem primeru so zajamčene po sistemu zajamčenih vlog v državi članici, kjer je sedež banke. Kot pojasnjujejo v Banki Slovenije, so vsi sistemi jamstva za vloge v državah EU v bistvu enaki.

Jamstvo do sto tisoč evrov velja za sredstva, ki jih ima vlagatelj pri banki in hranilnici na podlagi pogodb o vodenju transakcijskega računa, hranilne vloge, denarnega depozita ... Nekatera

plačila, ki jih je komitent prejel najkasneje šest mesecev pred izdajo odločbe Banke Slovenije o nerazpoložljivosti vloge, so v celoti vključena v jamstva za vloge, četudi znesek presega sto tisoč evrov. Med takšna upravičena sredstva sodijo sredstva od nakupa oziroma prodaje stanovanjske nepremičnine, izplačila iz naslova socialnega, zdravstvenega, življenjskega ali premoženjskega zavarovanja, invalidnine, preživnine, odpravnine, denarne pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ...

V Sloveniji sistem jamstva za vloge upravlja Banka Slovenije. Banka Slovenije v primeru propada banke določi banko, ki komitentom propadle banke izplača kritje zajamčene vloge. Do konca minulega leta je bil rok za izplačilo največ deset delovnih dni, od letošnjega 1. januarja je skrajšan na sedem delovnih dni. Denar za izplačilo zagotovi sklad za jamstvo, ki se financira s prispevki bank, prihodki od naložb sklada ter z zadolževanjem. Po zakonu mora sklad najpozneje do 3. julija letos razpolagati s sredstvi v višini najmanj 0,8 odstotka vseh zajamčenih vlog v Sloveniji.

## Največ delovno aktivnih

ALEŠ SENOŽETNIK

**Ljubljana** – Kot je pred dnevi objavil republiški statistični urad, so novembra lani zabeležili največ delovno aktivnih ljudi, odkar spremljajo registrske podatke o delovno aktivnem prebivalstvu. Delovno aktivnih je bilo nekaj več kot 938.400 oseb

oz. skoraj devetsto več kot oktobra, njihovo število pa se je najbolj povečalo med ženskami, po dejavnostih pa v zdravstvu in socialnem varstvu ter izobraževanju, najbolj pa se je število delovno aktivnih zmanjšalo v predelovalnih dejavnostih, kjer jih je bilo manj tako v mesečni kot tudi letni primerjavi.



Komuna Radovljica, d. o. o., objavlja  
prosto delovno mesto:

**SMETAR (m/ž)**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- II. stopnja izobrazbe,
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- fizične sposobnosti,
- znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bo sklenjeno **za določen čas 6 mesecev**.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave z dokazili pošljejo do **1. 2. 2024** na naslov: **Komuna Radovljica, d. o. o., Ljubljanska c. 27, 4240 Radovljica**, z oznako »Prijava na razpis – smetar«.

Mislimo **zeleno!**

## Lažni bombni preplah na sodišču

SIMON ŠUBIC

Kranj – V ponedeljek okoli 13. ure so na hitro evakuirali sodno stavbo na Zoisovi v Kranju, v kateri sta sedeža kranjskega okrožnega in okrajne-



Sodno stavbo v Kranju so v ponedeljek na hitro izpraznili zaradi obvestila o bombi. / Foto: Primož Pičulin

ga sodišča, pa tudi objekt na Bleiweisovi cesti 20, kjer tudi deluje okrajno sodišče oziroma sodnik za prekrške. Policija je namreč prejela obvestilo, da je na sodišču nastavljen nevarni predmet. Policijska uprava Kranj

sicer ni sporočila, za kakšen predmet naj bi šlo, neuradno pa smo izvedeli, da je šlo za grožnjo s podtaknjeno bombom. K sreči se je po približno štirih urah temeljitega pregleda vseh prostorov izka-

zalo, da je šlo za lažno grožnjo. Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil v smeri kaznivih dejanj iz poglavja kaznivih dejanj zoper javni red in mir, o vseh ugotovitvah pa bodo obveščali pristojno državno tožilstvo.

## Potniški vlak oplazil pešca

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti so v sredo zjutraj obravnavali nesrečo med potniškim vlakom in pešcem. Kot so sporočili, je nekaj pred 7. uro v bližini železniške postaje v Kranju po levi strani ob tirih hodil moški, ko je iz smeri Ljubljane proti Jesenicam pripeljal potniški vlak. Moški se na opozorilne znake strojevodje ni odzival, zato ga je vlak oplazil. Moški se

je pri tem lažje poškodoval. Na kraju dogodka mu je prvo pomoč nudilo zdravstveno osebje, nato so ga z reševalnim vozilom odpeljali v ljubljanski klinični center. Policisti so opravili ogled in nadaljujejo zbiranje obvestil o vseh okoliščinah dogodka. Železniški promet na relaciji Kranj-Ljubljana je bil v času obravnave nesreče ustavljen oziroma oviran približno eno uro.



Vlak je pešca oplazil v bližini železniške postaje v Kranju.

/ Foto: Gorazd Kavčič

### Rop v Kamniku

Kamnik – V torek ob 21. uri je bencinski servis v Kamniku oropal neznan moški, star med 35 in 40 let, visok od 175 do 180 centimetrov, rahlo močnejše postave. Oblečen je bil v temno bundo, na glavi je imel temno modro kapo, govoril je slovensko.

# Opoldne zagorelo na kmetiji

V sredo kmalu po poldnevu je zagorelo v zgornji etaži gospodarskega poslopja kmetije pri Matičk pri Svetem Duhu, kjer je bila shranjena slama. Intervencija je potekala vse do naslednjega jutra.

SIMON ŠUBIC

Sveti Duh – Na kmetiji pri Matičk pri Svetem Duhu je v sredo kmalu po poldnevu zagorelo gospodarsko poslopje. Z ognjenimi zubli se je borilo okoli sedemdeset gasilcev, ki so požar pogasili, s pomočjo lokalnih kmetov pa iz objekta odstranili veliko količino tleče slame. In-

Gasilci so s pomočjo kmetov morali odstraniti zelo veliko količino sena in okoli petsto slamnatih bal.

tervencija je trajala več ur. Nastala je velika premoženjska škoda, poškodovanih pa k sreči ni bilo.

Regijski center za obveščanje v Kranju je sporočil, da je požar izbruhnil na gospodarskem objektu, velikosti 35 x 15 metrov. »Poziv



Z ognjem na gospodarskem posloju se je borilo okoli sedemdeset gasilcev iz štirih škofjeloških prostovoljnih gasilskih društev in kranjske poklicne enote. / Foto: Primož Pičulin

smo prejeli ob 12.24. Zagorelo je v zgornji etaži gospodarskega poslopja, kjer je bila shranjena slama. Požar je zajel celotno zgornje nadstropje. Gasilci smo preprečili širjenje požara na ostale

gospodarske objekte in stanovanjske hiše v bližini. Požar smo razmeroma hitro lokalizirali, gašenje pa je potekalo še ves čas, ko se je iz objekta odstranjevala slama, ki je seveda še vedno gorela oziroma tlela. Šlo je za zelo veliko količino sena in slamnatih bal, skupaj približno 500 bal, ki smo jih postopoma odstranjevali s pomočjo mehanizacije. Intervencija je potekala do četrtega do približno 5. ure zjutraj, ko so se poslovili še zadnji gasilci,« je povedal vodja intervencije Tomaž Ažbe, sicer poveljnik Gasilskega poveljstva Občine Škofja Loka.

V spodnji etaži gospodarskega poslopja je hlev, v katerem je bila v času požaru tudi živina. »Živina je tudi

med požarom ostala v hlevu, saj zanjo ni bilo nevarnosti, ker ima objekt betonsko ploščo. Poskrbeli pa smo za prezračevanje hleva s tlačnim ventilatorjem,« je še povedal Ažbe. V intervenciji je sicer sodelovalo približno sedemdeset gasilcev iz prostovoljnih gasilskih društev Virmaše - Sv. Duh, Škofja Loka, Stara Loka in Trata ter Gasilske reševalne službe Kranj.

S Policijske uprave Kranj so sporočili, da so policisti v sredo kraj požara zavarovali, včeraj pa so nadaljevali ogled in zbiranje obvestil o vseh okoliščinah požara. V začetnem delu intervencije je bil sicer promet na cesti Kranj-Škofja Loka oviran in je na delu ceste pri Sv. Duhu potekal izmenično enosmerno.



Odstranjevanje tleče slame je bilo dolgotrajno in je potekalo do naslednjega jutra. / Foto: Primož Pičulin

## Osumljena tudi kranjska načelnica

Policija vodi obširno preiskavo sumov kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete in korupcije. Med enaindvajsetimi osumljenimi naj bi bila tudi načelnica kranjske upravne enote Metka Knific Zaletelj.

SIMON ŠUBIC

Kranj, Ljubljana – Kriminalisti so v torek na širšem območju Policijskih uprav (PU) Ljubljana, Celje, Kranj in Nova Gorica izvajali obširne operativne aktivnosti. Preiskovali so sume kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete in korupcije. Med 21 osumljenimi naj bi bila tudi načelnica Upravne enote Kranj Metka Knific Zaletelj. Česa je osumljena, ni znano, v odzivu za Gorenjski glas pa je povedala: »Svoje delo opravljam vestno, pošteno in zakonito, tako da sem prepričana, da bo že sama preiskava pokazala, da meni očitani sum ni izkazan. Dokler je preiskava

v teku, pa vam več odgovorov v zvezi s tem ne morem podati.« Med osumljenimi naj bi bila po poročanju POP TV tudi nekdanji vodja ljubljanske upravne enote Bojan Babič in zdajšnja načelnica Andreja Erjavec.

Po podatkih televizije naj bi sume nepravilnosti – od zlorab položaja, nevestne dela in pridobivanja protipravne premoženjske koristi – policiji naznanili inšpektorji Inšpektorata za javni sektor. Hišne preiskave so med drugim opravili na Mestni občini Ljubljana in pri ljubljanskem županu Zoranu Jankoviču, ki je dan po izvedenih hišnih preiskavah zatrdil, da ni storil ničesar nezakonitega. Kot

je dejal, sam ni predmet preiskave, v njej pa se je znašel, ker so ga omenjali drugi preiskovanci. Njegov odvetnik Janez Koščak je že v torek za medije povedal, da so kriminalisti opravili 58 hišnih preiskav, kazensko ovadbo pa je podal državni organ v času prejšnje vlade. Jankoviču očitajo napeljevanje k zlorabi položaja zaradi podpisa dveh sponzorskih pogodb z nogometnim klubom. Po informacijah portala Necenzurirano naj bi bili kriminalisti tako tudi v prostorih javnih podjetij Voka Snaga in Energetika Ljubljana ter na sedežu Nogometnega kluba Olimpija. Policija menda preiskuje tudi gradnjo povezovalnega kanala Co.

Mediji so še poročali, da naj bi preiskave potekale tudi na ljubljanski upravni enoti. Preiskovali naj bi namreč tudi sum zlorabe položaja pri izdaji gradbenega dovoljenja za gradnjo luksu-

**Načelnica kranjske upravne enote Metka Knific Zaletelj:**

»Prepričana sem, da bo že sama preiskava pokazala, da meni očitani sum ni izkazan.«

zne soseske Bellevue Living. Med osumljenimi naj bi bil po informacijah POP TV tudi direktor podjetja Bellevue Living Jascha Popovic.

**KURILNO OLJE**  
**DATRIS**  
GREJE MOČNEJE  
**080 2341**  
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

## GGG +

AKTUALNO  
POGOVOR  
ZANIMIVOSTI  
ZGODBE  
RAZGLLED

# V mestu diši po kolumbijski kavi

Toni Čosić je mlad Jeseničan, ki je skupaj z ženo Lauro, ki prihaja iz Kolumbije, Jesenice prepojil z vonjem vrhunske kolumbijske kave. Ta nosi ime Lau Café, kar pomeni Laurina kava. Toni in Laura sta tako na zanimiv način povezala Slovenijo in Kolumbijo ...

URŠKA PETERNEL

Toni in Laura sta se spoznala v Katarju, kjer sta oba delala za letalsko družbo Qatar Airways. Kot je povedal Toni (Laura je bila v času našega obiska v Kolumbiji), sta bila nameščena v Dohi, letela pa sta po vsem svetu. To je bila najboljša možna služba, je prepričan Toni, saj je videl svet, obenem pa tudi dokaj dobro zaslužil. A po treh letih se je zaradi covida ustavil svet in tudi Toni, tako kot večina kabinskega osebja, je ostal brez dela. Vrnil se je v Slovenijo, a ker je Laura ostala v Katarju, se ji je kasneje pridružil tudi sam, kjer je dobil novo službo kot urejevalec spletne strani. Potem ko so tudi Lauro premestili v klicni center, pa sta se leta 2021 odločila, da prideta

živeti v Slovenijo, na Jesenice. Kmalu sta se poročila, oba pa tudi hitro dobila službo v gostinstvu. Toni je sicer po izobrazbi ekonomist, a je v preteklosti delal tudi kot prodajalec, brez težav pa se je znašel tudi pri delu v restavraciji. Laura je imela nekaj več težav predvsem zaradi

Kolumbijo, da sta praznovala še z Laurinimi sorodniki. Takrat sta se začela zanimati tudi za kolumbijsko kavo, ki velja za eno najboljših na svetu. Obiskala sta več kavnihih farm, kjer pridelujejo vrhunske sorte kave. Gre za kavo, ki jo z veliko ljubezni gojijo kme-

**Pogovor s Tonijem je bil pravo doživetje, saj je poskrbel za unikatno degustacijo svojih kav. Gre za pravo alkimijo, za katero so potrebni natančna tehtnica, ročni mlinček, čas in, zdi se, predvsem velika ljubezen do kave ... In okusi? Na povsem drugi ravni od običajne jutranje kave ...**

jezika, govori namreč špansko in angleško, slovensko pa se še uči.

Potem ko sta imela manjšo slovensko poroko v Radovljici, sta odšla tudi v

tje na visokih nadmorskih višinah, od 1500 do 2000 metrov nad morjem. Kot je pojasnil Toni, je Kolumbija velika, zelo raznolika država, z različnimi podnebnji in kulturami. Takšne so tudi kave in sklenila sta, da se bosta podala v ta čudoviti svet ter ga skušala približati tudi Slovencem. Začela sta uvažati manjše količine posebnih kav, ki jih kupujeta neposredno pri kmetih in so dobile ime speciality kave, ki imajo sledljivost od kmetije, na kateri so pridelane. Kupila sta tudi manjšo napravo za praženje. Toni se je poglobil v znanost praženja zelenih kavnih zrn in s kavo začel navduševati svoje bližnje, prijatelje, znance ... Kavo sta poimenovala Lau Café, kar v prevodu pomeni Laurina kava, na embalaži pa je podoba Laure, ki jo je narisal njen brat. Na vsakem ovitku je označena sorta kave, pridelovalec, nadmorska višina, regija, proces in prevladujoče note. / Foto: osebni arhiv



Kavo sta poimenovala Lau Café, kar v prevodu pomeni Laurina kava, na embalaži pa je podoba Laure, ki jo je narisal njen brat. Na vsakem ovitku je označena sorta kave, pridelovalec, nadmorska višina, regija, proces in prevladujoče note. / Foto: osebni arhiv



Toni in Laura, slovensko-kolumbijski par, ki skozi kavo želi Slovencem približati raznolikost Kolumbije / Foto: osebni arhiv

je označena sorta kave, pridelovalec, nadmorska višina, regija, proces in prevladujoče note. Gre za naravne note kave, ki jih lahko okusi ljubitelj, in segajo od čokolade, karamele do okusov citrusov, denimo mandarine. Zasnovala sta tudi spletno stran, kjer je kavo mogoče tudi kupiti.

Tonija je kavni svet povsem prevzel. »Svet kave je izjemno zanimiv, vsak dan se naučiš česa novega ...« Predvsem pa ima Toni neizmerno spoštovanje do

pridelovalcev kave, ki za skromen zaslužek dan za dnem trdo delajo na farmah. »Če kupiš vsaj eno vrečko kave, daš možnost temu kmetu, da bo lahko živel ...«

Z Lauro si želita, da bi prav preko kave Slovencem približala Kolumbijo, načrtujeta posebne degustacije kave, podobno kot potekajo pokušnje vin. »Kava, čaj, viski, vina, vse ima svojo zgodbo ...« je dejal Toni, ki, zanimivo, pred tem sploh ni bil ljubitelj kave. Na drugi strani je Laura prava »kofetarica«,

v Kolumbiji po navadi pijejo kavo na način »tinto«, medtem ko si pri nas kavo pripravljamo na različne načine, od espressa, filter kave do tako imenovanega french pressa. Nad kolumbijsko kavo pa se je navdušila tudi Tonijeva mama, ki jo običajno pripravi na klasičen način, po turško.

Toni si želi, da bi kolumbijske kave še bolj približal »svojim« Jeseničanom, zato bi rad odprl tudi manjši lokal, kavarno, s »kavo za s seboj«.

## Kultura

**Predstava Harun in morje zgodb v Prešernovem gledališču**  
Stran 14



## Zanimivosti

**Razstava v Galeriji Atrij z naslovom Tu se je smrt utrudila do smrti**  
Stran 15



## Zanimivosti

**Osem kratkih filmov za promocijo lokalne hrane in samooskrbe**  
Stran 16



## Od petka do petka



V SDS so napovedali še vložitev interpelacije o delu ministrice za digitalno preobrazbo Emilije Stojmenove Duh. / Foto: Tina Dokl



Finančni minister Klemen Boštjančič je bil v torek imenovan za tretjega podpredsednika vlade. / Foto: Gorazd Kavčič



Protikorupcijska komisija je začasno prekinila postopek preiskave domnevnih pritiskov premierja Roberta Goloba na zaposlene na ministrstvu za notranje zadeve / Foto: Primož Pičulin

# SDS tudi v interpelacijo Stojmenove Duh

SIMON ŠUBIC

## Glavni očitke sporni nakup računalnikov

Potem ko so v stranki SDS prejšnji teden napovedali vložitev interpelacije zoper pravosodno ministrico Dominiko Švarc Pipan zaradi spornega nakupa stavbe za sodišča v Ljubljani (prijava glede nakupa je v ponedeljek prejela tudi Komisija za preprečevanje korupcije), so ta teden napovedali še vložitev interpelacije o delu ministrice za digitalno preobrazbo Emilije Stojmenove Duh. Podpirajo jo tudi v NSi. Kot so navedli v poslanski skupini SDS, Stojmenova Duh svoje delo opravlja nevestno, neodgovorno in netransparentno, ob tem pa predsednika vlade Roberta Goloba pozivajo k razmisleku o tem, ali je ministrica še primerna za opravljanje svoje funkcije. Očitajo ji predvsem nesmotrno porabo davkoplačevalskega denarja za sporen nakup 13.000 prenosnih računalnikov za okoli 6,5 milijona evrov, ki ga je lani izvedlo ministrstvo za digitalno preobrazbo. Na ministrstvu za digitalno preobrazbo so sicer pred časom pojasnili, da so računalniki namenjeni predvsem za potrebe mehanizma za izposojanje računalniške opreme, ki ga predvideva lani sprejeta

novela zakona o spodbujanju digitalne vključenosti. A kot je ob predstavitvi vsebine interpelacije opozoril SDS-ov poslanec Tomaž Liseč, zakon predvideva uredbo za vzpostavitev tega mehanizma, rok za sprejetje uredbe pa je bil 1. januar. V prvem odzivu za medije na napoved interpelacije je Stojmenova Duh dejala, da nakup računalnikov ni bil nesmotrni in netransparentni, in zavrnila očitke o neodgovornem delovanju. O odstopu ne razmišlja, je poudarila. V njeni stranki Gibanje Svoboda pa so napovedali, da bo učinkovito razdeljevanje računalnikov omogočila novela zakona o spodbujanju digitalne vključenosti, ki bo sprejeta v kratkem.

## Boštjančič tretji podpredsednik vlade

Finančni minister Klemen Boštjančič je na predlog premierja Roberta Goloba postal tretji podpredsednik vlade. O njegovem imenovanju je vlada odločala v torek na dopisni seji. S tem se je Boštjančič pridružil preostalima podpredsednikoma vlade, ministrici za zunanje in evropske zadeve Tanji Fajon ter ministru za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luku Mesecu. Aktualna vlada je tri podpredsednike imela že do lanskega julija,

ko je s funkcije odstopil tedanji minister za zdravje Danijel Bešič Loredan.

## Stavkali bodo tudi tožilci

Medtem ko so slovenski sodniki včeraj končali štirinajstdnevni protest zaradi neuresničitve ustavne odločbe o sodniških plačah, so prejšnji teden iz istega razloga stavko napovedali v Društvu državnih tožilcev Slovenije. Tožilske plače so namreč vezane na sodniške plače. Stavka državnih tožilcev, ki so se sodnikom 4. januarja pridružili na enournem protestu, bo potekala 31. januarja, na ta dan pa bodo opravljali le nujne in prednostne zadeve ter zadeve v primerih pred zastaranjem. O morebitnih nadaljnjih stavkovnih aktivnostih bodo tožilci po 31. januarju odločali glede na potek pogajanj z vlado, sodniki pa se bodo o nadaljnjih protestnih aktivnostih odločili prihodnji teden.

## Še prej stavka na upravnih enotah

Za 29., 30. in 31. januar so stavko na več upravnih enotah po državi napovedali tudi v Sindikatu državnih organov Slovenije. Tudi oni se zavzemajo za višje plače, saj so po besedah predsednika sindikata Frančiška Verka upravne enote najslabše plačane sistem v državni upravi.

Predstavniki vlade in sindikatov javnega sektorja so sicer v sredo nadaljevali pogajanja o prenovi plačnega sistema in odpravi plačnih nesorazmerij.

## KPK začasno prekinil postopek zoper Goloba

Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je v ponedeljek sporočila, da je morala začasno prekiniti postopek preiskave domnevnih pritiskov premierja Roberta Goloba na nekdanjo notranjo ministrico Tatjano Bobnar in druge zaposlene na ministrstvu za notranje zadeve. Kot so pojasnili, je specializirano državno tožilstvo ocenilo, da bi razkritje dela dokumentacije iz spisa, za katero je Golob zaprosil, škodovalo interesom predkazenskega postopka, ki ga vodi tožilstvo. Dodali so, da mora KPK pri vodenju svojih postopkov upoštevati interese postopkov, ki tečejo pred policijo in tožilstvom, saj se v njih preverjajo sumi kaznivih dejanj, za preiskovanje katerih pa komisija ni pristojna. Zato imajo ti postopki prednost pred stopki komisije. So pa zagotovili, da bodo postopek zoper Goloba nadaljevali »takoj, ko bo mogoče«. Ob tem so v KPK vnaprej zavrnilo namigovanja, da bi sami zavlačevali ali bila neaktivni v konkretnem postopku.

Slovinci v zamejstvu (939)

# Karlu Smolletu Tischlerjeva nagrada

JOŽE KOŠNJEK

## med sosedi



Eden od najbolj poznanih Slovencev na Koroškem sodobnega časa, povezovalac slovenskih dijakov in študentov, narodno-politični delavec, zvezni poslanec na Dunaju in prvi predstavnik Republike Slovenije v Avstriji Karel Smolle, ki bo septembra prestopil prag 80 let, je v ponedeljek zvečer v Celovcu prejel Tischlerjevo nagrado, najvišje priznanje Narodnega sveta koroških Slovencev in Krščanske kulturne zveze. Karl Smolle je 45. prejemnik nagrade. Letošnji nagrajenec se je tako pridružil posameznikom, ki so veliko naredili za obstoj in razvoj slovenske narodne skupnosti in njenega jezika na Koroškem.

O nagrajencu, ki je že leta 1970 na Dunaju odprl

Prevajalsko pisarno Smolle, je bilo na svečani podelitvi povedanega veliko pozitivnega: o njegovem znanstvu z vzornikom Joškom Tischlerjem, o njegovem literarnem ustvarjanju že na Plešivcu in kasneje na Slovenski gimnaziji v reviji Mladje, in odločitvi za politiko, katere vrh je bila dvakratna izvolitev v avstrijski zvezni parlament v letih 1986–1990 in imenovanje za prvega predstavnika Republike Slovenije na Dunaju. Nagrajenec, poročen z dr. Drago Smolle Jelen iz znane koroške zdravniške družine, s katero imata hčerki Tino in Leno in živi v Bistrici v Rožu, bi bil lahko uspešen literat, vendar ga je vsrkala politika.

V čast prejemniku Tischlerjeve nagrade so



Nagrajenec Karel Smolle z listino o nagradi in slikico, ki mu jo je za to priložnost narisala vnukinja / Foto: Gorazd Kavčič

govorili predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko,

predsednik Krščanske kulturne zveze Janko Krištof in Marjan Pipp, dolgoletni

nagrajenčev prijatelj in politični somišljenik, ki že deset let vodi leta 1986 ustanovljen Center avstrijskih narodnosti na Dunaju, krovno organizacijo avstrijskih manjšin. Nagovorila sta ga tudi predsednik prve slovenske vlade Lojze Peterle in dolgoletni urednik Hrvatskih novin na Gradiščanskem Peter Tyran. Kulturni program sta izvedla Moški pevski zbor Vinko Poljanec iz Škocjana, kjer je Karel Smolle preživljal otroštvo, in novoustanovljen ženski pevski zbor Kočna iz Sveč, iz nagrajenčeve fare. Zbrane je s svojim govorom navdušil Maks Rozman, dijak Slovenske gimnazije v Celovcu, zmagovalac tradicionalnega govorniškega natečaja, doma v Grahovšah v Lomu nad Tržičem.

## Po svetu

## Bo Rusija še imperij

Ruska država se je pred Sovjetsko zvezo uradno imenovala Ruski imperij. Tega je nasledil sovjetski, ustanovil ga je Lenin. Ruska federacija, ki je nasledila sovjetski imperij, bi rada ohranila tudi njegov status svetovne velesile ....

MIHA NAGLIČ

## Ruski imperij

Ruski imperij je bila država, ki je obstajala med letoma 1721 in 1917. Leta 1866, ko je imel ta imperij največji obseg, je bil največja država na svetu, segal je od Evrope čez Azijo do Severne Amerike, njegova je bila do tega leta tudi Aljaska. Leta 1867 pa je ruska vlada Aljasko prodala vladi Združenih držav Amerike za 7.200.000 dolarjev. Po porazih v prvi svetovni vojni in revolucijah v letu 1917 je Ruski imperij razpadel, a so ga boljševiki pod Leninom znova vzpostavili v državi, ki se je imenovala Sovjetska zveza. Ta je po zmagi v drugi svetovni vojni postala svetovna velesila in se kot taka spoprijemala z Zahodom za primat na planetu, zlasti v oboroževalni in vesoljski tekmi. Sovjetska zveza je prenehala obstajati v letu 1991, ko je razpadla na več držav, njena glavna naslednica pa je postala Ruska federacija. Ta Zahodu ni bila več kos. Po ruskem napadu na Ukrajino pa vse bolj kaže, da hoče ruska država ponovno vzpostaviti svoj imperialni status. Vojna v Ukrajini se vse bolj izkazuje kot njen spoprijem z Natom kot zahodnim vojaškim zavezništvom. Ukrajina ruskega napada brez velike

pomoči Zahoda ne bi vzdržala. Države, ki mejijo na Ukrajino, Belorusijo in rusko enklavo v Kaliningradu, pa opozarjajo, da se Rusija v primeru zmage v Ukrajini ne bi ustavila, ampak bi slej ko prej napadla tudi baltske in skandinavske države in seveda Poljsko. Rusija si poraza v Ukrajini enostavno ne more privoščiti, v tem primeru bi bilo njenih imperialnih ambicij konec. Njeno nekdanjo vlogo glavnega nasprotnika Zahoda očitno že nekaj let počasi, a neustavljivo prevzema Kitajska.

## Stoletnica Leninove smrti

Pred nekaj dnevi, 21. februarja, je skoraj neopazno minilo sto let od smrti Vladimirja Iljiča Lenina, ustanovitelja sovjetskega imperija. Naj ob tej obletnici obudim svoj osebni spomin na srečanje z njegovo dediščino. »Bilo je leta 1971, ko sem tudi jaz romal na 'božji grob'. Mnogi kristjani romajo na božji grob v Jeruzalemu. Naj mi ne zamerijo, če z imenom božji grob poimenujem Leninove posmrtne ostanke v moskovskem mavzoleju. Ko sva s soščolcem in prijateljem iz mladih let pred pol stoletja, septembra 1971, odpotovala v Sovjetsko zvezo, sva šla v Moskvi počastiti tudi ustanovitelja sovjetske države.

Prostovoljno. Postavila sva se v vrsto na Rdečem trgu in potrpežljivo napredovala do svetega kraja svetovnega komunizma. Njegovo balzamirano telo se mi ni zdelo nič navdušujočega, prej nekaj morbidnega, bolj se me je dotaknila 'pobožnost', s katero so tedanji sovjetski ljudje množično hodili mimo njega in se mu priklanjali. Spoštljiv odnos do njega sem ohranil tudi v času študija, ko sem prebral kar nekaj njegovih del. Pozneje sem bral, da je že on vzpostavil vse tiste postopke, ki jih je Stalin prignal do skrajnosti v množičnem pobijanju ne le nasprotnikov revolucije, ampak tudi komunistov, celo starih boljševikov. Načinu prevzema oblasti, kakršnega je uporabil v svojem vodenju revolucije oktobra 1917, se danes reče terorizem. Tudi poznejša sovjetska leta v svojem poteku in številnih žrtvah spominjajo na najbolj nasilno obdobje francoske revolucije v letih 1793–1794, ki se imenuje jakobinski teror. Če bi Leninov poskus propadel, bi tudi njegovo ime imelo le negativni pomen. Ker pa je uspel in je ustanovil sovjetsko državo, ki je postala druga največja velesila 20. stoletja in trajala 70 let, bo v zgodovini ostal zapisan ne le kot revolucionar, ampak tudi kot velik

državnik.« Tako sem srečanje z Leninom opisal v svoji knjigi Mihator besednjak (2022, geslo Lenin). Takšno je bilo moje osebno srečanje z Leninovo dediščino. Ob letošnji stoti obletnici njegove smrti pa lahko ugotovimo, da je ta nekoč mogočni revolucionar in državnik tako rekoč pozabljen ...

## Lenin in Putin

Putin je v govoru, ki ga je imel le tri dni pred napadom na Ukrajino februarja 2022, odrekel Ukrajini status samostojne države in ga označil za nezakonit ostanek iz Leninovega obdobja. »Zaradi boljševiške politike je nastala sovjetska Ukrajina, ki jo še danes lahko imenujemo Ukrajina Vladimirja Iljiča Lenina. On je njen avtor in arhitekt.« Kritiziral je Lenina tudi zato, ker je Ukrajini in drugim republikam omogočil pravico do odcepitve in tako nastavljal »najnevarnejšo časovno bombo«. Zavrnil pa je pobude, da bi odstranili Leninove ostanke iz mavzoleja na Rdečem trgu. »Mislim, da je treba truplo pustiti tam, dokler obstajajo ljudje, in teh je kar nekaj, ki z njim povezujejo svoja življenja, usode in določene dosežke sovjetske dobe.« (Vir: 24 ur.com) Kakorkoli že: Putin ni kot Lenin in tudi novi car bržkone ne bo.



Nikolaj II., zadnji car Ruskega imperija, z družino na fotografiji iz leta 1913. Dne 17. julija 1918 so Leninovi boljševiki vse na tej sliki pobili v Jekaterinburgu na Uralu. / Foto: Wikipedija



Leninov portret na spominskem kovancu za en rubelj iz leta 1970, ko so v Sovjetski zvezi slavili stoto obletnico njegovega rojstva. / Foto: Wikipedija



Zavezniki ruskega predsednika Putina so vse redkejši, med njimi je tudi severnokorejski voditelj Kim Jong-Un, ki ga je obiskal septembra 2023. / Foto: Wikipedija

## Nove knjige (721)

## Negotovi manifest

MIHA NAGLIČ

»Marina očitno ne živi krepostnega življenja, niza velikokrat kratkotrajna razmerja, toda z Rilkejem in tudi z Borisom neguje idealizirano ljubezen, toliko bolj duhovno kot telesno. A to vendarle ni tista viteška ljubezen, ki slavi krepostnost, tista, ki so jo v 12. stoletju opevali trubadurji, čeprav ji je nekoliko podobna. Za Marino se namreč telo končuje tam, kjer se pričinja duša. V svojih ljubezenskih avanturah poskuša prevajati to telo v dušo, tako da poveljuje telesno ljubezen, da se 'zapljaja vanjo' in jo tako izvotli, kar je, kot pravi sama, zanj edini način, da lahko ljubi. A to trdovratno prizadevanje je ne pripelje nikamor, razen morda nazaj k sebi, k

svoji duši sami. V tem smislu njeno dožemanje ljubezni ostaja globoko idealistično – in obupano. Niza partnerje, moške in ženske, hkrati pa sublimira seksualnost v pisavi, zlasti v dopisovanju z Rilkejem in Borisom. Zapisane besede so veliko bolj surove kakor v ustnem pogovoru, in čustva se v njih razkrivajo z vso svojo pretiranostjo ali morda resnico. Razdalja, ki ločuje tri dopisovalce, samo še podžiga njihove muke zaradi ločenosti, pa četudi je v tej muki tudi delež užitka: 'Poznam te, Rainer, kot poznam sebe. Dlje od mene – toliko dlje v mene.' (str. 209) Frédéric Pajak je francoski švicarski pisec in risar, od leta 2012 izdaja serijo »risanih esejev« z naslovom Negotovi manifest. »V tej svojski literarni zvrsti, v

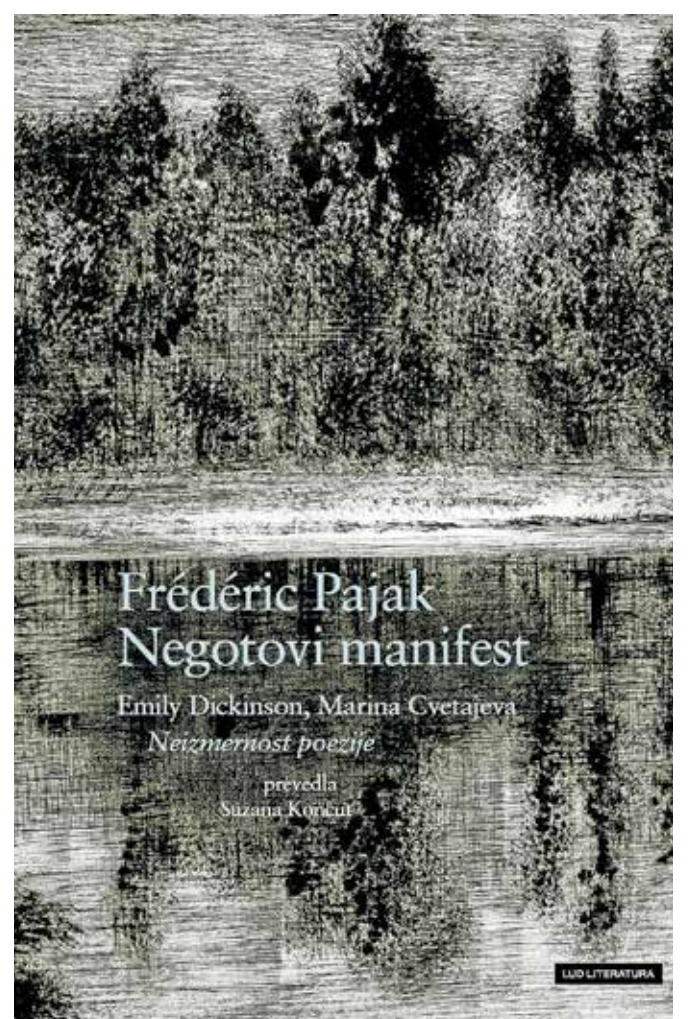
kateri se besedilo in risba tesno, a nikakor ne ilustrativno prepletata in dopolnjujeta, obdeluje povezane biografije velikih osebnosti in jih v ozadju podlaga z avtofikcijsko linijo. Po Walterju Benjaminu, Vincentu van Goghju, Alfredu de Gobineauju itn. je sedmi zvezek posvetil Emily Dickinson in

**Frédéric Pajak, Negotovi manifest, prevedla Suzana Koncut, LUD Literatura, Ljubljana, 2023, 318 strani**

Marini Cvetajevi, pesnica, ki ju na videz vse ločuje, a je avtor prav z njima vstopil v svet 'ženske' poezije. Med epizode teh dveh izjemnih življenj so vstavljeni odlomki iz pesniških del, Pajak pa skozi prizmo individualnih zgodb zarisuje tudi tok velikih zgodovinskih dogodkov.

Črno-bele risbe, ki spremljajo besedilo, se nanj redko navezujejo mimetično, večinoma le metaforično in tako stopnjujejo njegovo poetično moč. Biografiji pesnic nista primerjani ne prepleteni, samo sopostavljeni, s čimer stopa v ospredje vzporedna intenzivnost njune brezkompromisne

odločitve za pesništvo. Neizmernost poezije, kot pravi podnaslov knjige ...« Tako beremo na spletni strani založbe. Gornji odlomek pa je iz knjige, v njem se v dvajsetih letih 20. stoletja srečujejo trije veliki pesniki: Marina Cvetajeva, Rainer Maria Rilke in Boris Pasternak ...



## Kultura

# Razkošje zgodb

V Prešernovem gledališču so premierno uprizorili fantazijsko pripoved Harun in morje zgodb, ki je nastala po literarni predlogi pisatelja britansko-indijskih korenin Salmana Rushdieja v dramatisaciji in režiji Ivane Djilas.

IGOR KAVČIČ

V Prešernovem gledališču so leto začeli z zelo pričakovano tretjo premiero v aktualni gledališki sezoni, odrsko priredbo fantazijskega romana Harun in morje zgodb kontroverznega sodobnega klasika Salmana Rushdieja. V kontekst tega kratkega romana je treba dodati, da so pisca znamenitih Satanskih stihov (1988) po izrečni fatvi (verski obsodbi), s katero ga je iranski vrhovni voditelj ajatola Homeini obsodil na smrt, dve leti skrivali in v tem času tudi sicer ni bil zmožen pisati. Roman Harun in morje zgodb, ki ga je napisal svojemu sinu, od katerega je bil v tem času zaradi nevarnosti ločen, je hkrati njegova prva knjiga po obsodbi. Gre za fantazmagorično zgodbo o svobodi govora, o ustvarjalnosti in svobodi nasploh.

Zgodba nas popelje v žalostno mesto, kjer je le peščica nadvse bogatih, večina

pa bolj in malo manj revnih. Kljub revščini pa je Harunova družina srečna – tudi zato, ker je oče Rašid umetnik, pravljicar, in je svet, o katerem pripoveduje, lep. Ko sosed izjavi, kakšen smisel imajo zgodbe, če niso resnične, se mladeniču svet podre. Sina in očeta zapusti še mati

**Nekateri prizori kar prehitro minejo, gledali bi jih še in še ...**

in Rašid izgubi dar pripovedovanja zgodb. Ljudje ga pogrešajo. V prisposodbi Rushdie pove, da po tem, ko ljudem vzamemo knjigo, glasbo, gledališče ..., v nesrečnem mestu vsi postanejo žalostni. V nadaljevanju zgodba vstopi v fantazijski svet. Sin se za očeta odpravi iskat navdih v morje zgodb, kjer te izvirajo, in ko ga najde, ugotovi, da ga onesnažujejo privrženci tišine, vojska z zašitimi usti. Harun premaga negativca, ki zagovarja tišino.

Rushdiejevi romani so običajno polni detajlov, podkrepljeni z vsakovrstnimi podzgodbami, spomini in seveda tudi zgodovinskimi dejstvi. Njegovo pisanje je zato zelo bogato, napolnjeno. V tej pravljici se sicer spušča v čisto fantazijo, a vseeno obdrži polnost pripovedi, kar je za gledališki oder vsekakor zahteven izziv.

In prav bogastvo zgodb je ključ besedila, s katerim je avtorica dramatisacije in režiserka Ivana Djilas odklenila vrata v odrsko razkošje kranjske uprizoritve. Za tehnično in izvedbeno zahtevno produkcijo, ob šestih domačih in plesalec – večina izmed njih igra več likov –, ki jo odlikujejo bogata scenografija, kostumsko razkošje (v duhu časa predvsem z uporabo recikliranih materialov) in številni koreografski elementi, je poskrbela široka avtorska ekipa (predstavljena je v gledališkem listu). Igralci z igranjem na različne predmete



Uprizoritev Harun in morje zgodb prinaša popolno odrsko doživetje. / Foto: Nada Žgank

ozvočujejo predstavo, pričarajo vzdušje morja, barbarske delavnice, ulice ... Vse to gledalcu omogoča polno doživljanje odrske zgodbe. Kompleksna scenografija nas s hitrimi menjavami učinkovito vodi skozi vizualno pokrajino dogajalnih prostorov. Vseskozi vemo, kje smo, igralci različnim likom dodajajo distinktivne značke, bodisi gib, glas, zvok, po čemer se ti razločujejo med sabo. Liki so pogosto tudi humorno karikirani – Darja Reichman kot šofer avtobusa, Blaž Setnikar kot naduti šef ... Nekateri prizori kar

prehitro minejo, gledali bi jih še in še ...

Živa Selan v vlogi Haruna z otroško simpatično radovednostjo postavlja nasprotje Borutu Veselku kot skrivnostnemu in modremu pripovedovalcu zgodb Rašidu, široka igralska ekipa (ob že omenjenih še Vesna Pernarčič, Aljoša Ternovšek in gost Dominik Vodopivec) nas navdušuje v več likih. Komaj jih vzljubimo, že skočijo v drug lik. Čisti presežek je maska (Matej Pajntar), v vodnem džinu recimo komaj prepoznamo Ternovška, v čudovitih prizorih se

pojavi plesalec Željko Božič, kot nemi bojevnik komunicira zgolj z gibi in palico. Prav petje in gib vzpostavljata atmosferičnost predstave.

Predstava od gledalca zahteva precejšen napor, saj so skoraj v vsakem prizoru predstavljene nove informacije, ob nepozornosti se lahko izgubimo. A vendarle – vse to razkošje scene, kostumov, maske, glasbe in plesa ter odlične igralske ekipe, kar predstavo dela polno, nas vedno vrne v zgodbo. V predstavi lahko uživajo tako odrasli kot otroci. V novih ponovitvah v februarju.

# Ohranjeni spomin na Šeliga

V ponedeljek je ob dvajseti obletnici smrti Rudija Šeliga v prostorih Društva slovenskih pisateljev potekala prireditev v njegov spomin. Ob izbranih govornikih so ob tej priložnosti predstavili knjigo Ohranjeni spomin s šestimi izbranimi novelami, ki so nastale med letoma 1966 in 1997. Izšla je pri založbi Beletrina.

IGOR KAVČIČ

Zbrane je v dvoranci Društva slovenskih pisateljev uvodoma pozdravil gostitelj, predsednik stanovskega združenja slovenskih ustvarjalcev in ustvarjalcev v literaturi Dušan Merc, z besedami, da je bil Rudi Šeligo ob vsem, čemur se je v življenju posvečal, nedvomno tudi eden najboljših predsednikov društva. Društvu slovenskih pisateljev je predsedoval med letoma 1987 in 1991, v letu prej pa je ob demokratizaciji Slovenije vstopil tudi v politiko kot član takratne Slovenske demokratične zveze in bil na večstrankarskih volitvah tudi izvoljen za poslanca v takratno skupščino.

Kot o človeku izjemne širine ustvarjalnega zamaha je v nadaljevanju govoril tudi direktor Beletrine Mitja Čander v vlogi moderatorja pogovora: »V društvu je zelo veliko naredil za demokratizacijo in v njem ohranjal enotnost te velike pluralne združbe literatov. Bil je pisatelj, dramatik,

človek umetnosti.« Ko sta z Aleksandrom Zornom, urednikom knjige Ohranjeni spomin razmišljala o Šeligovi prozi, ju je zanimalo tudi, kako jo približati novim generacijam.

**Laboratorijski raziskovalec jezika**

»Ko me je dosegel klic, ali bi ob dvajseti obletnici Rudijeve smrti pripravil izbor novel, ki bi jih veljalo ponatisniti, sem ponudbo z veseljem sprejel. Bila sva prijatelja, veliko sva se družila, sodelovala, ne nazadnje sem pripravil scenarij za film o njem,« je povedal Alexander Zorn ter poudaril, da je Šeligo pisal izjemno zahtevno literaturo, tako v jezikovnem kot narativnem smislu. Literaturo, kakršne se danes ne bere veliko. »Lahko pa rečem, da pred nami ni knjiga, ki bi jo morali izdati zaradi obletnice, ampak je zanimivo branje za vse, ki bi ga radi brali tako, kot smo ga radi brali takrat,« je še dodal avtor izbora in pisec spremlne besede h knjigi, v kateri



Govorniki na večeru v spomin Rudiju Šeligu ob 20. obletnici njegove smrti: (z leve) Aleksander Zorn, Aleš Seligo, Mitja Čander, Jaroslav Skrušný in Dušan Merc / Foto: Igor Kavčič

je objavljenih šest Šeligovih novel, ki so nastale med letoma 1966 in 1997 in so bile sprva objavljene v različnih revijah, kasneje zbirkah.

»Rudi je bil laboratorijski raziskovalec jezika. Jezik mu je bil instrument, ki ga ima, in vedno je preizkušal, kaj

lahko z njim naredi. Vanj se je vedno znova poglobljala,« je povedal njegov prijatelj Jaroslav Skrušný in dodal, da je bil več kot zgolj pisec, ki bi ustvarjal znotraj dogme novega romana. Ne zgolj realnost brez vseh ozadij, v pisanju tako raznovrstne proze

kot dramatike je iskal neko posebno magijo.

**Fundacija v očetov spomin**

Starejši Rudijev sin Aleš Šeligo je leta 2016 ustanovil Fundacijo Rudi Šeligo z namenom ohranjanja spomina

na pisatelja in dramatika ter varovanja njegove avtorske zapuščine ter promocije njegovih del. »Vso očetovo zapuščino smo dali v Arhiv Republike Slovenije. Ko sem kasneje nekajkrat potreboval določene podatke in sem pred seboj imel škatle z arhivskim gradivom o njegovem življenju in delu, se mi je zazdelo, da te na neki čuden način vibrirajo, izžarevajo energijo. Vedel sem, da vse to gradivo zahteva materializacijo v knjigi,« je povedal Aleš Šeligo.

Med razmišljanji sogovornikov je odlomka iz dveh v knjigi objavljenih novel interpretirala dramska igralka Nataša Barbara Gračner, ki je igrala glavno vlogo Agate v filmu Triptih Agate Schwarzkobler, ki ga je leta 1997 po istoimenskem Šeligovem romanu režiral Matjaž Klopčič. Gostje večera so kasneje spregovorili o številnih spominih na Rudija Šeliga in z občinstvom delili tudi nekaj anekdot o njem, tudi s snemanja omenjenega filma.

## Zanimivosti

# Tu se je smrt utrudila do smrti

Jutri bomo zaznamovali svetovni dan spomina na žrtve holokavsta. Tržiški muzej v Galeriji Atrij Občine Tržič v tem času gosti razstavo Sinagoge Maribor z naslovom Tu se je smrt utrudila do smrti avtorja Borisa Hajdinjaka. Razstava pripoveduje o okoli 2300 ljudeh iz Slovenije, ki so okusili srh koncentracijskega taborišča Auschwitz in mnogi med njimi tam tudi dočakali smrt. Kar nekaj je bilo tudi Gorenjcev.

NIKA TOPORIŠ

»Naslov Tu se je smrt utrudila do smrti vsekakor ni izbran naključno. Gre za naslov pesmi nekdanjega zelo poznane pesnika Lojzeta Krakarja. Bil je taboriščnik in leta po vojni se je spraševal, zakaj nihče ne govori o njihovem trpljenju. Napisal je knjigo Od tod so bežale še ptice, v kateri je opisal vse to trpljenje taboriščnega življenja,« je v uvodu pojasnil Boris Hajdinjak, avtor razstave in direktor Sinagoge Maribor. Uvodni pano razstave uprizarja taboriščnika, katerega imena še ne poznamo. Kot je pojasnil avtor, so s tem simbolično želeli ponazoriti vse žrtve, ki so za zdaj še neznanne. »Uradni podatek iz leta 1982 pravi, da je bilo ljudi iz Slovenije v Auschwitzu 2237. Danes že vemo, da je številka nekoliko višja, tam nekje 2600, in s tem taboriščnikom na prvem panju opozarjamo na vse tiste, o katerih še ne vemo dovolj.«

### Sprva majhno taborišče

Koncentracijsko taborišče Auschwitz je prvotno nastalo kot relativno majhno taborišče. »Auschwitz je bil sprva ustanovljen kot majhno delovno taborišče za Poljake. Do leta 1943, ko so nacisti pobijali Jude na območju Poljske, so uporabljali relativno primitivne načine z ogljikovim monoksidom. Vendar je imel ta sistem ovire – bilo je zamudno, poleg tega pa se je trošil bencin, ki je bil za čase druge svetovne vojne strateško čedalje bolj pomemben. V Auschwitzu pa so sicer neodvisno od tega začeli uporabljati Zyklon B,

komercialni insekticid. In to je postopoma privedlo do tega, da je Auschwitz postal največje uničevalno taborišče.« Kot je razložil Boris Hajdinjak, je bil Auschwitz edino taborišče, kjer so vse ljudi ob prihodu fotografirali. »Ne vemo točno, zakaj, morda ker je šlo za največje delovno taborišče, morda so predvidevali pobege in so načrtovali izdajo tiralic. Kakorkoli, nastalo je neverjetnih 200.000 fotografij in fotograf, ki jih je posnel, je bil taboriščnik in ob razpustitvi ni izvršil ukaza, da je treba fotografije uničiti; 39.000 fotografij je zakopal, se po koncu vojne vrnil v Auschwitz in našel te dokaze,« je dejal in dodal, da gre za največji zaklad, ki ga hrani arhiv Auschwitz, saj gre za neposredni dokaz o enormnem trpljenju.

### Sprejem žensk

Auschwitz ne bi postal nikoli tako velik, če ne bi bilo podružnice Birkenau, ki je začela delovati marca 1942. Birkenau ali Auschwitz II – Birkenau je bilo bistveno večje taborišče kot matično, kamor so začeli pošiljati vse več transportov Judov. Sprva so vse Jude ob prihodu pobili, kasneje pa začeli načrtno selekcijo – nekateri so bili poslani na delo, drugi v plinski celico. Kot je pojasnil Boris Hajdinjak, so pri taborišču Birkenau uporabljali dve plinski celici, eno z dnevno zmogljivostjo 800 ljudi ter drugo za 1200 ljudi.

Ženske, niti nosečnice, za nacistične niso bile nobena ovira. Auschwitz je bil edino taborišče, ki je poleg ženskega taborišča Ravensbrück



Avtor razstave in direktor Sinagoge Maribor Boris Hajdinjak nas je popeljal po razstavi ter nas seznanil z dejstvi, ki so mnogim še vedno neznan. / Foto: Tina Dokl

sprejemalo ženske. »V Auschwitz so ženske začeli sprejemati že marca 1942, kar ima izredno pomembno posledico za slovenske taboriščnike. Auschwitz v bližini Krakova je geografsko bližje kot Ravensbrück ob Baltiskem morju, kar je pomenilo, da so šle iz tehničnega vidika vse ženske po letu 1942 avtomatsko v Auschwitz. Od teh 2600 ljudi iz Slovenije v Auschwitzu je dve tretjini žensk,« je pojasnil avtor.

### Prvi slovenski transport

Prvi slovenski transport je v taborišče smrti na Poljsko prišel iz zapore v Begunjah, ki je za čas okupacije predstavljal središče nacističnega nasilja na Gorenjskem. V taborišče so prispeli 28. septembra 1941, bilo jih je

22. »Večina od njih je umrla zgolj nekaj mesecev po prihodu.« Kot je pojasnil avtor razstave, podatki o številu gorenjskih taboriščnikov temeljijo na begunjskih zaporniških knjigah. »Te knjige so izjemen vir – v njih so zapisani podatki o imenih, priimkih, datumih aretacije, razlogih aretacije ... Dostikrat pa piše 'premeščen' in natančno branje virov omogoča, da dandanes vemo, da je bilo v Auschwitzu pripeljanih več kot 150 ljudi iz zapore v Begunjah.« Prvi Slovenki, natančneje iz Maribora, ki sta v Auschwitz prispeli 6. junija 1942, sta bili Štefka Štibler in Pavla Blagotinšek.

### Tržičani v Auschwitzu

Po do sedaj znanih podatkih se je v poljskem taborišču smrti znašlo tudi devet posameznikov iz Tržiča in njegove širše okolice – sedem žensk in dva moška. Prvi, ki je v Auschwitz prispel z območja Tržiča, je bil Tomaž Šinkovec. Čeprav ga uvrščamo med žrtve s Škofjeloškega, naj bi v času aretacije živel v Tržiču. Kot drugi s tržiške okolice je srh taboriščne bede občutil Jože Kokalj, podobno kot Šinkovec je tudi on umrl mesec in pol po prihodu. Tudi Marija Rakovec, rojena na območju občine Žirovnica, je za časa aretacije živel v Tržiču. Tovarniška delavka je bila prva ženska z območja Tržiča, ki je prispela v Auschwitz. Kot je pojasnil Hajdinjak, njene taboriščne številke ne poznamo, umrla pa je po štirih

mesečih. Gospodinja Cecilija Štular je v taborišče smrti prišla s transportom štirih žensk iz begunjskega zapore. Sledili sta dve mučni leti do odpusta 11. novembra 1944. Bila je prva 'Tržičanka', ki je preživela. Taboriščno bedo je poznala tudi Marija Rozman, ki je v času aretacije živel v Kovorju. V Auschwitz je tako kot mnogi drugi prispela iz zapore v Begunjah. Edina ženska iz tržiške okolice, ki je v letu 1943 prispela v Auschwitz, je bila Jožica Dobre. Prispela je z neznanim transportom, njena taboriščna šte-

delež v primerjavi s številko 2600, kolikor približno naj bi bilo vseh Slovencev, vendar je njihova smrtnost toliko večja. Kot je pojasnil Hajdinjak, jih je sedem od devetih umrlo (78 odstotkov), kar znaša več od slovenskega povprečja (okoli 56 odstotkov).

Dne 27. januarja 1945 so enote sovjetske Rdeče armade osvobodile delavno in uničevalno taborišče Auschwitz, kjer je umrlo tudi več kot 1300 Slovencev. V letu 2005 je generalna skupščina Združenih narodov ta dan razglasila za

»Do leta 1943, ko so nacisti pobijali Jude na območju Poljske, so uporabljali relativno primitivne načine z ogljikovim monoksidom. Vendar je imel ta sistem ovire – bilo je zamudno, poleg tega pa se je trošil bencin, ki je bil čedalje bolj pomemben. V Auschwitzu pa so sicer neodvisno od tega začeli uporabljati Zyklon B, komercialni insekticid.«

vilka ni znana. Iz predhodno že omenjenega Ravensbrücka sta v Auschwitz leta 1944 prispeli tudi sestri Pavla in Ivanka Tišler. Prva je v taborišče smrti prispela nekoliko prej, njena usoda ni znana, Ivanka pa je dočkala osvoboditev in v 80. letih 20. stoletja živel v Selu pri Ajdovščini. Po znanih podatkih je z območja Tržiča v Auschwitz kot zadnja prispela tkalka Marija Knific, razpustitve taborišča pa ni dočkala, saj je umrla tri tedne pred tem. Število poslanih iz omenjenega območja sicer predstavlja majhen

mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta. Trenutna razstava Sinagoge Maribor o slovenskih žrtvah Auschwitza je njena že deveta izvedba, prvič so jo na ogled postavili 23. januarja 2020 v matični ustanovi. Kot so pojasnili v tržiškem muzeju, je razstava eden od korakov, po katerih se bomo še bolj zavedali svoje preteklosti, se zavedali, kaj vse so pretrpeli naši predniki, cenili njihove žrtve in bili boljše tako za sedanjost kot tudi za prihodnost. Razstava je na voljo za ogled vse do 5. februarja.



Razstava Tu se je smrt utrudila do smrti zajema zgodbe številnih posameznikov, ki so na lastni koži občutili bedo taboriščnega življenja. Mnogi med njimi razpustitve Auschwitza niso dočakali. / Foto: Tina Dokl

## Zanimivosti

# Portal Fran stalno raste

Osrednji spletni portal slovenskega jezika je z enajsto večjo posodobitvijo pridobil več kot tri tisoč iztočnic. Število različnih slovarjev je naraslo na 45; v desetletju se je več kot podvojilo.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Sredi oktobra bo minilo deset let, odkar so z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU sporočili, da je začel delovati brezplačni, prosto dostopni spletni portal slovarjev slovenskega jezika (splošnih, etimoloških, zgodovinskih, terminoloških, narečnih), ki omogoča enostavno in napredno iskanje po vsakem slovarju posebej, po izbrani skupini ali po vseh slovarjih hkrati. Pojasnili so tudi, da je Fran enostaven, hiter, intuitiven ..., ter napovedali, da bo še raste.

V začetku lanskega decembra, pred veselim dnem kulture, so zaključili enajsto večjo posodobitev, s katero so zbirko slovarjev z začetnih dvajset povečali na 45. Novost je večjezični slovar Thesaurus polyglottus Hieronymusa Megiserja iz leta 1603, ki velja za drugi najstarejši slovar, v katerem



Na spletni strani fran.si so dostopni temeljni jezikovni priročniki / Foto: Gorazd Kavčič

je bila vključena slovenščina. Po besedah Alenke Jelovšek dopolnjuje pregled zgodovinskega gradiva, obenem prinaša dodatne možnosti v raziskovanju jezikovne zgodovine in povezovanju podatkov.

Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja, ki je na portalu dobil mesto

predlani, je zaživel v obliki rastočega slovarja, saj so med drugim objavili 200 novih gesel. eSSKJ (spletni Slovar slovenskega knjižnega jezika) je pridobil skoraj 550 iztočnic s pripadajočimi stalnimi besednimi zvezami, frazeološkimi enotami in drugimi povezanimi vsebinami. Posodobili

so ePravopis, Sprotni slovar slovenskega jezika, v katerem opisujejo novejša besede, kot so na primer viralen, gentrifikacija, skimpflacija (zmanjšanje kakovosti, zanesljivosti izdelka ali storitve ob ohranitvi iste cene), Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov ter še nekatere druge slovarje.

Število slovarskih sestavkov je tako v slabih desetih letih naraslo s 513 tisoč na 764 tisoč. Nekaj več kot 192 tisoč dodanih sestavkov so naredili na novo, ostale so retrodigitalizirali, je na predstavitvi novosti povedal predstojnik inštituta Kozma Ahačič.

Fran nudi tudi odgovore na jezikovne dileme in dostop do različnih jezikovnih zbirk. Teh je bilo na začetku pet, zdaj jih je 14. Številke so neverjetne, je dejal Ahačič ter ob tem poudaril kvaliteto in premišljenost slovarskih podatkov, za katerimi stojijo sedanji

in upokojeanci sodelavci inštituta.

Posebej so ponosni, da enajsta različica Frana omogoča tudi prilagoditev uporabniškega vmesnika za slepe in slabovidne, osebe z disleksijo in osebe z motnjo pozornosti. Pri tem so uporabili lastno programsko rešitev, izdelano s pomočjo ministrstva za kulturo, ki jo tako lahko tudi sami nadgrajujejo.

### 370 milijonov iskanj

Iz statistike iskanj med drugim lahko razberemo, da jih je daleč največ v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, sledijo poizvedbe v Slovenskem pravopisu in Slovensko-nemškem slovarju Maksa Pleteršnika. Skupno so od oktobra 2014 zabeležili več kot 370 milijonov iskanj. Dnevno povprečje je v zadnjih letih nad dvesto tisoč, s čimer se Fran po Ahačičevih besedah uvršča med največje jezikovne spletne strani v Evropi. Med

najpogostejšimi poizvedbami v preteklem letu so govedo, opolnomočiti, delo, pokorščina in beseda zal, ki je imela lani, kot smo že poročali, največji prirast.

### Franček in Franja

Raste tudi Franov mlajši brat Franček, spletni jezikovni portal za osnovnošolce, dijake in učitelje, ki je zaživel v letu 2021. Ta ima v Šolskem slovarju slovenskega jezika okoli 500 novih sestavkov.

Nov projekt, ki so se ga lotili na inštitutu za slovenski jezik, pa je portal z najboljšimi slovarji tujih jezikov. Poimenovali so ga Franja – po ženi Ivana Tavčarja, političarki in mecenki, podpornici umetnosti in jezika. Zaenkrat je v idejni zasnovi, čaka na finančno ugodnejše čase, je dejal Kozma Ahačič. Kot je še dodal, bodo z njim prišli tudi do tehnologije, ki jo bodo lahko uporabili pri posodobitvi drobovja portala Fran.

# Lokalna hrana je najboljša

V okviru projekta Lokalno GOR, ki poteka v štirinajstih gorenjskih občinah, so posneli osem kratkih filmov za promocijo lokalne hrane in samooskrbe. Promocijske filme, v katerih nastopajo znani Gorenjci, so predpremierno predstavili v kranjski Kovačnici.

SIMON ŠUBIČ

»Pridelovalci lokalnih živil so del naše kulturne dediščine in narodne identitete, ključni za zdravo, kakovostno življenje. Uživajmo lokalno pridelano hrano ter tako skrajšajmo pot živil do naših krožnikov, s tem pa prispevajmo k varovanju okolja,« je glavno sporočilo novih videovsebin, s

katerimi bodo na Gorenjskem promovirali lokalno prehrano in samooskrbo. Osem promocijskih filmčkov, ki so jih prejšnji teden predstavili na predpremiери v kranjski Kovačnici, je nastalo v okviru projekta Lokalno GOR, katerega namen je spodbujanje razvoja lokalne samooskrbe in krepitev zavedanja o pomenu lokalno pridelane hrane.

»Promocijski filmi bodo na razpolago preko Razvojnega centra Zgornje Gorenjske – RAGOR, vodilnega partnerja projekta. Ideja je, da jih vrtimo po javnih zavodih, v zdravstvenih domovih, domovih za upokojeince in podobno; torej na čim več lokacijah, kjer bi lahko vplivali na zavest zdravega prehranjevanja,« je dejala Ana Vizovišek z Mestne občine

Kranj, ki je promocijski partner projekta Lokalno GOR. Kot je pojasnila, so pri promocijskih filmih zasledovali koncept od vil do vilic. »Šli smo do kmeta, kako prideluje izdelke, obiskali smo dve tržnici, šli smo v hribe in tudi v šolsko kuhinjo, kjer te izdelke uporabijo v jedilnicah za naše najmlajše.«

Pri ustvarjanju promocijskega videografa so sodelovali tudi znani Gorenjci. Poleg televizijske voditeljice Tare Zupančič so namreč privabili še lokalne ambasadore: kolesarja Mateja Mohoriča, smučarskega skakalca in glasbenika Žigo Jelarja, nekdanjo smučarsko tekačico, zdaj podjetnico Vesno Fabjan, vodjo kuhinje na Osnovni šoli Jakoba Aljaža in nogometnega sodnika Davorja Brezarja, lokalna pridelovalca Ano in Janka Jegliča s kmetije Matijovc ter alpinista in gorska vodnika Marijo in Andreja Štremšlja. »Od vseh ambasadorev, ki smo jih povabili, smo prejeli neverjeten odziv. To dokazuje, da se zavedajo lokalne družbene odgovornosti in da želijo



Klemen Klinar (RAGOR), koordinator projekta Lokalno GOR / Foto: Tina Dokl

vračati okolju, od katerega so tudi sami nekaj prejeli,« je poudarila Ana Vizovišek. »Vsi ambasadorki bodo s svojim vplivom in s pomočjo prezentacije v filmih lahko okrepili zavedanje med Gorenjci, da je lokalno najboljša, da je najboljša kupiti pri sosedu oziroma sam pridelati,« jo je dopolnil Klemen Klinar iz agencije RAGOR, koordinator projekta Lokalno GOR. O njem je povedal, da poteka v okviru projekta LAS Gorenjska na območju štirinajstih občin osrednje in zgornje Gorenjske.

»Namen projekta je, da lokalne pridelovalce in dobavitelje hrane preko raznih aktivnosti opolnomočimo in jim pomagamo pri pridobivanju novih znanj in pri odpravljanju administrativnih težav, kako lokalno pridelano hrano spraviti do končnega kupca. Velik poudarek je tudi na javnih zavodih in njihovih kuharjih, kako lokalno pridelano hrano v čim večji meri spraviti na jedilnike v šolah, vrtcih in drugih javnih zavodih. Pri tem sodelujemo tudi s šefom Urošem Štefelinom,« je dejal.



Pri snemanju promocijskih filmov so sodelovali tudi Tara Zupančič, Vesna Fabjan, Davor Brezar ter Ana in Janko Jeglič. / Foto: Tina Dokl



# Jaz, midva in mi

## Zimska idila

MOJCA LOGAR

profesorica geografije  
in zgodovine



Končno smo dočakali sneg tudi v nižinah. Zdi se kot pravi praznik, ko je zapadlo vsaj malo puhastega snega. Toliko otroških pesmi in ljudskega izročila o zimi in snegu imamo, pa se zdi, kot da bo to nekaj, kar je bilo včasih, sedaj pa to idilo doživimo le še kdaj. Snežilo je v petek, natanko pred enim tednom, in morala sem v Ljubljano na sejem Informativa. Bila sem trajnostna in upoštevala Janezovo prigravarjanje, naj grem z vlakom. Izbrala sem mednarodni vlak, ki je počakal le v Kranju. V 25 minutah sem bila v Ljubljani.

Kakšno udobje. V Medvodah, Mednem in v Vižmarjih sem opazovala dolgo kolono avtomobilov, ki so stali na mestu, z vlakom pa se pelješ brez zastojev. Tako mirno in elegantno, naj bo poletna vročina, dež ali sneženje. Kadar sneži, je na cesti kaos, to vemo vsi. Bila sem na sejmu in nič me ni motilo, da je cel dan snežilo. Z mislimi sem bila pri koncu tedna, kam bova šla, ko bo vse zasneženo. Sobotno jutro je bilo pravljico. Sneg, ki je prekril vse, kar je lahko, veje dreves, obtežene s puhastim snegom, sonce, ki je posvetilo na snežene kristale, da so se lesketali v soncu. Sneg, sonce in končno malo mraza. Obožujem mraz, naj zemlja počije in drevesa mirujejo.

**Obožujem mraz, naj zemlja počije in drevesa mirujejo.**

spusti pod lediče, in smovski srečni. Končno gremo lahko v katerikoli hrib, ki je primeren zimskim razmeram, ne le na redke in izbrane planske poti, ki so zasnežene. Ponekod so naredili proge za smučarski tek. Misli la sem si, proge bodo počakale, novozapadel sneg pa je

puhast le nekaj dni, potem se usede in ni več tako lahek in lesketajoč. Prva destinacija je bilo Jezersko. Prvič sem šla po poti, ki se začne prav na mejnem prehodu in se vije vse do Roblekove planine. Hodiš po Karavankah, občuduješ Grintavce z Dolgim hrbtom in Babo, spodaj je Zgornje Jezersko. Z nama je bil tudi Rok in rečem mu, povej mi kaj o ledeniškem reliefu. Če bi se geografijo učili na terenu, bi otroci več znali. Normalno, da veš, kaj je krnica, če jo vidiš. Zakaj je U dolina, ko pa se ti kaže pred nosom, da ledeniški dolini na Savinjskem rečejo Kot, v Avstriji Bela in na Jezerskem Kočna. Logično, a ne. Pokljuka, kamor sva šla v nedeljo, je drugačna reliefna oblika. Razsežnosti so večje, hodiš med smrekami in po planinah. Pot do Blejske kočice na Lipanci je dobro shojena. Teren je večji in bolj odprt, da se ljudje porazgubijo. Zopet sva srečala vodnico zasebnico, ki je peljala skupino Angležev za nekaj dni v hribe. Spali bodo v koči, hodili s krplicami, niso imeli smuči niti cepinov. Angleži bodo pač gledali lepoto gora, smrek, hribov, novozapadlega snega, se veselili v koči in se odklopili od mestnega življenja. Ne vem, ali se dobro zavedamo, v kakšnem raju živimo.

## Razum

JANEZ LOGAR

zakonski in  
družinski terapevt



Najprej struktura. Obrazložili bomo pomen razuma, čustev, telesnih občutkov in duhovnosti za človekovo življenje. V naše dobro je, da so vsi štirje nivoji usklajeni. Le takrat delujemo kot celota. Vsak bralec bo pa zase ocenil, na katerem področju je močan in kje ima še rezerve. Celota nas dela močne, parcialnost/delnost pa nas hromi.

V naši zahodni družbi je razum povečevan nad vse. Vse moramo preračunati in dokazati. Kar se ne da razumsko opredeliti, ne velja prav veliko. Začnimo z našimi evri. Jih preračunavamo, seštevamo, kopičimo in trošimo. Z razumom vemo, pri čem smo. Koliko imamo plače in kolikšna je pokojnina, koliko nas stanejo otroci,

koliko kredita imamo in kdaj ga bomo poplačali, koliko nas bo stal dopust in koliko nam bo uspelo privarčevati. Z razumom po spletu kupujemo letalske vozovnice in rezerviramo prenočišča. Tega in še več je sposoben le človek, ki ima razum.

Značilnost razumskega dožemanja sveta je formula  $1 + 1 = 2$ . Na razumskem nivoju je veliko današnjih poklicev – predvsem inženirji strojništva, elektrotehnike, gradbeništva in še posebej računalništva. Drugače kot razumsko in računsko ne moremo in ne smemo pristopiti k npr. izračunu statike za nov most. Če ne bo dovolj pravega betona in dovolj pravega železa, bo most padel.

Današnji šolski sistem močno poudarja pomen razuma. Od tretjega razreda dalje do konca univerze so ocene številčne. Ko sem bil še otrok, se spomnim, da so na vasi rekli o nekem učencu: »Ta pa je pameten, iz njega pa še nekaj bo!« Da si opredeljen kot pameten, to pomeni, da imaš matematiko, fiziko, kemijo pet. To so predmeti, ki zahtevajo visok razum. Brez ustreznih točk ne moreš napredovati. Celoveč. Vsak znanstveni članek v naravoslovju – in tudi v psihologiji – mora imeti poglavje metodologija, kjer je treba natančno razložiti, kako je

raziskovalec meril neki pojav ali proces.

Na razumskem nivoju pretežno deluje zahodna medicina. V laboratorijih in z raziskavami je naša medicina razsekala naše telo na mišice, kosti, fascije, tkiva, ligamente, žile, sinapse, celice do najmanjših podrobnosti. Na razumskem nivoju deluje vsa farmacija. In ko gremo k zdravniku, damo

**Razum je mladič v nas.**

vodo, kri in blato. Pogledajo parametre. In nam dajo npr. tableto železa za boljše počutje. Ne posvečajo pretirano veliko pozornosti, zakaj telo ne proizvaja dovolj železa.

Z razumom gledamo poročila: Gaza, poplave, šport, vreme, svetovni dogodki, zabava, borze. Gledamo, poslušamo, razmišljamo, analiziramo, načrtujemo v možganskem korteksu. Razum, razum, razum. Pa vendar je razum in del možganov, ki ga upravlja, daleč najmlajši v zgodovini človekovega razvoja. Človek, ki razmišlja (homo sapiens), je star približno samo 200.000 let. V današnji vnesenosti razuma menimo, da bomo preliščili mnogo mnogo starejše strukture možganov, ki upravljajo čustva in osnovne življenjske funkcije.

## Jaka Šubic (1)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost  
in vključevanje



Jaka Šubic prihaja iz Žirov, od začetka študija pa živi v Ljubljani. »To sicer nikoli ni bila moja želja, a tako se je zgodilo. Starši so žal pokojni, v Ljubljani so se zame pokazale boljše možnosti. Še vedno pa sem zelo navezan na Poljansko dolino, kjer imam sorodnike. Prav do Žirov sicer ne grem več pogosto, saj tudi moj brat živi v Ljubljani, sestra pa na Bledu,« je povedal na začetku najinega pogovora. Govoril ni nič kaj po žirovsko. »Tudi drugi mi pravijo, da izgubljam žirovski govor, kar mi ni ravno všeč,« je dodal.

Pri 41 letih živi običajno življenje, a vendarle je drugačno. Ima cerebralno paralizo, ne želi pa, da bi ga opredeljevali s tem. »Izraza, da me zaznamuje ali definira cerebralna paraliza, ne maram. Morda je preveč preprosto, a lahko bi rekel, da se samo premikam drugače. Temu skušam slediti, je pa res, da me včasih tudi kaj ustavi, mi ne uspe,

me potre ... – kot vsakega. Ne želim toliko razmišljati o cerebralni paralizi, ne želim poudarjati svoje invalidnosti. Seveda s tem živim, a poskušam delati tako, da me to ne definira. Nikoli nisem mogel hoditi, tako da živim življenje, kakršnega sem vajen. Drugačnega ne poznam. Skušam živeti čim bolj običajno življenje. Ne zdi se mi, da bi bila moja zgodba kaj posebnega. Služim si svoj kruh in si krojim svojo usodo. Prebijam se skozi življenje, še marsikdo drug se. Ne obupujem, saj to prav nič ne pomaga. Z dobro voljo in s pravimi ljudmi ob sebi se precej dlje pride. Ponosen sem na to, da sem postal samostojen, ne da bi moral iskati samo ugodnosti zaradi invalidnosti,« je pojasnil.

Hodi v službo. Po izobrazbi je pravnik, zaposlen v značni odvetniški družbi. Ukvarja se s civilnim, ustavnim in gospodarskim pravom. S pomočjo asistentov skrbi tudi za gospodinjstvo, opravlja



**Jaka Šubic s pomočjo asistentov skrbi tudi za gospodinjstvo, opravlja enaka dela kot drugi. Na fotografiji je med kuhanjem.** / Foto: osebni arhiv

enaka dela kot drugi. Pomoč asistentov ima sto ur na teden. Trenutno išče zamenjavo za asistenta, ki zapuščata njegovo »ekipo«. »Še vedno iščem osebnega asistenta za polni delovni čas. Ni ga tako lahko najti. Kot pravnik nekoliko spremljam to področje, a ne dovolj, saj me zanimajo še druge stvari in časa za vse ni. Lahko rečem, da

so nekatere rešitve zelo dobre, nekatere pa bi bilo treba še doreči. Vprašanje je, v katero smer bo šla zakonodaja. Asistenco sem dobil že z začetkom študija leta 2002, torej pred uveljavitvijo Zakona o osebni asistenci. Obrnili smo se na edino organizacijo, ki se je takrat ukvarjala s tem. Z asistenti imam večnoma same dobre izkušnje,

mora pa biti ta odnos najprej človeški, prijazen tako uporabniku kot asistentu.«

V prostem času sede za računalnik, rad pogleda kakšen film, prebere poezijo, kaj napiše ... Igra tudi v gledališču, v Kulturnem društvu dr. Ivana Tavčarja v Poljanah. »Stric Andrej me je povabil v ekipo poljanskega

**»Ne želim poudarjati svoje invalidnosti. Seveda s tem živim, a poskušam delati tako, da me to ne definira.«**

gledališča. Leta 2013 sem igral v ljudski igri Ravbarski cesar, v kateri je v mladosti igral tudi moj oče Marjan. Na odru bom znova na predvečer letošnjega slovenskega kulturnega praznika na proslavi v Gorenji vasi. Igral bom vlogo, v kateri je bil pred več kot petdesetimi leti moj oče. Za to priložnost moram vaditi poljanski govor, kar mi je všeč,« je nekaj besed na to temo povedal Jaka Šubic in naše bralce ob tej priložnosti povabil na proslavo. (Se nadaljuje)

Iz sveta Petra Colnarja

## Luna nagajiva (6. del)

PETER COLNAR



### Slovinci v svetu ...

Pred razglasitvijo samostojne Slovenije naj bi (seveda neuradno) v Zahodni Evropi veljalo, da gre na Balkanu pri Jugoslovanih (in tudi Slovencih) za bolj primitivne ljudi. Slovenci naj bi bili (po našem prepričanju) »nekaj več«. Tudi posamezniki med Slovenci, ki jim je uspelo ali pa so jim dovolili (včasih to ni bilo tako preprosto) nekaj let delati za železno zaveso, naj bi bili nekako na višji razvojni stopnji ...

V resnici je šel razvoj od pračloveka po vsem svetu skoraj enako ali pa vsaj podobno. Močnejši je izkoriščal slabšega. S silo je prišel do njegove lastnine, tudi žene in otrok. Suženjstvo. Tlačani, utrjeni gradovi. Iz zapisov slavnih dogodkov spoznamo, kako so se pobijali sosedji pri oblikovanju Velike Britanije, kar je pripeljalo do razvoja v eno največjih svetovnih veselil ...

Podobno se je zgodovina razvijala tudi pri Nemcih, Francozih, Italijanih, Grkih,

Fincih, Švedih, Norvežanih, Špancih, Egipčanih, Izraelcih, Benečanih, Srbih, Albancih, Jugoslovanih s Slovenci ... Vedno in povsod za ljubi kruhek, medtem ko zanj z novimi rojstvi skrbi tudi mila luna, ko vabi k ljubezni ...

### Pa tako smo se ljubili – konjski jok

Lojze Colnar in prijatelj iz Kranja sta se ob razpadanju Kraljevine Jugoslavije znašla na Hrvaškem. Iz Kranja sta pobegnila pred prihodom nemške vojske. Lojze je v svojem časopisu Sobotna opozarjal pred vse močnejšim nemškutarstvom ...

Kasneje je opisal takratno razpoloženje na Hrvaškem:

Pavelić je stopil na pripravljeno oder, kjer ga je čakal ogulinski župnik. Poljubil je župniku roko, potem pa je imel izredno hujskajoč govor proti Srbom. Poslušalo ga je kakih 200 ljudi, ki so mu pričeli ploskati. Lojze je začutil, da je zavlada nekakšna naelektrenost, napeto vzdušje, ki ga prej ni bilo.

Zagrebski radio je poročal: »Zagreb praznuje osvoboditev izpod srbskega jarma. Poglavnik je v Ogulinu. Ljudje se zgrinjajo na zagrebških ulicah in čakajo ...« Paveličeve besede v Ogulinu so požele uspeh. Skupinice zagriženih ustašev so takoj začele delati ...

Ko sta zgodaj zvečer odhajala v hotel ob kolodvoru, so med huronskim vpitjem peljali okoli petdeset jugoslovanskih oficirjev v občinske

zapore. Prej so bili nameščeni v hotelu in šoli.

Odšla sta v kavarno. Skozi okno sta opazila nevsakdanji prizor. Srečanje »osvoboditeljev« – Italijanov in Nemcev. Oboji so se pripeljali na motorjih. Vsaki z ene strani. Italijani lažje oboroženi, Nemci s postavljenimi mitraljezi na težkih motorjih. Srečali so se pred cerkvijo. Peljali so drug mimo drugega, kot da se ne bi videli.

Zvečer sta se vračala iz kavarne v hotel. Ko sta šla mimo kasarne, sta zaslišala tuljenje, nečloveški jok ... Ustavila sta se in opazovala.

Ustaši (za tiste čase so bili nekaj podobnega kot pri Slovencih domobranci, ki so se želeli boriti na strani Jugoslavije proti Nemcem ali pa tudi za samostojno Hrvaško) so topli konje! Konji so resnično jokali. To je jok, ki ga ni mogoče pozabiti. Najbolj sta bila zgrožena, ko sta spoznala, zakaj jih tepejo. Topli so jih, ker so bili konji razpadle jugoslovanske, torej srbske države.

– Propaganda pred tem: ljubezen med narodi Jugoslavije ...

– Propaganda v socialistični Jugoslaviji: ljubezen med pobratenimi narodi ...

– Propaganda posameznih nostalgikov zdaj: pa vendar ni bilo vse tako slabo ...

Konjski jok je bila napoved strahot in zločinov, ki naj bi jih ustaši (?) kasneje počenjali. Seveda se časi spreminjajo, vendar ko sem zdaj ponudil v Sloveniji daljšo zgodbo Drevesa v gozdu v ponatis, so odklonili ...

### Vaš razgled



Naravni biseri Gorenjske v snegu zasijejo v prav posebnem sijaju. Zasneženi Kočna, Grintovec in Kalška gora počivajo v zimski idili; četudi vabijo v svoja nedrja, morate biti za zimske vzpone dobro opremljeni in usposobljeni. Celo bolje bo, da počakate na manj zimske razmere in takrat potešite željo po vzponih na naše vršace. Do takrat pa si raje spočijte poglede po nižinah. Morda naletite na polje »stalagmitov«, tako kot je nanj naletel naš fotograf, in domišljiji pustite prosto pot ... K. M. / Foto: Gorazd Kavčič



Skoraj pol leta je minilo od avgustovske ujme. Drevesa so pod silovito rušilno močjo rek padala kot domine, nekatera je odneslo, nekatera polomilo. Ogromno dela pa je ostalo za tiste, ki tudi v zimskem času skrbno in vestno čistijo brežine rek. Veseli nas, da ne sekajo in žagajo vsepovprek, ampak skrbno izbirajo, katero drevo bodo pustili rasti. Enega od takih »opozoril« smo med sprehodom opazili tudi mi. Zaslužijo si vse pohvale za takšno »gesto«. K. M. / Foto: Gorazd Kavčič

### Gorenjski priimki

## Prešeren ali objesten (2. del)

TINO MAMIČ

Danes v Sloveniji živi 339 Prešernov. Skorajda vsi na Kranjskem, večina na Gorenjskem, čeprav natančnega podatka nimamo, saj velik del Gorenjske ne spada pod gorenjsko statistično regijo. Ni pa bilo vedno tako. Leta 1971 je bilo Prešernov 397. Priimka drugod po svetu ne najdemo, razen na Hrvaškem (10). A to ne pomeni, da se Prešerni niso izseljevali. Le strešice v tujini niso mogli obdržati.

Priimek Preseren obstaja v ZDA (74), Nemčiji (7) in Avstraliji (4). Priimek Presheren pa je še veliko pogostejši, 266 ljudi ga ima, največ v Avstriji (212), ZDA (27), Italiji (20), Nemčiji (2) in v Trinidadu in Tobagu (2).

Priimek Prešern ima manj ljudi – 175. Najpogostejši je na ožjem Gorenjskem (48). Število je precej naraslo od leta 1971, ko je bilo nosilcev priimka samo 106, do leta 1997, ko jih je bilo 231. Janez Keber domneva, da je precej nosilcev

priimka Prešeren prevzelo priimek Prešern, morda tudi zaradi razlikovanja s slavnim poetom. V tujini je ta priimek postal Presern in Preshern. Prvega najdemo v Argentini (28), ZDA (11), Nemčiji (9), Švici (8) in Veliki Britaniji (5). Preshern pa je prisoten v ZDA (12).

Priimek Prešeren je mladone izgubil, saj ga je leta 2021 nosilo pet ljudi, danes pa še manj. Zato Statistični urad Republike Slovenije, ki beleži število slovenskih priimkov, natančnega podatka

ne navaja. Onkraj oceana, v ZDA, pa živi 14 Preshernov.

V starih dokumentih najdemo priimek zapisan različno, saj je črka Š razmeroma sodobna iznajdba. Pisava gajica se je med Slovenci uveljavila šele po letu 1839, ko je izšla prva knjiga v tej pisavi, podprl pa jo tudi Prešeren. Pred tem najdemo naslednje zapise: Preshern, Praeshern, Preschern, Praechiern.

Prvič v zgodovini se priimek pojavi leta 1441, ko je bil v darilni listini celjskih

grofov omenjen Preschern, lastnik hiše v Radovljici. Prvi slovenski priimki na Kranjskem so sicer nastali kaki dve desetletji prej. Kakih petdeset let kasneje, konec 15. stoletja, viri omenjajo meščana iz Kranja Jerneja Prešerna in njegovega sina Antona Prešerna, župnika v Selcih. Sto let kasneje sta omenjena še dva radovljiška meščana: lastnik dveh hiš v mestu Klemen Prešeren in mestni svetnik Lovrenc Prešeren, ki je bil morda protestant (1586). Takrat se pojavijo tudi prve omembe kmetov Prešernov v Vrbi. Precej verjetno je, da je prvi Prešeren prav iz Vrbe.

Pesnikovemu rodu na domačiji pri Ribičevih dokumentirano lahko sledimo do

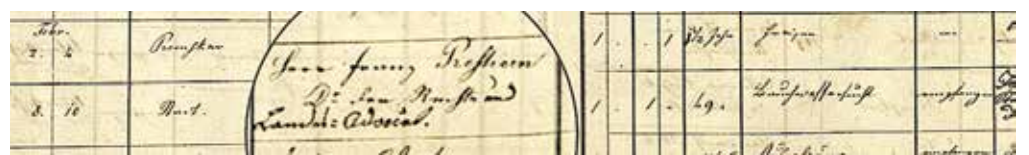
Jakoba Prešerna, Francetovega prapradedca, ki je bil rojen okoli leta 1630.

France Prešeren je imel tri otroke, vendar je starost dočakala le ena hči, ki pa ni imela potomcev. Se je pa ohranil rod, ne pa priimek, po pesnikovi sestri Mini, katere vnuk je bil znameniti »goreči škof«, ljubljanski škof Anton Vovk, danes svetniški kandidat.

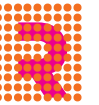
Priimek Prešeren se je prek pesnikovih daljnih sorodnikov ohranil vse do danes. Precej verjetno imajo namreč vsi, ki nosijo katerega od različnih priimka Prešeren, skupne korenine in so torej vsi v oddaljenem sorodu z največjim slovenskim pesnikom.



Krst Franceta Prešerna 3. decembra 1800 v župniji Breznica. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K 1783–1837, Breznica, zv. 1, str. 76).



Smrt Franceta Prešerna v Kranju 8. februarja 1849. Knjiga je v Nadškofijskem arhivu Ljubljana (M 1843–1853, zv. 8, str. 38).



# HUMOR, HOROSKOP

## HOROSKOP

TANJA



### Oven (21. 3.–21. 4.)

Prihodnje dni boste deležni obilice pohval in priznanj za svoje dosežke, talente in uspehe – lahko na poslovnem področju ali pa v zasebnem življenju. Na poslovnem področju je čas, da omenite povišico.

### Bik (22. 4.–20. 5.)

V delovnem okolju boste pridobili več avtoritete in ugleda ter več moči za odločanje. Hkrati pa boste deležni nekoliko večjega zavidanja in ljubosumja, tudi oporekanja vašim odločitvam. Nikomur ne dovolite, da bi zmanjšal vaš uspeh.

### Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Počasi, toda zanesljivo se spreminjata vaša perspektiva in pogled na ta svet. Počutili se boste močne in polne znanja, s katerim lahko ustvarite marsikaj. Finance se bodo zelo dobro zasukale in tudi partnerski odnos bo odličen.

### Rak (22. 6.–22. 7.)

V nekaj prihodnjih tednih boste zaznali povečano ljubosumnje in zavist, usmerjena v vašo smer. Vse, za kar ste se trudili in delali, bo zaradi nekaterih ljudi pod vprašajem. Ne dovolite nikomur, da bi vam zmanjšal ceno.

### Lev (23. 7.–23. 8.)

Samozavestni boste glede dogajanja v prihodnosti in delovali boste dosti lažje kot zadnjih nekaj tednov. Ponovno se boste zavedali svoje vrednosti in uspešno boste zastopali svoje interese in zahtevali tisto, kar vam pripada.

### Devica (24. 8.–23. 9.)

Delali, pravzaprav že prav garali boste za projekte, ki ste si jih naložili, pa naj gre za poslovno ali zasebno področje. Trenutno imate pozitivno obdobje, v katerem boste tlakovali pot za prihodnost, ko si jo želite.

### Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Popustila bo napetost zadnjega časa, hkrati pa boste kot naročeno deležni še priznanja na poslovnem področju. Lotite se novega podviga z boljšo polovico, da utrdite zvezo in pridobite bonus za morebitne prihodnje slabše čase.

### Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Čas je, da dragoceni osebi, ki je v vaši bližini, poveste vse, kar vam leži na srcu. Deležni boste pozitivne energije, ki vam bo dala krila za nove izzive. Vse svoje želje lahko izkričite v veselje in deležni boste uresničitve vsega.

### Strelec (23. 11.–21. 12.)

Lepo boste privarčevali, povečali svoj kupček in uživali v občutku, da imate zaledje. To bo tudi pogladilo vaš ego in samozavest vam bo narasla, da si boste drznili iti v nekatere projekte, za katere doslej niste imeli poguma. Le lotite se jih.

### Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Vaša karizma vas bo v teh dneh popeljala do pohval in občudovanja. Če si želite oziroma potrebujete podporo pri svojih projektih in dejavnostih, je boste deležni v veliki meri. V prihodnjih dneh boste imeli tudi kanec sreče.

### Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Na plan bo privrelo vse tisto, kar je sicer skrito v vaši podzavesti, predvsem želje in potrebe, ki jih še niste uresničili. Na srečo so tudi vam trenutno planeti naklonjeni in vam bodo poslali ljudi, ki vam bodo pomagali pri uresnitvi želja.

### Ribi (20. 2.–20. 3.)

Nekaj bo zamajalo vašo dnevno rutino, ta dogodek pa lahko vpliva tudi na njeno spreminjanje. Zaključili boste projekt ali dejavnost, ki vam je jemala veliko časa in predvsem energije. Čakajo vas vroči razgovori – prepiri med prijatelji in podobno.



## TA JE DOBRA

### Štetje ovc

»Ponoči sploh ne morem več spati!« Janez potoži prijatelju.

»Poskusi s štetjem ovc. Štej do tisoč, pa boš zaspal!«

Naslednji dan se prijatelja spet srečata: »Ti je ponoči uspelo zaspati?«

»Ne, tvoj recept ni pomagal. Ko sem prišel do dvesto, sem moral vstati in si skuhati kavo, sicer bi zaspal!«

### V psihiatrični bolnišnici

Pride novinar v psihiatrično bolnišnico in vpraša zdravnika, kako ve, kdo je nor in kdo ne.

»Z vodo napolnimo kad. Potem kandidatu rečemo, naj kad izprazni, in mu damo žličko, kozarec in vedro,« odgovori zdravnik.

»Z vedrom, mar ne, doktor?« je navdušen novinar.

»Ne. Tisti, ki so v redu, potegnejo ven zamašek, da voda odteče,« odgovori zdravnik in novinarju ponudi: »Želite sobo z balkonom ali brez njega?«

### Omejitev hitrosti

Policist ustavi avto, ki pridrvi dvesto kilometrov na uro na delu ceste, kjer je omejitev štirideset.

»Mar niste videli table z omejitvijo hitrosti?« vpraša voznika.

»Kako neki! Pri tej brzini?« presenečen odvrne voznik.

### Ne boji se pajkov

»Se bojiš pajkov?«

»Ne, ne bojim se jih.«

»Še dobro, ker ti je ravnokar eden odpeljal avto.«

### LAŽJI SUDOKU

3	1			8		7		
			3		1			8
9		6	5		4	2		
	2	7		9		4	5	
5			4		8			2
	4	1		5		8	3	
		9	2		7	3		6
7			1		9			
		4		6			9	

Rešitev:

3	1	8	7	9	6	5	4	2
9	6	5	4	2	8	3	1	7
5	4	1	8	3	2	7	9	6
7	2	9	6	5	4	3	1	8
9	6	5	4	2	8	3	1	7
5	4	1	8	3	2	7	9	6
7	2	9	6	5	4	3	1	8
9	6	5	4	2	8	3	1	7
5	4	1	8	3	2	7	9	6
7	2	9	6	5	4	3	1	8

### TEŽJI SUDOKU

7	1	6							
			1	7				4	
			8				3	1	
			4				6	3	
4		5				1		2	
8	3				1				
9	7				8				
5				2	3				
							2	7	8

Rešitev:

7	1	6	8	5	4	3	2	9
9	6	5	4	2	1	8	3	7
5	4	1	8	3	2	7	9	6
7	2	9	6	5	4	3	1	8
9	6	5	4	2	1	8	3	7
5	4	1	8	3	2	7	9	6
7	2	9	6	5	4	3	1	8
9	6	5	4	2	1	8	3	7
5	4	1	8	3	2	7	9	6
7	2	9	6	5	4	3	1	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.



## HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, [www.rozmanbus.si](http://www.rozmanbus.si)

TRST: 6. 3., CVETLIČNI SEJEM PORDENONE: 2. 3., BERNARDIN: 10.–13. 3., ŠMARJEŠKE TOPLICE: 17.–22. 3., MORAVSKE TOPLICE: 20.–24. 5., RADENCI: 20.–24. 5., MADŽARSKE TOPLICE: 1.–5. 4., MEDŽUGORJE: 20.–22. 4., 11.–13. 5.

AKCIJA 2024: BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI, FEBRUAR: 4.–11. 2., 5.–12. 2., 22.–29. 2., MAREC – DODATNI TERMIN: 1.–8. 3., BANJA VRUČICA S SARAJEVOM: 22.–25. 2.

MORJE: DUGI OTOK, KORČULA, OREBIČ – VEČ TERMINOV

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov [kazipot@g-glas.si](mailto:kazipot@g-glas.si).

## IZLETI

### Planinsko-pohodniški izlet DU Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v četrtek, 1. februarja, vabi na Planico nad Kranjem in Lavtarski vrh. Zbirno mesto bo v Baru OK v Dorfarjah ob 8. uri. Vzpon, ki se bo začel v Crngrobu, bo trajal predvidoma dve uri, spust nekaj manj; potek pohoda bo odvisen od vremenskih razmer. Prijave zbirajo v društveni pisarni do ponedeljka, 29. januarja.

### Pohodna Andaluzija

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi na osrednji izlet, ki ga skupaj s TA Experience Slovenia organizira od 20. do 27. aprila. Udeleženci bodo na nezahtevnih do delno zahtevnih turah spoznavali Andaluzijo. Prijave sprejemajo do vključno petka, 15. marca, oziroma do zasedbe prostih mest na [info@](mailto:info@)

experience-slovenia.com in 041 723 832. Več informacij je na voljo na spletni strani društva ter pri vodnikih Nejcu Košniku (031 846 583, [kosnikn@gmail.com](mailto:kosnikn@gmail.com)) in Sašu Košniku (041 757 009, [kosniksaso8@gmail.com](mailto:kosniksaso8@gmail.com)).

## OBVESTILA

### O slikanici in drugih knjigah Nataše Rupena

Kranj – V torek, 30. januarja, ob 19. uri bo v predverju Knjižarne Ognjišče Kranj pogovor s pisateljico in ilustratorko Natašo Rupeno, ki v svoja dela vnaša teme, kot so mistika, eksorcizem, izzivalno krščanstvo, pristna (mestoma brutalna) pričevanja. Za otroke je v slikanici Jaz, Magdalena ubesedila in upodobila življenje mistikinje Magdalene Gornik, kar bo ena izmed tem pogovora.

## PREDAVANJA

### Koščki Zemlje

Dovje – Kulturno-umetniško društvo Jaka Rabič Dovje - Mojstrana vabi na predavanje domačina Tomaža Pšenice z naslovom Koščki Zemlje, ki bo v petek, 26. januarja, ob 19. uri v Aljaževem prosvetnem domu na Dovjem. Popotnik, geograf in svetovljan bo predstavil mesta in dežele z različnih poldnevnikov in vzporednikov sveta.

## PREDSTAVE

### Drama Hodnik

Križe – V soboto, 27. januarja, ob 19. uri bo v Kulturnem domu Križe na ogled drama Matjaža Zupančiča Hodnik – Koliko je vredna zasebnost v resničnostnem šovu? v izvedbi odrasle igralske skupine KUD Podljubelj 3. vrsta, 5. sedež.

## Hoferjevi kupci za Slovensko karitas

Lukovica – V decembru je v vseh 92 Hoferjevih trgovinah v Sloveniji potekala dobrodelna zbiralna akcija za Slovensko karitas. Kot so sporočili iz Hoferja, so v le štirih dneh za pomoči potrebne zbrali 16 ton izdelkov. Hofer je k temu dodal še 92 nakupovalnih vozičkov, polnih izdelkov. Sodelovanje Hoferja in Slovenske karitas poteka že od leta 2015 in v tem času so s pomočjo kupcev zbrali že več kot 284 ton osnovnih živil in higienskih izdelkov za družine in posameznike v stiski.

## LOTO

Loto rezultati – žrebanje 24. 1. 2024  
**6, 12, 13, 20, 25, 26 in 23**

Loto PLUS: **2, 4, 16, 26, 36, 41 in 43**  
Joker 6: **1 6 5 3 8 5**

Predvideni sklad 28. 1. 2024 za Šestico: **1.070.000 EUR**  
Predvideni sklad 28. 1. 2024 za 6 plus: **460.000 EUR**  
Največji dobiček za Joker 6: **300.000 EUR**



[www.pgk.si](http://www.pgk.si)

**PETKOVA PRIREDITEV**  
Izvajatelj: Kaličopkovo gledališče  
**PRAVLJICA O LJUDSKIH GODCIH**  
Petek, 26. januar 2024, ob 17.30  
OKC Kriče Kriče, Tomšičeva 14

**SOBOTNA MATINEJA**  
Izvajatelj: Gledališče Koper  
**BRUNDAGRRRRROM!**  
Sobota, 27. januar 2024, ob 10.00  
Prešernovo gledališče Kranj

PREŠERNOVO  
GLEDALIŠČE



MESTNA OBČINA  
KRANJ

Gorenjski Glas  
triglav

**PROSIMO, DARUJTE KRVI!**

RKS – OZ Kranj vlijudno vabi na krvodajalske akcije, ki bodo potekale:

**V PONEDELJEK, 29. 1. 2024**  
**V GOSTILNI PR' BIZJAK - PREDDVOR**

**V TOREK, 30. 1. 2024**  
**V PROSTORIH KULTURNEGA DOMA - NA KOKRICI**

**PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII!**  
**051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796**

Prosimo vas, če se v čim večjem številu udeležite krvodajalske akcije in hkrati upoštevate dogovorjeno uro prihoda. Iskreno se vam zahvaljujemo za vašo udeležbo in spoštovanje preventivnih zaščitnih ukrepov.

[www.daruj-kri.si](http://www.daruj-kri.si)  
BREZPLAČNA OSBUKA

KLARA VONBERGAR • JESSIE DILLIČEVA • IVAN KOSTIČ • MARIJA MURVILJE • KRISTINA VOJAK

**DOBROTE brez GLUTENA**  
**GLUTEN-free delicacies**

Navodila za pripravo jedi za brezglutensko dieto odslej najdete tudi v novi knjigi, ki vključuje recepte za različne vrste kruha, peciva, sladice, prigrizkov, glavnih jedi in priloge.

256 strani, mere: 21 x 21 cm, trda vezava

**1280**  
EUR

\* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si).

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas  
[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

## OBVESTILO NAROČNIKOM

### Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejmati po e-pošti, nam na e-naslov [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si) sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | [www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

**PARADA POSEBNEŽEV**

SPREHOD PO MLADOSTI KLENE LOČANKE, KI PRINAŠA VPOGLED V RAZBURLJIVO ŽIVLJENJE NAŠIH DEDKOV IN BABIC

Meri Bozovičar  
Aleksander Slavec

144, strani, broširano

**17**  
EUR

\* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si).

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

## Plačilo letne naročnine se zares splača!

Pri plačilu letne naročnine prihranite **25 odstotkov**, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejmete brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 ali 04/201 42 00 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si).

**Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!**

Gorenjski Glas  
[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

**EN KRAT PLAČATE, STOPETKRAT PREJMETE!**

## MALI OGLASI

T: 201 42 47  
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:  
**za objavo v petek do srede  
do 14. ure in za objavo  
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:  
**ponedeljek, torek, četrtek,  
petek neprekinjeno  
od 8. do 15. ure, sreda od  
8. do 16. ure, sobote, nedelje  
in prazniki zaprto.**

## NEPREMIČNINE

## STANOVANJA

## KUPIM

STANOVANJE v Škofji Loki ali okolici,  
tel.: 041/220-387 24000199

## HIŠE

## KUPIM

HIŠO, vesel bom vaše ponudbe, tel.:  
041/725-225 24000177

## POSESTI

## KUPIM

ZAZIDLJIVO parcelo v Kranju ali  
bližnji okolici. Sem resen kupec, tel.:  
070/391-822 24000181


FESST, d. o. o.,  
nepremičninska  
družba,  
Koroška c 2, Kranj,  
Telefon: 236 73 73  
Faks: 236 73 70  
E-pošta:  
info@fesst.si  
Internet:  
www.fesst.si

## MOTORNÁ VOZILA

## AVTOMOBILI

## PRODAM

FIAT 500, 1.2 Lounge, letnik 2016/2,  
lepo ohranjen, garažiran in redno ser-  
visiran, tel.: 031/643-521 24000192OPEL Corsa 1.4, 16 V, 101 KS, let. 2013,  
srebrna, 5 vrat, enoj oprema, ser-  
vis., 225.000 km, cena – dogovor, tel.:  
040/567-544 24000113PEUGEOT 207 16 V, bencin, karavan, 2.  
lastnik, letnik 2008, registriran do 9/24,  
tel.: 041/996-789 24000172

## OSTALO

## PRODAM

ROVER 75/2.0, registriran do 24. 2.  
2024, zelo ugodno, tel.: 068/177-277  
24000202

## STROJI IN ORODJA

## PRODAM

GRAFIČNO prešo za visoki tisk, tiska-  
nje 38 cm, cena 390 EUR, tel.: 068/152-  
924 24000185MOTORNO nitkarico, poceni, tel.:  
041/356-044 24000189RAZNO orodje za mizarje, tel.:  
031/262-046 24000205

## KURIVO

## PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost  
dostave, tel.: 041/718-019 230032935 M<sup>3</sup> suhih smrekovih drv, razžaganih,  
s prevozom, za 250 EUR, tel.: 031/229-  
151 24000130

BREZOVA drva, tel.: 041/967-554 24000197

PELETE za kurjavo, tel.: 031/271-151 24000206

SUHA mešana drva, možna dostava,  
tel.: 031/676-235 24000047SUHA bukova drva, možna dostava,  
lahko razrezana, tel.: 031/563-109 24000170SUHA jesenova ali mešana drva, mo-  
žna dostava, tel.: 041/504-662 24000174SUHA bukova, jesenova in mešana  
drva, primerna za kamin, tel.: 041/665-  
360 24000182SUHA bukova razžagana drva, Gorje,  
tel.: 031/561-707 24000203SUHA mešana drva in eno leto star  
hrastov les, 5 cm in 3 cm, tel.: 041/577-  
533 24000207SUHA mešana in hrastova drva, lah-  
ko razrezana, možna dostava, tel.:  
040/668-920 24000208STANOVANJSKA  
OPREMA

## POHIŠTVO

## PRODAM

MIZO 80 x 120, hladilno skrinjo in TV  
Grunding – 65 cm, tel.: 040/705-145 24000178

## PODARIM

STEKLENO okroglo mizo, premera 100  
cm, vaš odvoz, Bohinj, tel.: 041/129-  
077 24000166

## GOSPODINJSKI APARATI

## PRODAM

ŠTEDILNIK Gorenje, 2 elektrika, 2 plin,  
cena 10 EUR, tel.: 01/83-23-939 24000212

## OGREVANJE, HLAJENJE

## PRODAM

LEPO ohranjen prostostoječi litožele-  
zni kamin s pečico, dimenzija 147 x 55  
x 47, tel.: 041/686-713 24000116

## OSTALO

## NAJAMEM

DOBRO ohranjeno preprogo 300 x  
240 cm, v sivo-beli barvi, cena 100  
EUR, tel.: 041/813-932 24000213

## ŠPORT, REKREACIJA

## PRODAM

3 celodnevne smučarske vozovnice za  
Vogel, od ponedeljka do petka, cena  
110 EUR, tel.: 040/129-077 24000165SMUČI Rossignol, otroške, 100 cm, z  
vezmi, ohranjene, cena 20 EUR, tel.:  
041/369-014 24000180

## HOBI

## KUPIM

STARINE: mizarški ponk, poslikane  
skrinje, manjšo kaščo, drobnarije, kipe  
..., tel.: 051/258-936 23003297

## KNJIGE, PUBLIKACIJE

## PRODAM

KNJIGI o Slavku Avseniku in Lojzetu  
Slaku, novi, življenjepisa, tel.: 031/830-  
037 24000186OBLAČILA IN  
OBUTEV

## PRODAM

MOŠKE goratex gojzarje Asolo, št.  
42,5, enkrat nošeni, premajhni, tel.:  
031/830-037 24000187ŽENSKO krzveno jakno, večja številka,  
tel.: 051/635-610 24000183MEDICINSKI  
PRIPOMOČKIOČALA kot na napitnico s popustom do  
101 EUR. Qlandia Kranj, Qlandia  
Kamnik, Deteljica Tržič, Spar center  
Jesenice. Kličite brezplačno 080 1331,  
www.optika-aleksandra.si 23003299

## PODARIM

INVALIDSKE pripomočke, tel.:  
041/356-044 24000188

## ŽIVALI IN RASTLINE

## PRODAM

SONČNICE za ptice, pakirane po 20  
kg, cena 25 EUR/vreča, Senčur, tel.:  
041/787-995 24000193

## PODARIM

2 psički nemški ovčarki, stari 3 in 21  
mesecev, tel.: 041/342-350 24000195

## KMETIJSKI STROJI

## PRODAM

DVOOSNO prikolico za prevoz živine,  
ohranjena, nosilnost 1.300 kg, tel.:  
031/200-851 24000167

## KUPIM

ODKUP traktorjev in kmetijske me-  
hanizacije, v kakršnemkoli stanju, tel.:  
041/255-834 24000156TRAKTOR in kosilnico, tel.: 041/597-  
984 24000163

## PRIDELKI

## PRODAM

VRHUNSKO vino teran, teranov liker  
ter olivno olje iz slo. Istre. Možnost do-  
stave ter degustacije pred nakupom,  
tel.: 040/378-717, Milan 24000194

## VZREJNE ŽIVALI

## PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred  
nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej  
Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur,  
tel.: 041/710-113 23003296ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 041/665-  
296 24000210KAMERUNSKÉ ovce in ovna, ugodno,  
tel.: 041/758-972 24000168OVNA JS pasme za rejo ali zakol, tel.:  
041/589-194 24000171SUHA bukova in mešana drva ter ku-  
pim hrastove goli, tel.: 041/923-218  
24000196TELIČKO simentalko, staro 3 tedne,  
tel.: 040/418-399 24000176VEČ bikcev ČB, starih od 10 do 30 dni,  
tel.: 04/25-51-705, 031/616-647 24000184

## KUPIM

BIKCA simentalca, težkega do 250 kg,  
tel.: 041/841-835 24000198ODKUP ŽIVINE – KOGLER. Plačilo v  
treh dneh, eko plus. V rejo oddamo pi-  
tance – teličke, bikce. Kogler Franz A.,  
d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, naročila  
na tel.: 064/130-081 23003295

## PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-  
678 24000200

## OSTALO

## PRODAM

100 kock sena, Begunje na Gorenj-  
skem, tel.: 041/551-320 24000209SLAMO, 3 okrogle bale, okolica Vodice,  
tel.: 01/83-23-939 24000204ZA simbolično ceno kotel za žganjeku-  
ho, ročni mlin za sadje in stiskalnice za  
mošt, tel.: 041/745-803 24000191

## ZAPOSLITVE (M/Ž)

## NUDIM

PODJETJE Univerzalna logistika, d.o.o.,  
Medvode, Zbiljska c. 4c, redno zaposli  
avtomehnika za popravilo tovornih  
vozil na sedežu podjetja ter na terenu,  
tel.: 041/691-784, Matevž Proj 24000164

## IŠČEM

IŠČEM DELO – igramo in pojemo  
na vaših zabavah, Duo Santa, tel.:  
030/242-695 24000201IŠČEM DELO – pomoč na domu, lika-  
nje, čiščenje ali pomoč v kuhinji, Kranj  
z okolico, tel.: 040/215-044 24000173IŠČEM DELO – glasbeni duo vam z  
živo glasbo popestri praznovanje ali  
poroko, tel.: 031/325-654 24000179

## ZAHVALA

*Ni res, da je odšel – nikoli ne bo!  
Ujet je v naša srca,  
z najlepšimi spomini  
bo vsak naš korak spremljal v tišini.*

Ko smo ostali sami z neizprosno resnico, da našega dragega moža, očeta, dedija in brata

## JANEZA BERTONCLJA

nikoli več ne bo med nami, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem  
in sosedom za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala pogrebni  
službi Akris, pevcem za občuteno zapete pesmi in gospodu župniku za opravljen obred.  
Zahvala tudi dr. Šter in sestri Nuši, dr. Lopuh ter negovalkama Marjeti in Anji za skrb  
in nego v času njegove hude bolezni. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu  
pospremili na poti v večni mir.Vsi njegovi  
Radovljica in Kropa, 23. januarja 2024

## ZAHVALA

V 85. letu starosti je zemeljsko življenje dokončal dragi mož, oče,  
tast, stari ata in stricCIRIL MARKUN  
Petrovčev Ciril iz PreddvoraZa nesebično pomoč se iskreno zahvaljujemo srčnim sosedom,  
posebno Marjeti in Franciju Hudelji, sorodnikom, sodelavcem,  
prijateljem in znancem, za vsa izrečena sožalja in tolažilne be-  
sede, za podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše in daro-  
ve za cerkev. Za Božje spremstvo, zakramente v zadnjih dnevih  
in lep osebnim nagovor se zahvaljujemo g. župniku Pavlu Okoli-  
šu in za somaševanje g. župniku Francu Klopčiču. Hvala ose-  
bju pogrebne službe Navček, Meti Vrtač za čudovite aranžmaje,  
pevcem župnij Preddvor in Železniki za sočutno oblikovano slo-  
vo v vežici, pri sveti maši in ob grobu. Hvala nosačem. Posebna  
zahvala zdravstvenemu osebju in zdravnici dr. Nataši Kern, de-  
žurnim zdravnikom in reševalni ekipi ZD Kranj in SB Jeseni-  
ce, negovalkam Eriki, Milojki in Renati, patronažnima sestrama  
Tončki in Mariji ter osebju paliativne oskrbe pod vodstvom dr.  
Mateje Lopuh. Hvala vsem, ki nas podpirate z molitvijo in ste se  
poslovali od njega tudi doma ter ga v tako lepem številu skupaj s  
snežinkami pospremili na zadnji poti. Vsem imenovanim in ne-  
imenovanim naj Bog povrne za vse dobro, ki ste mu ga izkazali  
v njegovem življenju.Tvoji domači  
Preddvor, 20. januarja 2024V priročniku je nazorno  
prikazana pot lesa  
od hloda do izdelka.  
Poleg vseh postopkov  
obdelave in zaščite lesa  
ter potrebnega orodja so  
dodani natančni načrti  
za izdelavo nekaterih  
najbolj uporabnih  
izdelkov. Priročnik je  
namenjen vsem, ki  
se bodo sami lotili  
obdelave lesa in si za  
dom in vrt izdelali kaj  
praktičnega. Koristil  
bo tudi študentom in  
dijakom lesarstva.144 strani, 200x 230 mm, SPIRALNA VEZAVA.  
Cena priročnika je8  
EUR

\* Poštšina

Gorenjski Glas

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu,  
Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.:  
04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.  
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna  
po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

## GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si



RADIO  
KRANJ 97.3  
tvoji najljubši hiti



Radio Triglav<sup>®</sup>  
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice  
Gorenjska 96 MHz  
RADIO ZA RADOVEDNE



radio  
GORENC | Širim  
veselje!  
Osrednje slovenska 93,8 MHz | Jesenice 92,1 MHz | Tržič 95,1 MHz



Radio Sora  
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3  
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

## STORITVE

### NUDIM

**SENCILA ASTERIKS**, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamele zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 23003294

**ADAPTACIJE** – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23003298

**FLORIJANI**, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 24000125

**PEČARSTVO**, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 24000112

**POHIŠTVO**, izdelovanje notranje opreme, masivnih stopnic in balkonskih ograj ter odkup hrastovih in orehovitih plohov. Mizarstvo Boštjan Mrak, s.p., Hotemaže 20, Preddvor, tel.: 041/613-727 24000148

**SANACIJE**, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 24000111

**ŽE 30 LET** z vami grad. podjetje REDŽO.B, d.o.o., Zg. Bitnje 260, Žabnica – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 24000008

## ZASEBNI STIKI

**IŠČEM** damo zrelih let za občasna srečanja, do 50 let, lahko si tudi močnejše postave, tel.: 071/357-369 24000211

## IŠČEM

**ZA** druženje želim spoznati prijatelja, sem vdova, stara 68 let, tel.: 030/753-108 24000175

## RAZNO

### PRODAM

**KOVINSKE** dele za zidan štedilnik, tel.: 040/872-052 24000169

**UGODNO** – novo kljuko za vhodna vrata, tel.: 040/614-605 24000190

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si  
TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

*Tiho teče našega življenja reka,  
tihu teče solza lepega spomina.  
Umre srce, a ostane bolečina v srcu  
dragega in večnega spomina.*

## ZAHVALA



## ANTONIJA DRAGONJA

rojena Prezelj, iz Dravelj

Dne 20. januarja 2024 je v 99. letu sklenila svojo življenjsko pot naša draga

K zadnjemu počitku smo jo pospremili 25. januarja 2024 na mestnem pokopališču v Kranju. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, cvetje in sveče. Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov Šiška v Ljubljani za skrbno nego in pozornost, posebej še zdravnici dr. Demšarjevi. Hvala župniku p. Marjanu Kokalju za pogrebni obred, pevcem in vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti. Naj počiva v miru!

Žalujoci: sinova Ciril in Metod, snahi Maruša in Mira, vnuki Živa, Manca, Saša, Zala in Uroš ter pravnuki Julija, Katarina, Lovro in Filip

## V 94. letu je zaspal JOŽE BURNIK

Od njega smo se poslovili v četrtek, 25. januarja 2024, na pokopališču Blejska Dobrava.

Tvoji: Boštjan, Maja, Aleš, Tomaž, Katarina, Viktor

*Mama je ena sama,  
prva radost je mama,  
prvi spev nina-nana,  
prva beseda: mama!  
(Tone Pavček)*

## ZAHVALA

Ob slovesu ljubljene mame

## REZKE LOTRIČ

(1935–2024)



se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izraženo sožalje, stiske rok in besede tolažbe. Za oskrbo in vse, kar so naredili zanjo, izrekamo zahvalo negovalkam ter zdravstvenemu in drugemu osebju DSO Preddvor. Posebna hvala mamini sostanovalki gospe Pavli Oman, za prijateljstvo in skrb, predvsem v zadnjih dneh. Hvaležni smo duhovnikom g. Pavlu Okolišu za duhovno spremljanje v zadnjih letih in podeljeni zakrament maziljenja, g. Jožetu Klunu za molitev in skrb ter g. Sebastijanu Cerku za lepo opravljen obred in tolažeče svetopisemske besede, da je mama rešena umrljivosti. Vsem naj Bog obilno povrne.

Vsi njeni  
Primskovo, 18. januarja 2024

*Če slutili bi lahko,  
da te ob nas kmalu več ne bo.*

## V SPOMIN

Dne 28. januarja bo minilo deseto leto, odkar nas je za vedno zapustila naša draga



## SILVA ALIČ

s Sv. Barbare

*Ko tvoje zaželimo si bližine,  
gremo tja, v ta mirni kraj tišine,  
tam srce se tiho zjoče,  
saj verjeti noče,  
da te več med nami ni.  
Čeprav tvoj glas se več ne sliši,  
beseda tvoja v nas živi,  
povsod te čutimo mi vsi ...  
Med nami si!*

SILVA, NESKONČNO TE POGREŠAMO!!

Hvala vsem, ki ohranjajo spomin nate!

Tvoji  
Škofja Loka

## ZAHVALA

V boju z neozdravljivo boleznijo je omagal in se poslovil naš dragi

## ZDRAVKO PORENTA

iz Podlubnika v Škofji Loki

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, nam kakor koli pomagali, se od njega poslovili in darovali v njegov spomin ter ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

## ZAHVALA

*Hvala ti, mama, za rojstvo, življenje,  
hvala za potrpežljivost, za ljubezen, skrbi.  
Hvala za bisere, vtkane v trpljenje,  
mama, naj večno ti lučka gori.*



Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, tašče, tete in sestrične

## MARJETE JAGODIC

roj. Rebernik, iz Velesovega

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečena pisna in ustna sožalja, cvetje, sveče, darovane svete maše, za vsak stisk roke in topel objem. Hvala g. župniku Slavku Kalanu za lep pogrebni obred, praporščakom, pevcem, trobentaču, zvonarju in g. Francki Bašelj. Iskrena hvala vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeno zadnjo pot. Ohranimo jo v lepem spominu. Počivaj v miru.

Žalujoci vsi njeni

*Spomini so kot iskre,  
ki pod pepelom tlijo,  
a ko jih razgrneš,  
vedno znova zažarijo.  
(J. W. Goethe)*

## ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je v 78. letu starosti zapustil naš ljubi mož, oče, dedek in pradedek

## MIRKO ŽURAN

rojen leta 1946, s Hudega nad Tržičem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, za podarjene sveče. Hvala gospodu župniku Ivanu Potrebuješiu za lepo opravljen obred, posebna hvala Komunalnemu podjetju Tržič za vso organizacijo in vsem tistim, ki so našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti. Vsa toplina njegovega srca bo ostala vedno z nami.

Žalujoci vsi njegovi



# Izgubljeno in najdeno: prtljaga na potovanju

Na družbenih omrežjih so se v zadnjem času ponovno razširili oglasi, ki kupce vabijo k nakupu izgubljene prtljage po izredno nizki ceni. Gre za spletno prevaro, ki izrablja tudi ime brniškega letališča, nas pa je zanimalo, kaj se dejansko dogaja z izgubljenimi prtljagami.

NIKA TOPORIŠ

**Kranj** – Kot je pojasnila Monika Jelačić iz Fraporta Slovenija, so na ljubljanskem letališču primeri, ko se prtljaga zaradi prepolnega prtljažnega prostora ne naloži na letalo, redki. »Zamujena prtljaga se pošlje za potnikom na namembno letališče s prvim razpoložljivim letom. Največkrat gre za zamujeno prtljago ob prihodu letala, ko potniki ugotovijo, da prtljaga ni prispela z istim letalom. V primeru zamujene prtljage mora potnik kontaktirati z našim agentom za izgubljeno in najdeno prtljago, ki naredi zapisnik o pogrešani prtljagi in vnese podatke v centralni sistem za iskanje prtljage.« je pojasnila in nadaljevala: »Ko se prtljaga najde, se pošlje na ljubljansko letališče in dostavi potniku ali pa jo potnik

**Družba Arriva:**  
»Potniki izgubijo veliko predmetov. V mesecu decembru 2023 smo iskali 204 izgubljene predmete, letos do 15. januarja pa kar 160 predmetov.«

prevzame sam na letališču. Status takšne prtljage lahko potniki pri večini prevoznikov preverjajo tudi enostavno na njihovih spletnih straneh, v namenskih aplikacijah.« Kot je še povedala, se prtljaga, ki je potniki ne dvignejo, zavede v centralni sistem za iskanje prtljage kot najdena prtljaga brez lastnika, varnostno pregleda



Primeri izgubljene prtljage zaradi prepolnega prtljažnega prostora so na ljubljanskem letališču redki. Fotografija je simbolična. / Foto: Tina Dokl, arhiv Gorenjskega glasa

in hrani v skladišču. Če se lastnik ne javi v roku petih dni oziroma prtljaga ni prijavljena kot pogrešana, jo pošlje nazaj na letališče, od koder je prispela. Da bi olajšali proces iskanja izgubljene prtljage, letališča potnikom svetujejo, naj svojo prtljago vedno označijo s kontaktnimi podatki.

## Kaj pa prtljaga v vlakih in avtobusih

Slovenske železnice (SŽ) so v okviru urada za najdene predmete v letu 2023 prejele 572 izgubljenih predmetov. »V skladu z našo prakso nemudoma predajamo vrednejše predmete, kot so denarnice, mobilne naprave in kamere, ter dokumente pristojnim organom, tj. policiji. Približno 50 odstotkov najdenih predmetov se uspešno

vrne lastnikom v roku 48 ur,« je pojasnila Tea Šavor iz SŽ. V prejšnjem letu so med izgubljenimi predmeti prevladovali brezžične slušalke, rokavice, dežniki ter nahrbtniki, vsi predmeti pa so skrbno popisani, saj poznavanje datuma najdbe ter lokacije omogoča lažjo identifikacijo lastnika. Kot so še sporočili iz SŽ, najdene predmete hranijo do enega leta, za dodatno transparentnost pa uporabljajo tudi spletno stran, na kateri redno objavljajo seznam najdenih predmetov.

Potniki izredno veliko prtljage izgubijo oziroma pozabijo na avtobusih. Kot so sporočili iz družbe Arriva, so v decembru iskali 204 izgubljene predmete, do 15. januarja pa kar 160 predmetov. »Voznik avtobusa ob zaključku vožnje preveri

vozilo, najdene predmete pa po zaključku dela ali naslednji dan prinese v najbližjo poslovno enoto, kjer potnik izgubljene predmete tudi lahko prevzame. Ko nam kdo sporoči, da je na avtobusu kaj pozabil, takoj ukrepamo. Najprej pridobimo vse potrebne podatke, da lahko primer preverimo, nato pa sodelavci sprožijo postopek, da čim prej najdemo in vrneimo izgubljene predmete lastniku,« so zapisali. Najdeni predmeti so hranjeni mesec dni na posameznih poslovnih enotah, vrednejši predmeti pa so predani najbližji policijski postaji. »Imamo visok odstotek uspešnega lociranja in vračanja izgubljenih predmetov. Večina prijavljenih izgubljenih predmetov je uspešno najdena v relativno kratkem času,« so še dejali.

# Od jutri na smuko na Zatrnik

MAŠA LIKOSAR

**Zatrnik** – Družinsko smučišče Zatrnik, ki je trenutno pokrito s tridesetcentimetrsko odejo naravnega snega, bo v soboto začelo obratovati. Kot so sporočili iz RTC Zatrnik, so urejene vse smučarske in sankarske proge. Obratovale bodo vlečnice Zajček, Medo in Bambi, ki so primerne zlasti za otroke in mladino ter za tiste odrasle, ki si želijo naučiti se smučarskih prvin ali so smučarji začetniki. Obiskovalcem nudijo izposajo smučarske opreme in individualne ter skupinske tečaje smučanja, ki jih izvajajo učitelji smučanja Smučarskega kluba Bled.

Smučišče bo obratovalo ob sobotah in nedeljah, na praznične dni in med zimskimi počitnicami, vselej med 9. in 16. uro. Cenik storitev ostaja enak kot v prejšnji zimski sezoni. Za enotno poldnevno smučarsko vozovnico, ki je veljavna od 9. ure do 12.30 ali med 12.30 in 16. uro, boste odšteli deset

evrov, medtem ko znaša celodnevna smučarska vozovnica dva evra več. Na smučišču bo obratovala tudi nova okrepevalnica.

V sodelovanju s Turističnim društvom Gorje bodo tudi letos otrokom do 11. leta, ki živijo v občini Gorje, omogočili brezplačno smučanje. Bone, na podlagi katerih jim bo na blagajni na smučišču izdana poldnevna ali celodnevna smučarska vozovnica, prevzamejo njihovi starši oziroma skrbniki v prostorih Turističnega društva Gorje v Zgornjih Gorjah v času uradnih ur poslovanja. Ceneje bodo smučali še imetniki kartice Julijske Alpe: Bled. Pripada jim namreč 15-odstotni popust pri cenah smučarskih vozovnic in 20-odstotni popust pri izposoji smučarske opreme.

Kot so še navedli v RTC Zatrnik, bodo zagotovili zasneževanje smučišča s tehničnim snegom, zato bodo smučanje, sankanje in tek na smučeh za otroke možni vse do sredine marca.

## Zamrznili spremljanje košarice živil

**Ljubljana** – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je začasno ustavilo projekt spremljanja cen osnovne košarice živil med trgovci. Kot pravijo na ministrstvu, so se za potezo odločili, ker se je inflacija pri hrani trenutno umirila in ker trgovci niso zagotavljali zadostnih količin popisanih izdelkov v obdobju med dvema popisoma. Predvsem na slednje so v zadnjem obdobju opozarjali mediji. Na ministrstvu glede nadaljevanja projekta tako proučujejo možnosti za doseg dogovora s celotno verigo od kmeta do trgovca. Kot so pojasnili, je projekt dosegel svoj osnovni namen, saj so kljub naraščanju cen osnovnih življenjskih dobrin dosegli, da se najcenejša živila, ki so bila v košarici 15 osnovnih živil, pri trgovcih niso dražila od samega začetka spremljanja. Projekt je sicer potekal od septembra 2022.

## Vsak dan na sv. Primožu

**Stahovica** – Pred dnevi je na sv. Primožu potekala dvajseta podelitev medalj najbolj zavzetim pohodnikom v lanskem letu. Čeprav je pot na priljubljeni hrib v kamniški občini med avgustovskimi poplavami utrpela precej škode in je bila več tednov zaprta, je več kot sto pohodnikov zbralo dovolj pohodov, da so prejeli medalje. »V treh tednih nam je uspelo urediti pot, za kar se moram zahvaliti vsem, ki so nam pomagali, da imamo danes dobro urejeno cesto,« je povedal Peter Uršič, oskrbnik, ki vsa leta bdi nad pohodniki. Bronasta medalja po navadi pripada pohodnikom z vsaj sto vzponi, tokrat pa so mejo zaradi poplav spustili na sedemdeset. Za srebrno ali zlato pa se je bilo na sv. Primoža treba povzpeti vsaj dvesto-oz. tristokrat. Poloni Hribar je to v minulem letu uspelo 365-krat, med moškimi pa je največ vzponov zbral Jože Koželj – 334.

## vremenska napoved

Precej jasno bo, zjutraj bo po kotlinah megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo



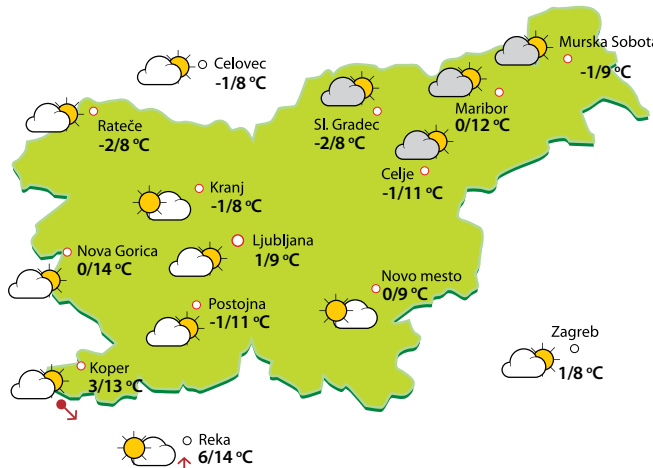
-2/9 °C



-6/8 °C



-8/8 °C



## NA GLAS

aforizem

Svežega navdiha poln sem zjutraj začel pisati cankarjansko obarvano erotično črtico z naslovom Mater, je zatajil.

Milan Fridauer - Fredi